

ཚོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། མང་གཉིས་སྐྱོ་ཚེད་པོ་སྐྱོ་གསལ་པ། ལྷོ་གསལ་བཅུར་སྐྱོ་ལོན་ཏུ་བསྐྱེད་གསལ་པ། གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་བཞེས་གཉེན་དུ་

གྱུར་པ། དཀོན་མཆོག་གསལ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ། བདུད་དང་། སྤྱིར་སྐོལ་བ་བཅོམ་པ། སེལ་གྱི་སྐོལ་བ་ཐ
མས་ཅད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་ཞོན་པ། དན་པ་དང་། སྤོ་

གྲོས་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་དང་། སྐོབས་པ་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ། སྐྱིབ་པ་དང་། གུམ་ནས་ལྡང་བ་ཐམ
ས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་

ཐར་པ་ལ་གནས་པ། སྐོབས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ། སྐྱིན་པ་དང་། ཏུལ་བ་དང་། མི་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྐོམ་པ་དང་། ཚུ
ལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུམ་

དང་། བསམ་གཏམ་དང་། ཞེས་རབ་དང་། ཐབས་ལ་མཁུས་པ་དང་། སྐོན་ལམ་དང་། སྐོབས་དང་། ཡེ་ཞེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ
ལས་ངེས་པར་བྱུང་བ། མི་དམིགས་པའི་

ཚོས་ལ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་རྒྱས་བཏབ་པ། ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་པ་ལ་མཁུས་

{@271B} པ། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མི་ཞོན་པའི་མི་འཛིགས་པས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཞེས་
ཀྱི་ཚོགས་ཚེད་པོ་བསམ་གསལ་པ། མཚན་དང་། དཔེ་བྱུད་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་

གྱིས་ལུས་ལོན་ཏུ་བརྒྱུན་པ། གཟུགས་དམ་པ་འཛིན་པ། རྒྱུན་དང་བྲལ་བ། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་མཐོ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་པ་དང་། གྲུག་

ས་པས་མངོན་པར་འཕགས་པ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་

རྗེ་ལྟར་སྲ་བས་སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་། དགོ་འདྲུན་ལ་མི་ཕྱིན་པའི་དད་པ་རྟེན་པ། ཚེས་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་ཟེར་ལས་བདུ
ད་ཅི་འོ་ཆར་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ། སེམས་ཅན་བཅས་ཅད་

ཀྱི་སྐྱད་དང་། སྲུ་བ་དང་། དབྱུངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། སྐྱེ་རྣམས་པར་དག་པའི་དབྱུངས་དང་ལྡན་པ། ཚེས་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་མཐའ་དང་། མཐའ་མེད་པར་

ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྐྱོར་བ་ཀུན་གཟོད་པ་དང་། སེང་གོ་ལྟར་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱ་མངོན་པར་སྐྱོགས་པ། ཚེས་
ཆེན་པོའི་འདུག་སྐྱོགས་པ། མཚུངས་པ་དང་། མི་མཚུངས་

བའི་ཚེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཚེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཤེས་རབ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་དེད་
དཔོན་ཆེན་པོ། རྩང་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། སྤ་བ་དང་། འཇམ་པ་

དང་། བལྟ་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་

{@272A} ཟླ། །པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྡན་པ། མི་མཉམ་པ་དང་། མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱ
ར་བས་དབང་བསྐྱར་བ། ལྟོབས་བཅུ་དང་། མི་

འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཞུགས་པ། རན་སོང་གི་འཇིགས་པ་དང་། རན་འགྲོ་ལོག་
པར་ལྷུང་བའི་འཇིགས་པའི་འོབས་

ཐམས་ཅད་ལས་བརྒྱལ་བས་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ། ལྷན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུལ་བའི་ཚོགས་ལ་མཁས་པ། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ། ཅི་རིགས་པར་ཚོས་ཀྱི་སྤྲོད་སྤྱོད་བ་རབ་དུ་སྦྱོར་བ། ཡོན་ཏན་མ་ཐའ་ཡས་པའི་འབྲུང་གཞས་དང་ལྡན་པ། སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་ཡོན་ཏན་བཞུགས་ལེགས་པར་བརྒྱུན་པ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ། གོམ་པ་འདོད་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ། བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ལྷག་པོ།

བརྒྱ་སྟོང་དཔག་དུ་མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་བོ་མཐའ་ཡས་པར་རྟོགས་པ་ལ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་པར་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་དང་། མཉམ་

མི་མཉམ་ལྟ་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཉོག་དང་། འོད་ཀྱི་ཉོག་དང་། འོད་བཞུགས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་དང་།

{@272B} བཞུགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སློབས་པ་བརྟེན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེན་བརྟེན་པ་དང་། ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལག་ན་ལྷག་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟག་དུ་ལག་བརྒྱུད་དང་། རྟག་དུ་ལག་

བཞུགས་དང་། རྟག་དུ་གཞུང་དང་། རྟག་དུ་དགའ་དགོད་དབང་པོ་དང་། མཚོགས་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྟོན་ལམ་ལ་ལྷགས་པས་ཕྱིན་པ་དང་། སོ་སོ་

ཡང་དགའ་པར་རིག་པ་རབ་དུ་སྦྱོབ་པ་ཐོབ་དང་། ལྷ་མ་མཁའ་འཛིན་དང་། རིན་ཆེན་སྟོན་མ་འཛིན་དང་། རིན་ཆེན་དཔའ་དང་། རིན་ཆེན་དགའ་བ་དང་། རིན་ཆེན་དཔལ་དང་།

མིག་ལྟུང་ཕན་དང་། སྤྲོད་ཕན་གྱི་འོད་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏམ་དང་། ཤེས་རབ་བརྟེན་པ་དང་། རིག་ཚེན་ག་
ཏོང་དང་། བདུད་འཛེམས་དང་། སློག་གི་ལྷ་

དང་། རྣམ་པར་ལྟུང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། མཚན་བརྟེན་པ་ཡང་དག་འདས་དང་། སེང་གའི་རོ་མཛོན་པར་བསྐྱབས་པའི་དབྱ
ངས་དང་། རིའི་ཕྱི་མོ་ཀུན་ཏུ་འཛེམས་པའི་རྒྱལ་

པོ་དང་། སློམ་གྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་། སློམ་གྱི་བལ་སྒྲུང་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་། ཏུག་ཏུ་འབད་དང་། བརྟེན་པ་མི་འདོར་བ་དང་། རབ་གྱི་སློ
གོས་དང་། མཛེས་པར་སྐྱེས་དང་། པད་མོའི་དཔལ་

གྱི་སློང་པོ་དང་། པད་མོ་བཀོད་པ་དང་། སྐྱེན་རས་གཟིགས་གྱི་དབང་རྒྱལ་དང་། མཐུ་ཚེན་ཐོབ་དང་། ཚངས་པའི་སྤྲོད་ཕན་དང་།
རིག་ཚེན་གཏམ་དཀར་ཕན་དང་། བདུད་ལས་རྒྱལ་

{@273A} ༡༡། །དང་། ཞིང་སྟོམས་རྒྱན་དང་། ཞོར་བུ་རིག་ཚེན་གསུམ་དང་། གཙུག་ལྷན་གསེར་དང་། གཙུག་ལྷན་ལོ་བུ
དང་། བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཞོན་

ལུང་གྲུང་པ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱེས་འཁྲིམ་སྟོང་དོ། །སྤྱིང་ཚེན་པོ་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམ
ས་སྐྱུང་ན་མེད་པ་ནས་ཚངས་པར་ལ་པ་ཕན་ལ་

སོགས་པ་ཚངས་པ་ཁྲི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྷ་བ་དང་། ལུག་འཚོལ་བ་དང་། བརྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། ཚོས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ལྷ
གས་པ་དེ་དག་གྲུང་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་

སོ། །སྤྱིང་ཚེན་པོ་བཞི་པ་སོ་སོ་ནས་གྲུང་བརྒྱ་བྱིན་ཁྲིམ་སྟོང་ལྷགས་ཏེ། དེ་དག་གྲུང་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་སོ། །དེ་བཞིན་

འཁོད་དོ། །རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་དེ་དག་སྤུལ་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་ཚོད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་དེ་དག་གཅི
ག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་དེས་སྤོང་གསུམ་

གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་ཁེབས་པར་སྤྲང་དོ། །སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམ
ས་གྱི་ཚུ་ཁོང་དེ་དག་གྲང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཆེན་པོ་

དེ་ཉིད་གྱི་ཀང་ན་སྤྲང་དོ། །སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རིའི་རྒྱལ་པོའི་རབ་གང་དག་ཡོད་པ་རྣམ
ས་དང། གངས་རི་དང། རི་བོང་བཟུང་དང། རི་བོང་

{@274A} རྩམས་ཆེན་པོ་དང། སྤོས་གྱི་དང་ལྷན་དང། རིན་པོ་ཆེའི་རི་དང། རི་ནག་པོ་དང། ཁོར་ཡུག་དང། ཁོར་
ཡུག་ཆེན་པོ་དང། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྲང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་

ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་ཀང་ན་སྤྲང་དོ། །སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གང་དག་ཡོད་པ་རྣ
མས་དང། མཚོ་དང། མཚོ་ཕུ་དང། རྗེས་དང། འབབ་

ཚུ་དང། ཚུ་བྲན་དང། ལུ་མ་འབབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྲང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་ཀང་ན་སྤྲང་དོ། །སྤོང་གསུ
མ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཉི་

མ་དང། ལྷ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་དང། ལྷ་མའི་གཟུགས་དང། ལྷ་འི་གནས་དང། ལྷ་འི་གནས་དང། གཞོན་སྤྱིན་དང། སི་ཟ་
དང། ལྷ་མ་ཡིན་དང། ལྷ་མ་ལའང་ལྷིང་དང།

མི་འམ་ཅི་དང། ལྷོ་འཕྲེ་ཆེན་པོའི་གནས་རྣམས་དང། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་གནས་དང། གྲོང་དང། གྲོང་ཁྲུང་དང། གྲོང་རྩལ
དང། ཡུལ་འཁོར་དང། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་

འཁོར་ཇི་སྟེན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཆེན་པོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ན་སྤང་དོ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་
འཇིག་རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྷན་འདས་རྣམས་

ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་གང་འབྱུང་བ་ལྟོ་དེའང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཆེན་པོ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་སྐྱེད་གྲགས་ལོ་དེ་ནས་བཙུགས་
ལྷན་འདས་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོ་འཕུལ་ཆེན་པོ་འདི་

{@274B} མཐོང་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། ཚིམ་ཞིང་མགྲུ་ནས་ཡི་རངས་ཏེ། རབ་ཏུ་ད
གའ་ཞིང་དགའ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ལ་ཕྱག་བཙུགས་ཏེ། མིག་མི་འཇུག་པར་ལྷ་ཞིང་འཁོར་དོ། །དེ་ནས་ལི་ཙཱ་བློ་གཞོན་རྒྱ་དཀོན་མཚོ་གཤེགས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཙུགས་
ལྷན་འདས་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོ་འཕུལ་ཆེན་པོ་འདི་མཐོང་

ནས་སུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷང་ས་ལ་བཅུ་གས་ཏེ། བཙུགས་ལྷན་འདས་གཤེགས་པ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱེད་བ་བཏུང་ནས་བཙུགས་ལྷ
ན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་

པར་བསྟོན་དོ། །གཙང་ཞིང་མངོན་པ་པད་མའི་འདབ་ལྗང་ཡངས་པའི་སྐྱེས། །དགོངས་པ་དག་ཅིང་ཞི་གནས་པ་རོལ་སྤྱིན་མཚོ
ག་བརྟེས། །དགོ་བའི་ལས་བསགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་

དཔག་མི་ལང་། །དགོ་སྤྱོད་ཞི་བའི་ལམ་བརྟེན་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐྱེས་སུ་སྐྱེ་མཚོ་གཤེགས་པའི་རྗེ་འཕུལ་ཁྱེད་གཟི
གས་ཤིག་ །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཞིང་མཚོ་གཤེགས་པ་གསལ་

ཀུན་ཀྱང་གདམ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཚིན་རྒྱ་ཆེ་འཚིན་མེད་འགོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདི་ཡི་དགྱིལ་ན་གདམ

། །འབྲོད་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་མཚོན་འདི་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་། །རྒྱལ་

བས་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཚེས་ཀྱི་ཚོར་ཀྱང་སྤྱུལ། །ཚེས་རྣམས་རབ་ཏུ་འབྱེད་མཁམ་དོན་དམ་སྟོན་མཛད་པ། །ཚེས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་
ཚེས་རྒྱལ་འབྲོད་ལ་མགོ་ས་ཕྱག་འཚེས། །མཚེས་པ་

{@275A} ལ། །མ་ལགས་པ་དང་མ་མཚེས་མ་ལགས་དང་། །ཚེས་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ལས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། །འ
དེ་ལ་བདག་མེད་ཚོར་བཤོ་དང་བྱེད་མེད་ཅིང་། །

དགོ་རྒྱུག་ལས་ཅི་འདྲ་ཚུད་མི་ཟ་ཞེས་གསུང་གིས་སྟོན། །ཐུབ་དབང་འབྲོད་ཀྱིས་བདུད་དཔུང་སྟོབས་ཅན་རབ་བཏུ་ལ་ནས། །བྱང་
ཚུབ་མཚོན་རབ་ཞི་བ་མི་འཚི་བཤེ་བ་བརྟེས། །དེ་ལ་

ཚོར་མེད་སེམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མེད། །ལུ་སྟོགས་རབ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་རྟོགས། །ཚད་བྱུང་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ལྷ་མི་མངོན་སུམ་དུ། །ལན་གསུམ་བཟུས་པ་ཚོས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་མང་པོ། །ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར། །དེ་ཚོ་དཀོན་མཚོན་གསུམ་པོ་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་
བསྟན། །འབྲོད་ཀྱིས་དཀོན་མཚོན་ཚེས་ཀྱིས་ལེགས་

པར་གང་བཏུ་ལ་བ། །དེ་དག་རྟོག་པ་མ་མཚེས་རྟོག་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །འབྲོད་ཀི་སྐྱེ་མ་ན་འཚི་མཐར་འབྲིན་སྟོན་པའི་མཚོན་ །ཡོན་
ཏན་རྒྱུ་མཚོ་དཔག་མི་ལང་ལ་མགོ་ས་ཕྱག་འཚེས། །

བསྟོ་སྟངས་ལེགས་པར་བཀྱིས་པས་མི་བསྐྱོད་རི་རབ་བཞིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཚལ་ལ་མཚུངས་པར་བྱམ
ས། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ཤིང་ཐུགས་ཀྱང་

ནམ་མཁའ་བཞིན། །སེམས་ཅན་དགོན་མཚོག་འདི་ལ་སུ་ཞིག་མཚོན་མི་བགྱིད། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་རྣམས་འདུས་པ་འདི་
དག་ནི། །ཁྱོད་ཀྱི་ཁལ་དུ་རབ་དུ་དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྟོ།།

{@275B} བམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རང་གི་མདུན་གནས་མཐོང་། །དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་མ་འདྲེས་སངས་རྒྱས་མཚན་ལགས་
སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་གཅིག་རབ་དུ་སྦྱང་བ་ཡང་། །འཁོར་

རྣམས་ཀྱིས་ནི་གསུང་ལ་ཐ་དད་རྣམ་པར་རིག་། །འགྲོ་བ་དག་གིས་རང་གི་དོན་བཞིན་རྣམ་རིག་པ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་མ་འདྲེས་ས་
ངས་རྒྱས་མཚན་ལགས་སོ། །གསུང་གཅིག་རབ་དུ་བསྐྱབས་

པ་མཛོད་པ་དེ་ཡིས་ནི། །ཁ་ཅིག་བག་ཆགས་བསྐྱོས་ཤིང་ཁ་ཅིག་རྟོགས་པར་བྱས། །སེམ་ཉི་འཚལ་བ་འདྲེན་པས་རབ་དུ་ཞི་མ་
ཛོད་དེ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་མ་འདྲེས་སངས་རྒྱས་མཚན་

ལེགས་སོ། །སྟོབས་བཅུ་འདྲེན་པའི་རྩལ་མངའ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཇིགས་པ་མི་མངའ་འཇིགས་བྲལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འ་
ཚལ་ལོ། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་ཚོས་རྣམས་ངེས་པར་རབ་

རྟོགས་པ། །འགྲོ་བ་བམས་ཅད་འདྲེན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཀུན་དུ་སྦྱར་བའི་བཅིངས་པ་གཅོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མ་རོ་
ལ་ཕྱིན་ནས་སྐྱམ་ལ་བཞུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

དུབ་པའི་འགྲོ་བ་སྐྱོལ་བ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཁོར་བའི་འགྲོ་བར་མི་གནས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་
དང་འགྲོ་བར་བཞུགས་ཤིང་ཀུན་འགྲོགས་ཀྱང་། །འགྲོ་

བ་བམས་ཅད་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐུགས། །པད་མ་དག་ནི་ཚུ་སྐྱེས་ཚུ་ཡིས་ཡོངས་མི་གོས། །ཐུབ་པའི་པད་མས་སྟོང་པ་ཉི་
དེ་ནི་ངེས་པར་བསྐྱོམས། །མཚན་མ་བམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་

{@276A} ལྟུང་བུ་གསལ། རྒྱུད་ནི་ཅི་ལ་འང་སློན་པར་མཛད་པ་ཡོང་མི་མང་ལ། ལས་སྐྱོན་དག་གི་མཐུ་ཚེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུར་

མི་གནས་པ་ལ་བདག་ལྷན་འཛུགས། རྟོན་ས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལི་ཙྗེ་གཞིན་ལྷ་དཀོན་མཚོག་འབྱུང་གནས་གྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་གིས་མཛོན་པར་བསྟོན་ནས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ལི་ཙྗེ་གཞིན་ལྷ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་

ཡང་དག་པར་ལྷགས་རྟེ། འདི་དག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས་ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྷན། བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལེགས་པར་བཤམ་དུ་གསོལ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་

ལྷན་འདས་གྱིས་ལི་ཙྗེ་གཞིན་ལྷ་དཀོན་མཚོག་འབྱུང་གནས་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་རྟེ། ལེགས་སོ། ལེགས་སོ། ལགོ་བུ་ལྷོད། གང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་

བརྩམས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདི་བ་ལེགས་སོ། རྟེ་འདི་ལྷན་གཞིན་ལྷ་ལྷོད་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་ག་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སངས་

{@276B} རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ངས་ལྟོད་ལ་བཤམ་དོ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ལེགས་སོ་ཞེས་ག

སོལ་ནས་ལི་ཙྗེ་གཞིན་རྒྱ་དགོན་མཚོག་འབྲུང་གནས་དང་། ལི་ཙྗེ་

གཞིན་རྒྱ་བརྒྱ་ཙམ་པོ་དེ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉམ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
འབྲུག་ཏུ། རིགས་ཀྱི་བྱ། སེམས་ཙན་གྱི་ཞིང་ནི་བྱང་།

ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ལྷོ་ཞེ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཙམ་དུ་སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་
ར་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏུ། །

སེམས་ཙན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུས་འདྲུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏུ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་
འཇུག་པའི་ལྟ་བུས་སེམས་ཙན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏུ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་འཇུག་པའི་ལྟ་བུས་སེམས་
ཙན་རྣམས་འཕགས་པ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་

བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏུ། །དེ་ཅི་ལྟར་ལྷོ་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ནི་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་ལས་བྱུང་བའི་ལྷོ་ཞེ་དོ། །དགོན་

མཚོག་འབྲུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བམ་མཁའ་ལ་ཇི་ལྟ་བུར་བྱ་བ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་མེད་ཀྱི་བམ་མཁའ་ལ་ནི་
བྱང་མི་རུང་ཞིང་བརྒྱན་དུ་འང་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དགོན་

{@277A} ཟླ། །མཚོག་འབྲུང་གནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་ཙན་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པར་བྱ་བའི་ལྷོ་ཞེ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཇི་ལྟ་བུར་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བྱེད་མོད་གྱི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ནམ་མཁའ་ནི་
བྱུང་མི་རུང་ངོ། །བརྒྱུན་དུ་མི་རུང་ངོ། །དཀོན་མཆོག་འབྱུང་

གནས། འོན་ཀྱང་བསམ་པའི་ཞིང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
དུ་སེམས་ཅན་གཡོ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་མེད་པ་རྣམས་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་གྱི་བྱ། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཞིང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོ་
བ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། ཚོགས་

ཐམས་ཅད་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །སྦྱོར་བའི་ཞིང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་དགོ་

བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་

ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱིན་
པའི་ཞིང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་

{@277B} ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣ་
མས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚུ་ལ་ཁྲིམས་གྱི་ཞིང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་
གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

རོ། །བཟོད་པའི་ཞིང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་མཚན་
སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་།

ཞི་གནས་དམ་པའི་སོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སེམས་ཚན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཞིང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་

ཞིང་དེར་དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སེམས་ཚན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཞི
ང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་

ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་བྲན་པ་དང་། །ཤེས་བཞིན་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཚན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུ
ར་རོ། །ཤེས་རབ་གྱི་ཞིང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་ཡང་དགའ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཚན་རྣམས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཚིང་མེད་པ་བཞི་རྣམས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་

{@278A} ༦། །དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་བྱམས་པ་དང་། ལྷིང་རྗེ་དང་།
དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པའི་

སེམས་ཚན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་རྣམས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང
ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་རྣམ་པར་

གྲོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་སེམས་ཚན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐབས་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་ཐབས་དང་། སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཚུབ་གྱི་སྟོགས་སུ
མ་རུ་ཚ་བདུན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་དང་
། རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་།

བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་སྐྱབ་པ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་སེམས་ནི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་

ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱན་རྣམས་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
བསྟན་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་

{@278B} ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་དན་སོང་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཆད་ཅིང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་མེ
དཔར་འགྱུར་རོ། །བདག་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་གནས་ཤིང་ཕ་

རོལ་གྱི་ལྷུང་བ་མི་སྐྱེང་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་ལྷུང་
བའི་སྐྱེང་མི་གྲག་པར་འགྱུར་རོ། །དགོ་བ་བཅུ་འི་ལས་གྱི་

ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། དེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་ཚོངས་
པ་དང་། ཡོངས་སྟོན་ཆེ་བ་དང་། ཚངས་པར་སྟོན་པ་དང་།

བདེན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཚོག་གིས་བརྒྱན་པ་དང་། རག་འཇམ་པ་དང་། འཁོར་མི་སྤྱོད་པ་དང་། བྱེ་བ་སྤྱོམ་པ་ལ་མཁམ་པ་
དང་། ལྷག་དོག་དང་བྲལ་བ་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱི་

སེམས་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུ
བ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བར་

བསམ་པ་འད་དེ་འདྲའོ། །བསམ་པ་ཅི་འདྲ་བར་སྦྱོར་བ་འད་དེ་འདྲའོ། །སྦྱོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་འད་དེ་སྟེད་དོ། །
ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཇི་སྟེད་པར་ངེས་པར་སེམས་པ་འད་དེ་

སྟེད་དོ། །ངེས་པར་སེམས་པ་ཇི་སྟེད་པར་སྐྱབ་པ་འད་དེ་སྟེད་དོ། །སྐྱབ་པ་ཇི་སྟེད་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་འད་དེ་སྟེད་དོ། །ཡོངས་སུ་
བསྐྱོ་བ་ཇི་སྟེད་པར་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དོ། །ཐབས་

{@279A} ལྟ། །རྣམས་ཇི་སྟེད་པར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འད་དེ་སྟེད་དེ། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་ཡོངས་སུ་དག་པ་འད་དེ་བཞིན་ཞོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་དག་

པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འད་དེ་བཞིན་ཞོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་འད་དེ་བཞིན་ཞོ། །བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་དག་

པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱབས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འད་དེ་བཞིན་ཞོ། །ཡེ་ཤེས་བསྐྱབས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞི
ན་དུ་རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འད་དེ་བཞིན་

ཏེ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ དེ་ལྷ་བས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་འདོད་པས་རང་གི་སེམས་
ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེན། ཇི་

ལྷ་བྱུང་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྲལ་འདི་སྟེ།

དུ་སེམས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཇི་ལྷ་བྱུང་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་འདྲ་བར་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་
པར་འགྱུར་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་བྱུང་།

ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་ན། དེ་སེམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་གཤམ། ཅི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ལྷ་བྱུང་ཡོངས་སུ་མ་དག་
ག་པར་སྐྱེད་སྟེ་མེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་

{@279B} ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྲལ་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མཐུན་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་
བྲལ་འདི་རྐྱེད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ལྷ་རིའི་བྲལ་འདི་ཇི་སྟེ་ལྷ་དུ་སེམས་ཀྱི་མ་དང་།

ལྷ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དག་གཤམ། ཅི་ན་དམུས་ལོང་དག་གིས་མི་མཐོང་། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ལྟར་མ་ལགས་སོ། །དེ་
ནི་དམུས་ལོང་གིས་འོངས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ལྷ་བས་ནི་མ་འོངས་

སོ། །བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྷ་རིའི་བྲལ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ལས་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་
རྒྱན་བཞོད་པ་མི་མཐོང་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

མི་ཤེས་པས་ཉེས་ཀྱི་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པས་ཉེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་རིའི་བྲལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ཚོད་ཀྱི་ཁྲིད་ཀྱིས་དེ་མི་མཐོང་ངོ། །

དེ་ནས་ཚངས་པར་ལ་པ་ཅན་གྱིས་གནས་བརྟན་ལྷ་རིའི་བྲལ་འདི་རྐྱེད་ཅེས་སྤྲུལ་སོ། །བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྲལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་

པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་དག་གོ་ཞེས་མ་ཟེང་།

ཅིག་པོ་བཅུན་པ་ལྟ་རི་བྱ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བཅུན་པ་ལྟ་རི་བྱ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་གནས་གྱི་བཀོད་

པ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་པ་འང་ཁོ་བོས་དེ་འདྲ་བ་མཐོང་དོ། །དེ་ནས་གནས་བརྟན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཚེས་པ་རལ་པ་ཅན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་

{@280A} ཟླ། ཁོ། ཚང་པ། ཁོ་བོས་ནི་ས་ཆེན་པོ་འདི་མཐོང་དམན་དང་། ཚོར་མ་དང་། གཡང་ས་དང་། རི་རྩེ་མོ་དང་། ར་མ་གྲོག་དང་། འཛིམ་ངན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་།

བར་མཐོང་དོ། ། ཚངས་པ་རལ་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་མཐོང་མ་ནི། བཅུན་པ་ལྟ་རི་བྱ། སེམས་ལ་མཐོང་དམན་ཡོད་

ཅིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་དེས་སོ། །གང་དག། བཅུན་པ་ལྟ་རི་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་ཞིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་།

བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐོང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་།

འདི་ལ་ཞབས་གྱི་མཐོང་བོས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེན་དུ་མ་བཅུགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་རི་ཚོགས་དག་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་སོ།

སོར་བཀོད་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོན་ཏན་རིན་
ཆེན་མཐའ་ཡས་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་འདི་འང་དེ་འདྲའོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེའང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་
བདམ་བཀོད་པའི་སྟོན་ལ་འདུག་པ་སྟམ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་

{@280B} བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་རི་བུ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྟ་བུའི་རི་བུ། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་
གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་འདི་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས།

མཐོང་ལགས་སོ། །ལྡོན་མ་མཐོང་མ་ཐོས་པའི་བཀོད་པ་འདི་དག་གཤེགས་པ། ལྟ་བུའི་རི་བུ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་འ
དི་ནི་རྟག་ཏུ་འདི་འདྲ་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དམན་པ་

རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ལྟ་བུར་ཉེས་པ་མང་པོའི་སྤྲོན་ཆགས་པ
ར་སྤྲོན་ཏེ། ལྟ་བུའི་རི་བུ། འདི་སྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྟ་བུའི་རྩ་རྣམས་

རིན་པོ་ཆེའི་སྤོད་གཅིག་ཏུ་ཟས་ཟའང་བསོད་ནམས་ཇི་ལྟ་བུ་བསགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟའི་ཟས་བདུད་རྩི་ཉེ་བར་གཞན་པ་དེ་
བཞིན་དུ། ལྟ་བུའི་རི་བུ། །སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་

ཏུ་སྤྲིས་པ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིན་དུ་ཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་
ཡན་བཀོད་པ་མཐོང་ངོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་

འདི་སྣང་བ་ན་སོག་ཆགས་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྤྲིས་སོ། །ཡི་ཙཾ་བྱེ་
གཞོན་ཏུ་གང་དག་ཡི་ཙཾ་བྱེ་གཞོན་ཏུ་དགོན་མཚོག་འབྲུང་གནས་

དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷགས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་དག་གྱང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱི་
ས་རྒྱ་འཕུལ་དེ་དག་བརྟུལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཡང་སངས་རྒྱས་གྱི་

{@281A} ༭། །ཞིང་དེ་ཕྱིར་སྲོལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་སྣང་ངོ། །དེ་ན་ཉམ་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་དང་། མི་རྣམས་
འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། གྱེ་མའོ་འདུ་བྱེད་འདི་དག་ནི་

མི་རྟག་གོ་སྣམ་དུ་རིག་ནས་སྲོག་ཅགས་སུ་མ་ཁི་ཉིས་སྟོང་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་རྣམ་
པར་དག་གོ། དགོ་སྟོང་བརྒྱད་སྟོང་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་

ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་མོས་པའི་སྲོག་ཚགས་བརྒྱད་ཁི་བཞི་སྟོང་ལྟ་
ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྐྱབས་པས་ཉེ་བར་བཞག་

པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་ནས་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེས་སོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཡོངས་
སུ་དག་པ་གྲུང་གཞིའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོ་ལོ། །

ཡང་དེའི་ཚོ་ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཚེན་པོ་ན་ལི་ཙ་བྷི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བཞིག་འདུག་སྟེ། སྲོལ་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་ལྷ་
ག་པར་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། སངས་རྒྱས་

མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ། སྟོངས་ལྟོ་པ་ཐོབ་པ། མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཚེན་པོས་རྣམ་པར་རྩེན་པ། གཟུངས་
ཐོབ་པ། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ། བདུད་དང་། ཕྱིར་

ཚོལ་བ་བཙུག་པ། ཚོས་གྱི་ཚུལ་ཟབ་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷགས་པ། ཤེས་རབ་གྱི་མའོ་ལ་ཏུ་ཕྱིར་པ་ལ་ས་ངེས་པར་བྱུང་བ། ཐབས་མ

ཁས་པ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པ། རྒྱུ་བས་པ་དང་

{@281B} ལྷན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་། རྒྱུད་པ་ལ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མཚོགས་དང་། མཚོགས་མ་ཡི
ན་པ་ཤེས་པ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་པ་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་ཚོས་སྟོན་པ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ཤིང་ཤེས་པར་བྱས་པ། ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ། སངས་རྒྱུས་གྱི་རྒྱུད་ལམ་ལ་
གནས་པ། རྒྱོད་མ་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་

པ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟོན་ཅིང་བཀུར་ཏེ་རབ་ཏུ་བསྟགས་པ། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་བཟ
མས་ཅད་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་

བྱ་བའི་རྒྱུར་ཐབས་མཁས་པས་ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ན་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་དང་། དབུ་ལ་པོ་རྣམས་བ
སྟུ་བའི་རྒྱུར་ཡོངས་རྒྱུད་ཟེན་མི་ཤེས་པ། སེམས་ཅན་ཚུལ་

ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་བསྟུ་བའི་རྒྱུར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ། སེམས་ཅན་སྤང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྤང་བ་དང་། གཞོད་སེ
མས་ཅན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། ཁྲོ་བའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་བསྟུ་བའི་རྒྱུར་བཟོད་པ་དང་། དུ་ལ་བཟོབ་པ། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་བསྟུ་བའི་རྒྱུར་བརྟེན་འགྲུལ་འ
བར་བ། སེམས་འཁྲུག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྟུ་བའི་

རྒྱུར་བསམ་གཏན་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏེང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ། སེམས་ཅན་འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་བསྟུ་བའི་རྒྱུར་
ཤེས་རབ་རྣམས་པར་ངེས་པ་ཐོབ་པ། ལོ་ས་དགའ་པོ་གྲོན་

དགའ་པར་གཟུང་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཉམ་པ་དང་། ཡང་དགའ་པར་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་ནང་སྒྲུབ་པ། བྱེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་པ་
ར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡེ་གེའི་ [~GRWA] །ཁང་ཐམས་ཅད་དྲུང་འབྲོ་བ།

འདོད་པའི་ཉེས་པ་ཡང་དགའ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་འཚོང་གི་བྱིན་གྲུབ་དྲུང་འཇུག་པ། དེ་ནས་ཡང་དགའ་པར་གཞག་པའི་
ཕྱིར་ཚང་འཚོང་བའི་བྱིན་ཐམས་ཅད་དྲུང་འཇུག་པ། ཚོས་

གྱི་མཚོག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚོང་དཔོན་གྱི་ནང་དྲུང་ཚོང་དཔོན་དུ་གྲུབ་གྱིས་བཀུར་བ། འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལེན་པ་ཡོངས་
སུ་གཟུང་པའི་ཕྱིར་བྱིན་བདག་གི་ནང་དྲུང་བྱིན་བདག་དྲུང་

གྲུབ་གྱིས་བཀུར་བ། བཟོད་པ་དང་། དེས་པ་དང་། སྟོབས་ལ་རབ་དྲུང་དཔོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་རིགས་གྱི་ནང་དྲུང་རྒྱལ་རིགས་སུ་གྲུབ་
གྱིས་བཀུར་བ། ར་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། དེགས་པ་

འཁྱུར་དྲུང་གཞོན་པའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེའི་ནང་དྲུང་བྲམ་ཟེའི་གྲུབ་གྱིས་བཀུར་བ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཚོས་དང་མཐུན་པར་བ་
སྟོབས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པོའི་ནང་དྲུང་སྟོན་པོར་གྲུབ་གྱིས་བཀུར་བ།

བ། རྒྱལ་པོའི་ཡོངས་སྟོན་དང་། དབང་རྒྱལ་ལ་ཚགས་པ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་གཞོན་ལུ་འཛིན་དྲུང་གཞོན་ལུ་གྲུབ་གྱིས་བཀུར་བ་
བ། བྱུང་མེད་གཞོན་ལུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅུན་

{@283A} ༡། ཁོའི་འཁོར་གྱི་ནང་དྲུང་ཉུག་རུ་གྲུབ་གྱིས་བཀུར་བ། ཐ་མལ་པའི་བསོད་ནམས་ཁྱུང་པར་དྲུང་འཕགས་
ས་པར་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་

པོ་དང་ཡང་མཐུན་པར་འཇུག་པ། དབང་རྒྱལ་གི་བདག་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ནང་དྲུང་བརྒྱ་བྱིན་དུ་གྲུབ་གྱིས་བ

ཀུར་བ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚངས་

པའི་ནང་དུ་འང་ཚངས་པར་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སྐྱོར་པར་
ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེ་ཙཾ་བྷི་རྩི་མ་མེད་པར་

གྲགས་པ་ཚོད་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཏེ། ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ན་གནས་ཤིང་འདུག་གོ། དེ་
ཐབས་ལ་མཁས་པས་བདག་ཉིད་ན་བ་ལྟ་བུར་

བསྟན་ནས་དེ་ལ་ནད་འདྲི་བའི་ཕྱིར་ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱོན་པོ་དང་། དབང་པོ་དང་། གཞིན་ལྷུ་འི་
ཁོར་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དང་། ཚོར་

དཔོན་དང་། གྲོང་པ་དང་། དུལ་གྱི་མི་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་སློབ་ཆགས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ནད་འདྲིར་འོངས་ཏེ། དེར་ལྷགས་པ་དེ་
དག་ལ་ལེ་ཙཾ་བྷི་རྩི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་འབྱུང་བ་

ཆེན་པོ་བཞིའི་ལུས་འདྲི་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་ཚོས་སྟོན་ཏེ། གྲོགས་པོ་དག །ལུས་འདྲི་ཞི་འདྲི་ལྟར་མི་རྟག་པ། འདྲི་ལྟར་མི་བ་
རྟག་པ། འདྲི་ལྟར་ཡིད་བརྟན་རྣམས་ལྟར་བ། འདྲི་ལྟར་

{@283B} ཉམ་ཚུང་བ། འདྲི་ལྟར་སྟོང་པོ་མེད་པ། འདྲི་ལྟར་ཞིག་པ། འདྲི་ལྟར་ཡུན་རྒྱུང་བ། འདྲི་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བ། འདྲི་
ལྟར་ནད་མང་པ། འདྲི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་ལོ། གྲོགས་པོ་དག

འདྲི་ལྟར་ལུས་འདྲི་ཞི་ནད་མང་པོའི་སྟོང་དེ། མཁས་པས་དེ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། གྲོགས་པོ་དག །ལུས་འདྲི་ཞི་བཅང་མི་བཟོ་
ད་པ་སྟེ། དབུ་བརྩོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་འདྲི་ཞི་རིད་རྣམས་

གནས་པ་སྟེ། ཚུའི་ཚུའུར་ལྟ་བུའོ། །ལུས་འདི་ནི་ཞོན་མོངས་པའི་སྲིད་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སླིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་འདི་ནི་སྤོང་པོ་
མེད་པ་སྟེ། ཚུ་ཉིང་གི་སྤོང་པོ་སྟེ་བུའོ། །ཀྱེ་མ་ལུས་འདི་

ནི་རུས་པ་ལ་རྒྱས་པས་སྟེལ་བ་སྟེ། རལྱལ་འཁོར་ལྟ་བུའོ། །ལུས་འདི་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་འདི་
ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བ་སྟེ། མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །

ལུས་འདི་ནི་སྤོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་སྟེ། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །ལུས་འདི་ནི་རྒྱུན་ལ་རག་ལུས་པའི་སྤྱིར།
བྲག་ཅ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་འདི་ནི་སེམས་འཁྲུག་ཅིང་འགྲུས་

པའི་མཚན་ཉིད་དེ། སླིན་ལྟ་བུའོ། །ལུས་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པ་དང་ལྡན་ཞིང་མི་གནས་པ་སྟེ། ལྟོག་དང་མཚུངས་སོ། །ལུ
ས་འདི་ནི་རྒྱུན་སྒྲོལ་གསལ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་བདག་པོ་མེད་པའོ། །

ལུས་འདི་ནི་ལ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་ཚུ་དང་འདྲ་སྟེ། །བདག་མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་མེ་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷོ
ག་མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་རླུང་དང་འདྲ་སྟེ། གང་ཟག་མེད་པའོ། །

{@284A} ལྟ། །ལུས་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གན
ས་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་

བདག་དང་། བདག་གི་མེད་པ་སྟེ། ལྟོང་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་ [~RTZWA] དང་། ཉིང་དང་། ཕྱིག་པ་དང་། བོང་བ་དང་། མིག་
ཡོར་ལྟ་བུ་སྟེ། བཅས་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་རླུང་གི་རལྱལ་འཁོར་དང་།

ལྡན་པས་འབྱུང་སྟེ། ཚོར་བ་མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་རྣག་དང་། མི་གཙང་བ་བསགས་པ་སྟེ། གསོག་གོ། །ལུས་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་བ
སྐྱབ་དང་། མཉེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། འག་ཡེས་པའི་ཚོས་

ཅན་དེ། གསོལ་བོ། །ལུས་འདི་ནི་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིས་གཅོས་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་རྒྱ་བས་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་པ་སྟེ། ཁོན་པ་
སྟོང་པ་དང་འབྲུ་བའོ། །ལུས་འདི་ནི་འཆི་བའི་མཐའ་ཡིན་

ཏེ། མཐའ་མི་གནས་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་སྤང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་སྟེ། ག་ཞེད་མ་དང་། སྐྱུ་ལ་
གདུག་པ་དང་། སྤོང་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་

ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ལ་ཡིད་བྱུང་བ་དང་། སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །གྲོགས་པོ་ད
ག་ །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་སྐྱེ་ནི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་སྟེ། ཡེ་ཞེས་

ལས་སྐྱེས་པའོ། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་སྐྱེ་ནི་བསོད་ནམས་ལས་སྐྱེས་པ། སྐྱིན་པ་ལས་སྐྱེས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་སྐྱེས་པ། ཏེ
ང་འཛིན་མ་ལས་སྐྱེས་པ། ཞེས་རབ་ལས་སྐྱེས་པ་

{@284B} རྣམ་པར་གྲོལ་པ་ལས་སྐྱེས་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཞེས་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེས་པ། བུམས་པ་དང་། སྟིང་ཇེ་དང་
། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ལས་སྐྱེས་པ། སྐྱིན་པ་དང་།

དུལ་བ་དང་། ཡང་དགའ་བར་སྟོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ། དགོ་བ་བཅུའི་ལས་གྱི་ལམ་ལས་སྐྱེས་པ། བཟོད་པ་དང་། དེས་པ་ལས་སྐྱེས་
པ། བཙོན་འགྲུས་བརྟན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་མ་ལས་

སྐྱེས་པ། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་སྐྱེས་པ། ཐོས་པ་དང་། ཞེས་
རབ་དང་། ཐབས་ལས་སྐྱེས་པ། བྱང་ཚུབ་གྱི་སྟོན་གས་

གྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལས་སྐྱེས་པ། ཞི་གནས་དང་། ལྟག་མཐོང་ལས་སྐྱེས་པ། ལྟོབས་བཅུ་ལས་སྐྱེས་པ། མི་འཛིགས་པ་བ

ཞི་ལས་སྐྱེས་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་

བཅོ་བརྒྱད་ལས་སྐྱེས་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེས་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་ལས་སྐྱེས་པ། མི་དགོ་
བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ། དགོ་བའི་

ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལདས་སྐྱེས་པ། བདེན་པ་ལས་དཔྱེས་པ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ། བག་ཡོད་བའ་ལ
ས་སྐྱེས་པའོ། །སློབ་པ་པོ་དག་ཤི་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྐྱེ་བའི་དགོ་བའི་ལས་ཚད་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བའི་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཚོས་ཚོངས་པའི་ནད་རབ་ཏུ་སྤང་བའི་སྤྱིར་བཏང་མེད་པ་

{@285A} ཅུ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལི་ཙྰ་བྱི་མ་མེད་པར་གྲ་
གསལ་པས་དེ་ལྟར་ནད་འདྲི་བའི་ཚོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་

ནས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དག་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུར་ཚོ
ས་འཆད་དོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་

པའི་ལེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །དེ་ནས་ལི་ཙྰ་བྱི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་ན་ཞིང་མི་བདེ་
སྟེ་ཁྱིའི་སྟངས་ལྟར་བཏུ་ག་ཞེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བདག་ལ་མ་དགོངས་ཏེ། ཐུགས་མི་བཅོ་བའི་སྤྱིར་ནད་
འདྲི་བ་འགའ་ཡང་མ་བཏང་དོ་སྟམ་མོ། །དེ་ནས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་གྲིས་ལི་ཙྰ་བྷི་རྩི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ལྷ་བྱ་མཁུན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་ཚོ་དང་ལྷན་
པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ། ཁྱོད་ལི་ཙྰ་བྷི་རྩི་

མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞིག། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་
བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།

བདག་ལི་ཙྰ་བྷི་རྩི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་བློ་འདྲི་ཞིང་མཚི་བར་མི་སྤྱོད། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་གི་
ས་མངོན་པར་འཚེལ་བ་དུས་གཅིག་ལ། ཞིང་ཞིག།

{@285B} །། །གི་དྲུང་ན་ནང་དུ་ཡང་དག་གཞག་པར་གྱུར་པ་ན་ལི་ཙྰ་བྷི་རྩི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ཡང་ཤིང་དེའི་དྲུང་ག་
ལ་བ་དེར་མཚིས་ནས་བདག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་མ་ཚིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།

བྱ། རི་ལྷར་ཁྱོད་གྲིས་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པ་དེ་ལྷ་བྱའི་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་པ་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་གཞག་པར་མི་བྱ
འོ། རི་ལྷར་ཁམས་གསུམ་དུ་ལྷུས་དང་། སེམས་མི་སྤྲང་

བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷར་ནང་དུ་ཡང་དག་གཞག་པར་གྲིས་ཤིག། རི་ལྷར་འཕྲོག་པ་ལས་ཀྱང་མི་ལྷར་ཞིང་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་འང་
སྤྲང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷར་ནང་དུ་ཡང་དག་གཞག་པར་

གྲིས་ཤིག། རི་ལྷར་ཐོབ་པའི་མཚོན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོར་ལ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་ལྗོད་མཚོན་ཉིད་དུ་འང་སྤྲང་བ་དེ་ལྷར་ནང་དུ་ཡང་དག་
གཞག་པར་གྲིས་ཤིག། རི་ལྷར་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་

ནང་ནའང་མི་འདུག་ལ་སྤྱོད་ལ་གྱི་གཞུགས་ལ་འང་མི་རྒྱུ་བ་དེ་ལྷར་ནང་དུ་ཡང་དག་གཞག་པར་གྲིས་ཤིག། རི་ལྷར་ལྷ་བར་
གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་མི་གཡོ་ཞིང་བྱང་ཚུབ་

པར་གྲགས་པ་མཚེས་ནས་བདག་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་མཚོའོ། །བཅུ་ལྔ་པ་མི་རྒྱལ་གྱི་བྲུ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ལྟར་ནི་ཁྱིམ་པ་གོས་དཀར་
པོ་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཚོས་མི་བསྟན་ཏོ། །

བཅུ་ལྔ་པ་མི་རྒྱལ་གྱི་བྲུ། ཚོས་དེ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཚོས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་ལྔ་པ་མི་རྒྱལ་གྱི་བྲུ་ཚོས་ནི་སེམས་ཅན་མེད་པ་སྟེ་སེ
མས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ། བདག་མེད་

{@286B} པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་གྱི་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ། རྣོག་མེད་པ་སྟེ་སྟེ་བ་དང་། འཚི་འཕོ་དང་བྲལ་བ། གང་ཟླ་མེད་པ་སྟེ་
སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་། ལྷི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ། ཞི་བ་དང་། ཉེ་

བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། དམིགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་ཡི་གེ་མེད་པ། ཚོག་ཐམས་ཅད་ཆད་པ།
བརྗོད་དུ་མེད་པ། ལྷོ་བས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཐམས་

ཅད་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ་མ་མཐའ་དང་མཉམ་ཞིང་མཚུངས་པ། ཁ་དོག་དང་། རྟགས་དང་། དབྱིབས་མེད་པ། ལྷོ་བ་ཐམས་ཅ
ད་དང་བྲལ་བ། ར་ཡི་བ་མེད་པ། ར་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་

རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདྲ་བ་མེད་པ། ལྷོ་
དང་མི་མཐུན་ཞིང་རྒྱུན་དུ་སྟོན་འདོགས་པ་མེད་པ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་

སུ་ཡང་དག་པར་འདྲུ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཉམ་པར་བཞག་པ། རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་
སོང་བ། འཛིན་དུ་མ་གཏམས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་ཉིད་

གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ། དུལ་དུལ་ལ་མི་རྟོན་པས་མ་གཏམས་པ། མི་གནས་པས་གང་དུའང་འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་མེད་པ། ལྟོང་པ་

ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ། མཚན་མ་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ།

སློན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་། སེལ་བ་མེད་པ། རོར་བ་མེད་ཅིང་གཞག་པ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ། ཀུ
ན་གཞི་མེད་པ། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷོད་དང་།

{@287A} ལྟུགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། མ་ཁེངས་པ། མདུད་པ། གནས་པ། མི་གཡོ་བར་
གྱུར་པ། རྒྱུ་བ་བམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ།

བཅུན་པ་མིླ་ལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ལ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། བཅུན་པ་མིླ་ལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ། ཚོས་བསྟན་པ་ཞེ
ས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་སྟོབས་འགྲུགས་པའི་ཚོགས་སྟེ། གང་དག་ཉམ་

པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོབས་འགྲུགས་པ་ཉམ་ཏོ། །བཅུན་པ་མིླ་ལ་གྱི་བྱ། གང་ལ་སྟོབས་འགྲུགས་པའི་ཚོགས་མེད་པ་དེ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་འདྲ་མེད་
དེ། ཐོས་པ་འདྲ་མེད། ཞེས་པ་འདྲ་མེད་དོ། །འདི་

ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་དག་ལ་ཚོས་བསྟན་པ་བཞིན་ཞོ། །དེ་ལྟ་བུར་སེམས་གནས་པས་ཚོས་བསྟན་
པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་

ལ་མཁལ་པར་བྱའོ། །ཞེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དང་། ལྷིང་ཇེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
འི་བསྟན་པ་བརྟོག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་

ལ་བྱས་པ་གཞོབ་དང་། བསམ་པ་དག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ངེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞེས་པས་དཀོན་མཚོ་ག་གསུམ་གྱི་རིགས་མ་
ཚད་པར་བྱ་བའི་སྐྱེད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་

པར་བྱའོ་ཞེས་མཆི་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་དེས་ཚེས་བསྟན་པས་གྱིམ་བདག་གི་འཁོར་དེ་ལས་ཁྱིམ་བདག་བ
ཟུང་བརྒྱ་བྲལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

{@287B} བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེས་སོ། །བདག་ཀྱང་སློབས་པ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེའི་སྐད་དུ་བད
ག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་བྲོ་འདྲི་ཞིང་བཆི་བར་མི་སློའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་སྐུལ་པ། འོད་སྲུང་། རྒྱུད་ལི་ཙཱ་བྲི་བྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འ
དྲིར་སོང་ཞིག། འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་ཀྱང་གསོལ་པ། བཅོམ་

ལྡན་འདས། བདག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་བྲོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སློའོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན། བདག་གིས་མངོན་པར་འཚལ་བ
དུས་གཅིག་ཀྱི། དབུལ་པོའི་སྲང་དུ་བསོད་སྟོམས་

ལ་མཆིས་ལ་ལི་ཙཱ་བྲི་བྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེར་མཆིས་ནས་བདག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་མཆིའོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ
འི་ཁྱིམ་བཀོལ་ཏེ་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་རྣམས་སུ་འགོ་བཅི།

བཅོན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་བྱམས་པ་སྐྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི། བཅོན་པ་འོད་སྲུང་ཅེན་པོ། ཚས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ
ར་བྱའོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམས་ཏེ་བསོད་

སྟོམས་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཟས་མེད་པར་ཟས་བཅའ་བར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་རིལ་པོར་འཛིན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོད་བསོད་སྟོ
མས་ལ་འགོ་བར་བྱའོ། །གྲོང་སྟོང་པར་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་པར་ཏེ་

སྐྱོད་དགོང་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོད་གོང་ཁྱེད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་འགོ་བར་བྱའོ་

{@288A} ཨྱ། །མི་ལེན་པས་བསོད་སྟོམས་བྱང་བར་བྱའོ། །དམུས་ལོང་དང་མཚོངས་པར་གཟུགས་རྣམས་ལ་བཏུའོ། །བྲག་ཅ་དང་འདྲ་བར་སྐྱ་རྣམས་མཉམ་ཏོ། །རླུང་

དང་མཚོངས་པར་དྲི་རྣམས་མ་ལྟོ་ཞེས་ཞུ་བར་རིག་པ་མེད་པས་རོ་རྣམས་མྱོང་དོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་རིག་ལྟོ་པ་མེད་པས་རེག་བྱ་རྣམས་ལ་རིག་ལྟོ་པར་བྱའོ། །སྐྱ་མའི་སྐྱེས་

བུའི་རྣམ་པར་རིག་པས་ཚོས་རྣམས་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །གང་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་མི་འབར་བའོ། །གང་མི་འབར་བ་དེ་ནི་ཞི་བར་མི་འགྱུར་དོ། །

གལ་ཏེ། གནས་བརྟན་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ། འོག་པ་ཉིད་བརྒྱད་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་ཞིང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལའང་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་འོག་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་

དག་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་གཅིག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེན་ཞིང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་དབུལ་

ཏེ། ལུ་ལ་ནས་གདོད་བདག་གིས་བཟའ་བ་ལྟ་ནི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའང་མ་ཡིན། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བའང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བཟའོ། །མཉམ་པར་བཞག་

པའང་མ་ཡིན། ལངས་པའང་མ་ཡིན་པར་བཟའོ། །འཁོར་བ་ལའང་མི་གནས་ལ་སྐྱེན་ལས་འདས་པའང་མི་གནས་པར་བཟའོ། །བཅུན་པ། ཁྱོད་ལ་གང་དག་བསོད་སྟོམས་

{@288B} སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཚེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། འབྲས་བུ་ཚུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར། འབྲིང་བར་
ཡང་མི་འགྱུར། ལྷན་པར་དུ་འང་མི་འགྱུར། སངས་རྒྱལ་གཤེགས་

པར་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བར་བྱ་ཡི། །ཉན་ཐོས་འགྲོ་བར་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བར་མི་བྱའོ། །གནས་བརྟན་འོད་སྤང་ཚེན་པོ།
དེ་ལྟར་ཡུལ་འཁོར་གྱི་བསོད་སྦྱོམས་དོན་ཡོད་པར་

བཟའོ་ཞེས་མཆི་སྒྲེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམ
ས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་

བའང་འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱོབས་པ་དང་ལྡན་ན། སུ་ཞིག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་མི་སྦྱིད་སྦྱོམ་ནས་
དེ་ཚུན་ཚད་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཐེག་པ་

ཚེན་པོ་མ་ལགས་པར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱོན་ཚད་མ་བཅུད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེའི་
སྤྲད་དུ་བདག་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་དེའི་བྱོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་

བར་མི་སྦྱོའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། ལྷོད་ལི་ཙ་བློ་དྲི་མ་མེ
ད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞིག། རབ་འབྱོར་

གྱིས་ཀྱང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་དེའི་བྱོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སྦྱོའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། བཅོ
མ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་མངོན་པར་འཚལ་

{@289A} ཨ། །བ་དུས་གཅིག་ན། ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཚེན་པོར་ལི་ཙ་བློ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་བསོད་སྦྱོམ
ས་ལ་མཆིས་པ་དང་། ལི་ཙ་བློ་དྲི་མ་མེད་

པར་གྲགས་པས་བདག་གི་ལྷུང་བཟེད་འཚེལ་ནས་ཟས་བཟང་པོས་བཀའ་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་མཚོའོ། །བཅུན་པ་རབ་འབྱོར། རྫོང་གལ་ཏེ་ཟང་ཟིང་གི་མཉམ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་།

ཞིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་ན་གཞོན་བསོད་སྟོམས་འདི་འོངས་ཤིག། །བཅུན་པ་རབ་འབྱོར། རྫོང་གལ་།

ཏེ་འདོད་ཚགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷུག་གྲུང་མ་སྤངས་ལ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདམ་མི་གནས། གལ་ཏེ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུར་མི་བསྐྱོད་ལ་བཞོན་པ་གཅིག་བའི་།

ལམ་དུ་འང་སོང་། །རྫོང་གིས་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་འདམ་བཅོམ་ལ་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་བསྐྱོད་མཚམས་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྫོང་གི་།

རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་མཚུངས། རྫོང་གྲོལ་བའང་མ་ཡིན་ལ་བཅིངས་པའང་མ་ཡིན། རྫོང་གིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའང་མ་མཐོང་ལ་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའང་མ་།

ཡིན། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའང་མ་ཡིན་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའང་མ་ཡིན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོས་ལས་གྲུང་མ་འོག། རྫོང་འཕགས་པའང་མ་ཡིན་ལ་མ་འཕགས་པའང་མ་ཡིན།

{@289B} ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་ལྡན་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཡང་བྲལ། རྫོང་གིས་སྟོན་པའང་མ་མཐོང་། ཚོས་གྲུང་མ་ཐོས། དགོ་འདུན་ལ་འདམ་བསྟེན་བཀའ་མ་བྲས།

ཞིང་སྟོན་པ་དུག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག། །འདི་ལྟ་སྟེ། འོད་བསྐྱེད་རྗེས་བྱེད་དང་། གུན་ཏུ་རྒྱ་གཞག་ལྷས་ཀྱི་བྱ་དང་། ལྷ་འདོད་།

གྱི་བྱ་མའི་བྱ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་། ཀླ་ཏུ་འི་བྱ་ཞོག་

ཅན་དང་། མི་པམ་སྐྱའི་ལ་བ་ཅན་དང་། གཅེར་བུ་གཉེན་གྱི་བྱ་དེ་དག་བཅུན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་ར
བ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། སྟོན་པ་དུག་པོ་དེ་དག་གི་རེ་འགོ་བར་

འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་འགོ་ལ། ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་འདུང་སྤོང་ཚུད་ཅིང་མཐའ་དང་། དབུས་ཀྱང་མི་རྟེན་
དོ། །སྤོང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དུ་འདུང་འཇུག་ལ་དལ་བ་ཐོབ་

པ་འདུ་མེད། །སྤོང་གུ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ལ་རྣམ་པར་བྱུང་བ་འདུ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད། གང་སེམས་ཅན་ཐམ
ས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དེ། བཅུན་པའི་ཉོན་

མོངས་པ་མེད་པ་ཡིན། །སྤོང་གྱི་སྤྱིན་པ་འདུ་རྣམ་པར་མ་སྤྱངས། བཅུན་པ། །སྤོང་ལ་སུ་དག་བསོད་སྟོམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ད
ག་འགྲུང་ལོག་པར་ལྷུང་བར་བྱེད། །སྤོང་བདུད་ཐམས་ཅད་

དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྲོད་གྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར། ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་བཅུན་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

{@290A} ༡། །ལ་འདུ་སྤོང་གྱིས་གསང་བའི་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་སྤོང་གྱིས་སྐྱུར། །སང
ས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་མི་སྟོན་པར་

བྱས་ཏེ། དགོ་འདུན་ལ་འདུ་སྤོང་མི་རྟོན་ཅིང་ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདུ་འཇག་གཞོད་སྤོང་གྱིས་བསོད་སྟོམས་འདི་ལོ་
ངས་ཤིག་ཅེས་མཆི་སྟེ། བསྟན་པ་འདི་དེ་ལས་ཐོས་ནས།

བཙམ་ལྷན་འདས། དེ་ལ་བདག་གིས་ཇི་སྐད་བཤད། ཇི་སྐད་སྒྲུ། ཇི་ལྟར་བགྱི་སྟམ་སྒྲེ། རྒྱུགས་བཅུ་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་བདག་གིས་ལྷུང་བཟེད་དེ་འདྲོང་བོར་ཏེ་ཁྱིམ་ནས་སྤར་འབྱུང་།

བར་བགྱིས་ན་ལི་ཚ་བུའི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་བདག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་མཚོའོ། །བཙམ་པ་རབ་འབྱོར། ཡི་གེ་དག་ལ་མ་འཇུག་གིས་པར་ལྷུང་བཟེད་འདི་ལོངས་ཤིག། །བཙམ་པ་རབ་འབྱོར།

འབྱོར་དུ་འདི་ཇི་སྟམ་དུ་སེམས། གཤམ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྤྱུལ་པ་ལ་དེ་སྐད་བྱས་ན་དེ་ཇི་སྐད་གཤམ་པར་འགྱུར་རམ། བདག་གིས་དེ་ལ། རིགས་གྱི་བྲ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོའོམ་མོ་།

བགྱིས་སོ། །དེས་བདག་ལ་སྤྱོད་པ། བཙམ་པ་རབ་འབྱོར། སྤྱུལ་སྤྱུལ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚིག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་།

གྱུར་དེའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཁས་པ་དག་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་འདྲི་མཚན་གསུང་གི་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཡི་གེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡི་གེ་།

{@290B} མེད་པ་སྒྲེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བསྟན་པ་ལ་འདི་བཤད་པ་ན་ལྷུང་བུ་ཉིས་བརྒྱ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་།

ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་གོ། །ལྷུང་བུ་ལྷུང་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ལྷན་པར་བཟེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བདག་གྱུར་སྤོབས་པ་མ་མཚོས་པར་གྱུར་ནས་དེ་ལ་སྤར་ལན་ལྷོན་པའི་རྩོམ་ཐོག་སྒྲེ།

བཙམ་ལྷན་འདས། དེའི་སྐད་དུ་བདག་སྤྱོད་པ་དེའི་བྲོ་འདི་ཞིང་མཚོ་བར་མི་སྤོའོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོ་།

དང་ལྷན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གང་པོ། ཁྱོད་ལི་ཙྰ

བུ་འི་འི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་འི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞིག། གང་པོས་ཀྱང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ
འི་བྱོ་ཞིང་མཆི་བར་མི་སྤྲོད། །དེ་ཅི་འི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན།

བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་གིས་མཛོན་པར་འཚོལ་བ་དུས་གཅིག་ན། བློ་མཚོ་ཚོ་ལ་ཆོས་པོ་འི་ས་སྤྲོགས་ཤིག་ན་ལས་དང་པོ་པ་འི་
དགོས་ཤིང་དག་ལ་ཚོས་སྤོན་ཅིང་མཆིས་ན་ལི་ཙྰ་བུ་འི་

འི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེར་མཆིས་ནས་བདག་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་མཆིའོ། །བཅོམ་པ་གང་པོ། ལྷོ་མས་པར་ལྷགས་ཏེ་དགོས་ཤིང་
འདི་དག་གི་སེམས་ལྷོས་ལ་ཚོས་སྤོན་ཅིག། །རི་ན་པོ་

ཆེ་འི་སྤོད་ཆེན་པོར་ཟམ་རུ་ལ་མ་སྤྲུགས་ཤིག། དགོས་ཤིང་འདི་དག་གི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་ནོར་བུ་རི་ན་པོ་ཆེ་བྱི་རྩེ་
འུ་མཆིང་བུ་འི་ནོར་བུ་དང་མཚུངས་པར་མ་བྱེད་ཅིག།

{@291A} ཟླ། །བཅོམ་པ་གང་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དག་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཉེ་ཆོ་བའི་དབང་པོ་ཉེ་བར་མ་སྤྲུབས་ཤི
ག། རྣ་མེད་པ་ལ་རྣ་མ་སྤྲུངས་ཤིག། །ལམ་ཆེན་

པོར་འཇུག་པར་འདོད་པ་སྤང་དོག་པར་མ་གཟུང་ཅིག། རྒྱ་མཚོ་ཆོན་པོ་བ་ལང་གི་མི་གཞེས་སུ་མ་སྤྲུགས་ཤིག། །རི་རབ་ཡུངས་
འབྲུའི་ནང་དུ་མ་གཞུག་ཅིག། །ཉི་མ་འི་འོད་སྲིན་བུ་མེ་

ཁྱེར་གྱིས་མ་བསྐྱོད་ཅིག། །སེང་གའི་སྤྲོས་སྤྲོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་སའི་སྤྲོ་ལ་མ་གཟུང་ཅིག། །བཅོམ་པ་གང་པོ། དགོས་ཤིང་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་

ལྷགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྣོད་པ་ལ་སྐྱབས་སྤོལ། བཅུན་པ་གང་པོ། འདི་དག་ལ་ཉམ་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་མ་སྟོན་ཅིག། ཉམ་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་

གྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལེས་པ་ལ་ཉམ་ཐོས་འདི་དག་ནི་ཁོ་བོས་དམུས་ལོང་དང་འདྲ་བ་སྟམ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལི་ཙྰ་ལྷི་ལྷི་མེ་དཔར་གྲགས་པ་དེའི་ཚོའི་ལྟར་དག་སྟོང་དེ་དག་སྟོན་གྱི།

གནས་རྣམས་པ་མང་པོ་ཇི་སྲིད་ལྟར་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ལྷགས་ནས། དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་ལ་

བསྟོན་བཀུར་བྱས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེའང་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་རྟེན་པ་ལ་མགོ་བོས་ལྷག་བཅུ་ལ་ཏེ།

{@291B} ཐལ་མོ་སྐྱུར་བར་གྱུར་པ་དང་། དེས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་བསྟན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་

བདག་གིས་འདི་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །ཉམ་ཐོས་གྱིས་པ་རོལ་གྱི་སེམས་དང་བསམ་པ་མ་བརྟགས་པར་སྲུ་ལ་འང་ཚོས་མི་བསྟན་ཏེ། །དེ་ཅིའི་སྐྱད་དུ་ཞེ་ན། ཉམ་ཐོས་ནི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་པོ་མཚོག་དང་། མཚོག་མ་ལགས་པ་ལ་མཁས་པ་འང་མ་མཚོས། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་

རྟག་དུ་མཉམ་པར་བཞིག་པའང་མ་ལགས་སོ་སྟམ་བགྱིད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེའི་སྐྱད་དུ་བདག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་བྱོ་འ

དེ་ཞིང་མཚི་བར་མི་སྒྲོའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུ་ཏུ་འི་བུ་ཚེན་པོ་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། ཀུ་ཏུ་འི་བུ། རྒྱུད་ལི་ཙཾ་ལི་དེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་འི་ནད་འདྲིར་སོང་
ཞིག། ཀུ་ཏུ་འི་བུས་ཀྱང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས།

བདག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་འི་བོ་འདྲི་ཞིང་མཚི་བར་མི་སྒྲོའོ། །དེ་ཅི་འི་སྐྱད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་མངོན་པར་འ
ཚེལ་བ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་

སྐོར་རྣམས་ལ་གདམས་པ་མདོར་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། མདོ་དེ་འི་ཚིག་གཏན་ལ་དབབ་པ་འི་སྐྱད་དུ་བདག་གིས། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་རྟག་
པ་འི་དོན་དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་བ་འི་དོན་དང་། བདག་

{@292A} ཟུ། མེད་པ་འི་དོན་དང་། ཞི་བ་འི་དོན་གྱི་ཚོས་བསྐྱེན་ལི་ཙཾ་ལི་དེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེར་མཚིས་ནས་བ
དག་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་མཚིའོ། །བཅུན་པ་ཀུ་ཏུ་འི་བུ་

ཚེན་པོ། རྒྱུ་བ་དང་བཅས་པ། རྒྱུ་བ་དང་བཅས་པ། འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་འི་ཚོས་ཉིད་མ་སྟོན་ཅིག། བཅུན་པ་ཀུ་ཏུ་འི་བུ་ཚེན་པོ། ག
ང་ཞིན་ཏུ་མ་སྐྱེས། མ་བསྐྱེད། བསྐྱོད་པར་

མི་འགྱུར། མ་འགགས། མི་འགག། འགག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་འི་དོན་ཏོ། །ཁང་ལྷང་པོ་ལྷུ་པོ་དག་ལ་སྐྱོང་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པས་རྒྱུ་བ་མེད་པ་རྟོག་པ་འི་དོན་དེ་ནི་

ལྷག་བསྐྱེལ་གྱི་དོན་ཏོ། །ཁང་བདག་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་འི་དོན་ཏོ། །ཁང་རང་གི་ངོ་བོ་

མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོ་བོ་མེད་པ་དེ་ནི་མི་འབར་ཏེ།

གང་མི་འབར་བ་དེ་ནི་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གང་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་དེ་ནི་ཞི་བའི་དོན་ཏེ། །བརྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་དགོས་ཤིང་དེ
དག་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་

རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེའི་སྐད་དུ་བདག་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་གོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སློལ། །དེ་ནས་བཅོ
མ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་མ་འགགས་པ་ལ།

བཀའ་སྐུལ་པ། མ་འགགས་པ། རྫོང་ལི་ཙ་བུའི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞིག །མ་འགགས་པས་ཀྱང་གསོལ་པ
། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་

{@292B} གོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སློལ། །དེ་ཅེས་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་གིས་མངོན་པར་འཚོལ་བ་དུས
གཅིག་ན། བདག་འཆགས་ཤིག་ན་འཆག་པ་དེར་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་

དགོ་བ་བཀོད་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ཚངས་པ་ཁྲི་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྱོགས་དེ་སྐད་བར་བགྱིས་ནས་བདག་གལ་བ་དེར་མཆིས་ཏེ། བདག་
གི་རྐང་པ་ལ་མགོ་བོས་ལྷག་བགྱིས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་

ཏུ་འཁོད་དེ་བདག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་མཆིའོ། །བཅོམ་པ་མ་འགགས་པ། རྫོང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་མིག་ཅན་གྱི་མཚོག་
ཏུ་གསུངས་ན། ཚོ་དང་ལྷན་པ་མ་འགགས་པའི་ལྷའི་

མིག་གིས་ངེས་ཤིང་ཚུན་ཆད་མཐོང་། བདག་གིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བགྱིས་སོ། །སྲོགས་པོ་དག་ །ཁོ་བོས་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལྷག་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་།

ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུས་བྱ་མིག་དང་ལྡན་པའི་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲས་བུ་བཞག་
པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བཀའ་མཚིད་འདི་བགྲིད་པ་

དང་། ལི་ཙཾ་བྱའི་རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་སྟོན་པའི་མཚིས་ཏེ། བདག་གི་རྐང་པ་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བགྲིས་ནས་བདག་ལ་འ
དི་སྐྱད་ཅེས་མཚིའོ། །བཙུན་པ་མ་འགགས་པའི་ལྟའི་

མིག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཚིན་ཉིད་དམ། འོན་ཏེ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་མཚིན་ཉིད་ཡིན། དེ་གལ་ཏེ་མངོན་པར་འ
དུ་བྱེད་པའི་མཚིན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་མངོན་པར་

{@293A} ལ། །ཤེས་པ་ལྡན་པ་མཚུངས་སོ། །ཇི་སྟེ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་འདུ
ས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་མཐོང་བར་མི་རྣམས་

ན་གཞན་བརྟན་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་མཚི་ནས་བདག་ཅང་མི་མཚི་བར་གྱུར་ཏེ། ཚངས་པ་དེ་འདྲ་རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་དེ་ལས་བ
སྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ་ཕྱག་བཙུན་པ་ལ་ནས་

འདི་སྐྱད་ཅེས་སྐྱས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ལྟའི་མིག་ཅན་གང་ལགས། རྒྱས་པ། སངས་རྒྱས་བཙུན་པའི་ལྡན་པ་དང་སྐྱེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ན་ལྟའི་མིག་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མཉམ་པར་གཞག་

པའི་གཞན་གྲང་མི་འདོར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གྲང་གཟིགས་ཏེ། གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན
ས་ཚངས་པ་གཡོག་འཁོར་གྱིས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་

ནས་ལྟག་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེས་བདག་དང་། རྒྱུས་བྱ་ད
མ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་བགྲིས་ཏེ་གྲུས་པར་སྐྱས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་

མི་གདའ་བར་གྱུར་ཏེ། བདག་གྲུང་སློབས་པ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་བདག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་བོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་
བར་མི་སློབ་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་

པ་ཉེ་བར་འཁོར་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། ཉེ་བར་འཁོར་ཁྱོད་ལི་ཙཱ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞིག། ཉེ་བར་འ
ཁོར་གྱིས་གྲུང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་

{@293B} སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་བོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སློབ་ཏེ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་མངོན་
པར་འཚལ་བ་དུས་གཅིག་ན། དགོ་སློང་གཉིས་ཤིག་ལྷུང་བ་བྱུང་ནས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ངོ་ཚྭ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་དྲུང་དུ་མ་མཆིས་གྱི། དེ་གཉིས་བདག་གལ་བ་དེར་མཆིས་ཏེ་བདག་ལ་འ
དི་སྐད་ཅེས་མཆིའོ། །བཅུན་པ་ཉེ་བར་འཁོར། བདག་ཅག་

གཉིས་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་སྟེ་ངོ་ཚྭ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་དྲུང་དུ་འང་མ་མཆིས་ན། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་འཁོར། ཁྱོད་གྱིས་བད
ག་ཅག་གཉིས་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སོལ་ཏེ་བདག་ཅག་གཉིས་ལྷུང་བ་

ལས་སྐྱུངས་ཤིག་ཅེས་མཆི་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་དགོ་སློང་དེ་གཉིས་ལ་ཚོས་གྱི་གཏམ་སྟོན་པའི་སྐྱོགས་དེར་ལི་ཙ
ཱ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའང་མཆིས་ནས་དེ་བདག་

ལ་འདི་སྐད་ཅེས་མཆིའོ། །བཅུན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་ཁྱོད་གྱིས་དགོ་སློང་འདི་གཉིས་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་ཕྱིར་དམ་དུ་མི་བྱ། རྟོག་པ་ཙན་
དུ་མི་བྱ་བར་འདི་གཉིས་གྱི་ལྷུང་བའི་འགྱུར་བ་སོལ་ཅིག།

བཅུན་པ་ཉེ་བར་འཁོར། ལྷུང་བ་ཀི་ནང་ན་འང་མི་གནས། ཕྱི་རོལ་དུ་འང་མི་འཕོས། གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ

ཅིའི་སྒྲིབ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་

པ། སེམས་ཀྱི་ནམ་ཉི་མོ་འདས་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་ནམ་ཉི་མོ་འདས་སོ། །སེམས་རྣམ་པར་གྲུང་བས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུ་
ར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། བཅུན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་

{@294A} །སེམས་ནི་ནང་ནའང་མ་ཡིན། སྒྲིབ་འཕྲིན་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །སེམས་
ཇི་ལྟ་བུར་ལྟར་བའང་དེ་

བཞིན་ནོ། །ལྟར་བའི་ལྟ་བུར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །བཅུན་པ་ཉེ་བར་འཁོར། སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དང་།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་གིས་བཅུན་པའི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནམ་ཡང་ཀྱུ་ནམ་ཉི་མོ་འདས་
པར་གྲུང་ཏམ། སྐྱུ་ལ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱུ་ལ།

བཅུན་པ་ཉེ་བར་འཁོར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཏེ། བཅུན་པ་ཉེ་བར་འཁོར། ཀྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཉི་
མོ་འདས་པ་སྟེ། མི་རྒྱུ་ལ། རྣམ་པར་མི་རྒྱུ་ལ་ནི་

རང་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་ཅི་ལོག་ནི་ཀྱུ་ནམ་ཉི་མོ་འདས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་ཀྱུ་
ནམ་ཉི་མོ་འདས་པ་སྟེ། བདག་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་

ནོ། །བཅུན་པ་ཉེ་བར་འཁོར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་ནས་འཇིག་ཅིང་མི་གནས་པ་སྟེ། སྐྱུ་མ་དང་། སྒྲིབ་དང་། སྐྱོག་ལྟ་བུའོ། །
ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་སྒྲོད་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་ཙམ་

དུའང་མི་འདུག་གོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ལམ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བའོ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་ནི་ཚུ་ལྟར་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་སྟེ།

{@294B} སེམས་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། གང་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
གང་དག་དེ་ལྟར་བཏུལ་བ་དེ་དག་ནི་ལེགས་པར་བཏུལ་བའོ། །དེ་ནས་དགོ་

སྒོང་དེ་གཉིས་འདི་རྒྱན་ཅེས་མཚོའོ། །ཁྱིམ་བདག་འདི་ནི་ལེན་ཏུ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བ་འཛི
ན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོ་གཏུ་གསུངས་པ་བཅུན་པ་ཉེ་བར་

འཁོར་འདི་ནི་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་བདག་གིས་འདི་རྒྱན་ཅེས་བགྱིས་སོ། །དགོ་སྒོང་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ལ་ཁྱིམ་བདག་
རྣམས་པའི་འདུ་ཤེས་མ་སྐྱེད་ཅིག །དེ་ཅི་ལྟར་སྒྲིབ་ཞེས་ དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་པར་གང་དག་འདི་ལྟོབས་པའི་རྒྱུ་གཅོད་རྣམས་པའི་ཉམ་ཐོས་སམ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་གང་ཡང་མེད་དེ། འདི་ལྟོབས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བཞི་དེ་

དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་དགོ་སྒོང་དེ་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་བསལ་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེས་

བྱུངས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་བཅའ་ལ་ནས། འདི་རྒྱན་ཅེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོབས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེ
ས་མཚོའོ། །དེ་ལྟར་དུ་བདག་སྐྱེས་བྱུངས་པ་དེ་ལྟོ་འདྲི་

ཞིང་མཚོ་བར་མི་སྒྲོའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་སྐྱ་གཅན་ཟིན་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྐྱ་གཅན་ཟིན། ཁྱོད་
ལི་ཚ་བུའི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞིག །

{@295A} ཨོཾ །སྐྱ་གཙན་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་སྐྱེས་བུ་དེའི་ཕྱོད་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སྟོོ
ལོ། །དེ་ཅི་འི་སྐྱད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་

འདས་བདག་གིས་མཛོན་པར་འཚལ་བ་དུས་གཅིག་ན། ལི་ཙྰ་བུའི་གཞོན་ལྷ་མང་ཞིག་བདག་གལ་བ་དེར་མཆིས་ནས་བདག་
ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་མཆིའོ། །བཅུན་པ་སྐྱ་གཙན་

ཟིན་། རྫོང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་སྐས་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤིད་བོར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ན། རྫོང་གྱིས་གང་ལ་
དམིགས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་

ཕན་ཡོན་གང་ལགས་ཞེས་མཆི་ནས། བདག་དེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕན་ཡོན་སྟོན་ཅིང་མཆི
ས་ན། ལི་ཙྰ་བུའི་ཕྱོད་མེད་པར་གྲགས་པ་

ཡང་བདག་གལ་བ་དེར་མཆིས་པ་དེར་བདག་ལ་ཐུག་བགྱིས་ནས་འདི་སྐྱད་ཅེས་མཆིའོ། །བཅུན་པ་སྐྱ་གཙན་ཟིན། རབ་ཏུ་བྱུང
བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕན་ཡོན་ཇི་ལྟར་རྫོང་

སྟོན་པ་དེ་ལྟར་མི་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅི་འི་སྐྱུར་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། །བཅུན་པ་སྐྱ་
གཙན་ཟིན། གང་ལ་འདུས་བྱས་འཇུག་པ་དེ་

ལ་ཡོན་ཏན་དང་། ཕན་ཡོན་ཡོད་མོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འདུས་མ་བྱས་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ད
ང་། ཕན་ཡོན་མེད་དོ། །བཅུན་པ་སྐྱ་གཙན་ཟིན་

{@295B} རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་ཚན་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དང་བྲལ་བའོ། །ཐོག་མ་དང་། ཐ་མའི་མཐར་ལྟ་བ་དང་བྲ

ལ་པའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མོ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྐྱབས་པའོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའོ། །བདུད་ཐམས་ཅད་ཕམ་པར་བྱེད་པའོ། །འགྲོ་བ་ལྔ་ལས་གྲོ་ལ་བ
འོ། །མིག་ལྔ་རྣམ་པར་རྒྱུང་བའོ། །སྟོབས་ལྔ་

འཕྲོབ་པའོ། །དབང་པོ་ལྔ་འུམ་རྟོ། །གཞན་དག་ལ་མི་གཞོད་པའོ། །སྤྲིག་པའི་ཚོས་དང་མ་འདྲེས་པའོ། །ཕ་རོལ་སྤྲུགས་ཅན་
རབ་ཏུ་འདུལ་བའོ། །གདགས་པ་ལས་ཡང་དག

པར་འདས་པའོ། །འདོད་པའི་འདམ་ལ་ཟབ་པའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའོ། །ར་ཡི་བ་མེད་ཅིང་རར་འཛིན་པ་དང་བུལ་བའོ།
། །ལེན་པ་མེད་པའོ། །འཇུག་པ་མེད་པའོ། །འཇུག

པ་སྤངས་པའོ། །རང་གི་སེམས་འདུལ་ཞིང་གཞན་གྱི་སེམས་སྤང་བའོ། །ཞི་གནས་དང་མཐུན་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་མི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྲ། གང་།

དག་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །གཞོན་ལྷ། རྫོང་ཀྱང་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདི་
ལྟ་བུལ་རབ་ཏུ་སྤྲངས་ཤིག་མངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་

རྟེན་པར་དགའོ། །དལ་བ་འབྱོར་པའང་རྟེན་པར་དགའོ། །མིར་འགྱུར་བའང་རྟེན་པར་དགའོ། །གཞོན་ལྷ་དེ་དག་གིས་འདི་སྐད་
རྒྱས་སོ། །ཁྱིམ་བདག །བདག་ཅག་གིས་ཐོས་

{@296A} ཟླ། འདི་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕམས་མ་བཏང་བར་རབ་ཏུ་མི་འབྱིན་ཅིའོ། །དེས་དེ་དག་ལ་སྐྱས་པ། གཞོན་
ལྷ། རྫོང་གིས་བྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནམ་ཏན་གྱིས་སྐྱབས་ཤིག་དང་། དེ་ཉིད་ཁྱོད་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱང་ཞིང་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་ཡི
ནོ། །དེ་ནས་ལི་ཙ་བུའི་གཞོན་ལུ་སུམ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་

ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། དེའི་སྐྱད་དུ་བདག་སྐྱེས་བྱུང་མ་པ་
དེའི་བྱོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སྟོའོ། །དེ་ནས་བཙམ་

ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འཕོ། ཁྱོད་ལི་ཙ་བུའི་བྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ན
ད་འདྲིར་སོང་ཞིག། ཀུན་དག་འཕོས་ཀྱང་གསོལ་པ།

བཙམ་ལྷན་འདས་བདག་སྐྱེས་བྱུང་མ་པ་དེའི་བྱོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སྟོའོ། །དེ་ཅིའི་སྐྱད་དུ་ཞེན། བཙམ་ལྷན་འདས། བདག་
གིས་མངོན་པར་འཚལ་བ་དུས་གཅིག་ན།

བཙམ་ལྷན་འདས་གྱི་སྐྱེ་ལ་སྐྱུན་ཅིག་བྱུང་ནས། དེ་ལ་འོ་མ་ཞིག་འཚལ་ཏེ་བདག་བམ་ཟེ་ཤིང་སྤྱེ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྐོ་དུ
རན་ལྟར་བཟེད་ཐོགས་ཤིང་མཆིས་པ་དང་། ལི་

ཙ་བུའི་བྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་སྤྱོགས་དེར་མཆིས་ནས་བདག་ལ་ཕྱག་བགྱིས་ཏེ་འདི་སྐྱད་ཅེས་མཆིའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཀུན་དག་འཕོ་
པོ། ཅིའི་སྐྱེར་ནང་པར་སྐྱར་ལྟར་བཟེད་ཐོགས་ནས་

{@296B} ཁྱིམ་གྱི་སྐོ་དུང་འདི་ན་འདུག། དེ་ལ་བདག་གིས་འདི་སྐྱད་ཅེས་བགྱིས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གྱི་སྐྱེ་ལ་སྐྱུན་ཅི
ག་བྱུང་སྟེ་དེ་ལ་འོ་མ་ཞིག་དགོས་ནས་དེ་ཙམ་ལོ་ཞེས་བགྱིས་པ་དང་།

དེ་བདག་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་མཆིའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དེ་སྐྱད་མ་ཟེར་ཅིག། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་
པའི་སྐྱེ་བའི་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་མཁེགས་པ་སྟེ། མི་དགོ་པ་ཐམས་

པའི་སྐྱེ་ལ་གཞོན་པ་མེད་དེ། ཟག་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །བ
ཅུན་པ་ཀུན་ [~DGA' BO] ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནད་ཡོད་

པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཤིང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆི་ནས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་བདག་གིས་ལོག་པར་ཐོས་ཤི
ང་ལོག་པར་བཟུང་བར་མ་གྱུར་གྲང་སྟམ་སྟེ།

བདག་རབ་ཏུ་ངོ་ཚོ་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བདག་གིས་བར་སྐྱར་ལས་སྐྱོ་ཐོས་པ། ཀུན་དག་འབོ། བྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་དེ་
བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟིགས་

མ་ལྟའི་དུས་ལ་བྱུང་བས་དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་དམན་ཞིང་དབུལ་བའི་སྦྱོད་པས་རྣམ་པར་འདུལ་ཏེ། དེ་བས་ན། ཀུན་ད
ག་འབོ། རོ་ཚོ་བར་མ་བྱེད་པར་འོ་མ་ཁྱེར་ལ་

{@297B} སྐྱར་སོང་ཞིག་ཅེས་མཆི་འོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ལི་ཚ་བུའི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་དྲིས་པ་ལན་འདེབས་པའི་
སྟན་པ་འདི་འདྲི་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེའི་སྐྱད་དུ་བདག་སྐྱེས་བྱ་དམ་

པ་དེའི་བྱོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སྟོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉམ་ཐོས་ལྷ་བརྒྱུ་ཚོམ་མི་སྟོ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་སྟོབས་པ་བཅོ
མ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏེ། གང་དག་ལི་ཚ་བུའི་དྲི་མ་

མེད་པར་གྲགས་པ་དང་གཏམ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱ
ང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་

པ། ཁྱོད་ལི་ཙྰ་བུའི་རྩི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞིག །བྱམས་པས་ཀྱང་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་བྱོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སྤྱོདོ། །དེ་ཅིའི་

སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདག་གིས་མངོན་པར་འཚོལ་བ་དུས་གཅིག་ན། ལྟའི་བུ་ཡོངས་སུ་དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་
དགའ་ལྡན་རིགས་ཀྱི་ལྟའི་བུ་རྣམས་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་བརྩམས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་མ
ཆི་བའི་སྤྱོགས་དེར་ལི་ཙྰ་བུའི་རྩི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་མཆིས་

ཏེ། དེ་བདག་ལ་འདི་རྣང་ཅེས་མཆིའོ། །བྱམས་པ། ཁྱོད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ལུང་བསྟན་ན།

{@298A} ལྟ། །བྱམས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ལུང་བསྟན། བྱམས་པ་ཅི་འདས་པས་སམ། འོན་ཏེ་མ་འོངས་པས་སམ། འོན་
ཏེ་ད་ལྟར་གྱིས་དེ་ལ་གང་འདས་པའི་སྐྱེ་

བ་དེ་ནི་ཟད་པའོ། །གང་མ་འོངས་པ་དེ་ནི་མ་སྤྱོན་པའོ། །ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་གནས་པའང་མེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་བཀའ་སྟུལ་པ། འདི་ལྟར་དགོསོང་

དགའ། ཁྱོད་ནི་རྣང་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྐྱེའོ། །རྟའོ། །འཆིའོ། བྱས་པའོ་བྱང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་གྱུར
པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། མི་སྐྱེ་བ་ནི་ལུང་བསྟན་

པའང་མེད། མི་སྐྱེ་བ་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བའང་མ་ཡིན་ན། བྱམས་པ། ཁྱོད་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་བས་སམ། དེ་བཞི
ན་ཉིད་འགག་པས་སམ། ཇི་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་

དུ་ཚུག་ཅིག། །བྱང་ཚུབ་ནི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན། སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ནི་བའོ། །བྱང་ཚུབ་
ནི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་ཏུ་གསུམ་པ་

མེད་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བ་མེད་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚད་པའོ།
།བྱང་ཚུབ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་

{@299A} ཅུ། །བྲལ་བའི། །བྱང་ཚུབ་ནི་གཡོ་བ་དང་། སེམས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྲལ་བའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་
སྒྲོ་བ་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་

པའོ། ། །བྱང་ཚུབ་ནི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་མ་ཆགས་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་
ས་གནས་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྗེས་

སུ་རྟོགས་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་ཡིད་དང་། ཚོས་མེད་པས་གཉིས་སུ་མེད་
པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་

པས་མཉམ་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །
བྱང་ཚུབ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

སེམས་དང་། རྐྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཡིན་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་བཀ་
ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོམས་སྒྲོར་”

བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་མ་འདྲེས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་གནས་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བྲལ་བས་ཡུལ་ལ་མི་གནས་
འིང་སྤྱོད་ལ་མི་གནས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་

ཀུན་ནས་མི་ལྟངས་ཞིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་གནས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ་མིང་དེ་འདྲ་གཡོ་བ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་སྤྱང་
བ་དང་། རྟོར་བ་མེད་པས་རྒྱབ་ས་མེད་དོ། །

{@299B} བྱང་ཆུབ་ནི་འཇུག་པ་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་སྟོང་བའི་ཉིད་རྒྱ
མ་པར་དག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་འཇིག་པ་མེད་པ་སྟེ་འིན་ཏུ་དམིགས་

པ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཐད་དཔ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དཔེ་བསྟན་པ་ད
ང་བྲལ་བས་དཔེ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་འུམ་

ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཕྱབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་བས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ལུས་ཀྱི
ས་སམ། སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

འཚང་རྒྱ་བར་མི་རྣམས་ལ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་ནི་རྩ་དང་། འིང་དང་། ཕྱི་ག་པ་དང་། ལམ་དང་། མིག་ཡོང་ལྟ་བུའོ། །སེམས་
ནི་གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ།

རྟེན་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བསྟན་པ་འདི་བཤམ་པ་ན་འཁོར་དེ་ནས་ལྟ་འདྲི་བུ་ཉིས་བརྒྱ་མི་སྟེ།
བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ། །བདག་གྲུང་སྟོབས་

པ་མ་མཚིས་པར་གྱུར་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་འོ་སྤྱད་དུ་བདག་སྟེས་བུ་དམ་པ་དེ་འོ་བོ་འདྲི་ཞིང་མཚི་བར་མི་སྟོོའོ། །དེ་ནས་བ
ཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལི་ཚོ་བྲི་གཞོན་རྣམས་ལོང་བཤོད་

པ་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། འོད་བཀོད་པ། རྒྱུད་ལི་ཙོ་བློ་རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞེས། འོད་བཀོད་པས་ཀྱང་གསོ་
ལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་སྐྱེས་བུ་དམ་

{@300A} ཨ། ལ་དེའི་བློ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སྒྲོའོ། །དེ་ཅི་འི་སྐྱད་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་མངོན་པར་
འཚེལ་བ་དུས་གཅིག་ཟ། བདག་

ཡངས་པའི་གོང་རྒྱུར་ཆེན་པོ་ནས་བྱུང་བ་དང་། ལི་ཙོ་བློ་རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ནད་དུ་མཆི་བ་དང་མཇེལ་ཏེ། དེས་བདག་ལ་
གུས་པར་སྐྱས་པ་དང་། བདག་གིས་འདི་སྐད་

ཅེས་བགྱིས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་། རྒྱུད་ག་ལས་འོངས། དེས་བདག་ལ་སྐྱས་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྣང་པོ་ནས་འོངས་སོ། །བདག་གིས་དེ་
ལ་སྐྱས་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྣང་པོ་ཞེས་བྱ།

བ་དེ་གང་གི་ཚིག་སྒྲ་དམགས། དེ་བདག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་མཆིའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྣང་པོ་ཞེས་བྱ། བ་དེ་ཞེ་བཅོམ་མ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་པའི་སྣང་པོའོ། །

ཚུམ་པའི་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཞེ་སྐྱུར་བའི་སྣང་པོའོ། །ལྷན་པར་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྣང་པོའོ་
། །ཡང་དག་པར་མི་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེ་

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྣང་པོའོ། །རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་ལ་མི་རེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཞེ་སྐྱེན་པའི་སྣང་པོའོ། །སྐྱོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
འི་ཕྱིར་དེ་ཞེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྣང་པོའོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁོ་བའི་སེམས་མེད་པས་དེ་ཞེ་བཟོད་པའི་སྣང་པོའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེ་བཙུན་འགྲུས་

གྱི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །སེམས་ལས་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར་

{@300B} དེ་ནི་བསམ་མཁུག་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བྱམས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །

གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྒྲིང་རྗེའི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །ཚོས་གྱི་ཀློག་དགའ་ལ་དགའ་ཞིང་ཚེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དགའ་བའི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །རྗེས་སུ་ཚགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོང་བ་

སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བཏང་སྟོམས་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །དུག་མངོན་པར་ཤེས་པས་དེ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །སེམས་ཅན་

ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཐབས་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བསྐྱུ་པའི་དངོས་པོའི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །འཇག་ཏུ་སྒྲིང་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཐོས་

པའི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །ཚུལ་བཞིན་སེམས་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ངེས་པར་སེམས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚོས་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །

འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མི་སྤྲུ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བདེན་པའི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནས་མ་ཤིའི་བར་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་སྒྲིང་

པོ་ལོ། །ཤུལ་དག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྒྲིང་པོ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

འདས། དེའི་སྐད་དུ་བདག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་བྲོ་འདྲི་ཞིང་མཆི་བར་མི་སྲོའོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འགྲོ་བ་འཛོལ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འགྲོ་

བ་འཛོལ། བྱེད་ལི་ཙཱ་འི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞིག། །འགྲོ་བ་འཛོལ་གྱིས་ཀྱང་གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས། བདག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་བྲོ་འདྲི་ཞིང་

མཆི་བར་མི་སྲོའོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཙམ་ལྷན་འདས། བདག་གིས་མཛོལ་བར་འཚལ་བ་དུས་གཅིག་ཞ། རང་གི་གནས་ཀྱི་མཆིས་པའི་ཆོ་བ་དུད་སྤྲིག་ཅན་ལྟ་འདྲི་བུ་མེ་ཁྱི་

ཉིས་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཆ་བྱང་གིས་སིལ་སྟོན་དང་། སྐྱེད་བྱངས་ལེན་ཅིང་བདག་གལ་བ་དེར་མཆིས་ ཏེ། བདག་གི་རྐང་པ་ལ་མགོ་བོས་སྤྲུག་བཙམ་ནས་

དེ་འཁོར་དང་བཙམ་པ་བདག་ལ་མཛུགས་གྱིས་བལྟས་ཏེ་སྤྲོགས་གཅིག་ཏུ་མཆིས་སོ། །བདག་གི་དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་འདྲི་དབང་པོ་ལ་གསལ་སྟོན་བཞིན་དེ། བདག་གིས་དེ་ལ་འདི་སྐྱོད་

ཅེས་བགྱིས་སོ། །ཀྱི་ལི་ཀ། །སྤོད་ལེགས་པར་འོངས་སོ། །འདོད་པའི་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བག་ཡོད་པར་གྱིས་ལིག། །ལུས་དང་། སོག་དང་། འོངས་སྤོད་རྣམས་ལས་

{@302A} ༩། །སྤོང་པོ་སྤངས་པ་དང་། མི་རྟག་པར་རྟོག་པ་མང་དུ་གྱིས་ལིག། །དེ་ནས་དེ་བདག་ལ་འདི་སྐྱོད་ཅེས་མཆིའོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ། ལྟ་འདྲི་བུ་མེ་ཁྱི་

ཉིས་སྟོང་འདི་དག་བདག་ལས་སྤོད་གྱིས་འོང་ལ་འདི་དག་སྤོད་གྱི་གཡོག་གྱིས་ལིག། ཅེས་མཆི་བ་དང་། དེ་ལ་བདག་གིས་འདི་

སྐྱབས་ལྷོ་ལོ་གི་ཀུན་ལུང་བ་མ་ཡིན་པའི་

དཔོན་པོ་དག་དགོ་སྐྱོད་ལྷོ་གྲུ་ལྷོ་ལ་མ་འབྲུལ་ཅིག། །འདི་དག་ནི་དེ་དུང་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ཞེས་བགྲིས་སོ། །བཀའ་མཆོད་
དེ་བགྲིས་པ་དང་། ལི་ཚ་བློ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་

པ་དེ་མཆོས་ནས་བདག་ལ། །འདི་སྐྱབས་དུ། དེ་གས་ཀྱི་བྱ། །འདི་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་འདྲུ་ཞེས་མ་སྐྱོད་ཅིག། །འདི་ནི་བདུད་རླི་
ག་ཅན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཚོ་དྲི་བའི་ཕྱིར་འོངས་

ཀྱི་བརྒྱ་བྱིན་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ཞེས་མཆོད་འོ། །དེ་ནས་ལི་ཚ་བློ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བདུད་རླི་ག་ཅན་དེ་ལ། །འདི་སྐྱབས་དུ། །བདུད་
རླི་ག་ཅན། ལྷ་འི་བུ་མོ་འདི་རྣམས་དགོ་སྐྱོད་

ལྷོ་གྲུ་ལྷོ་ལ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ང་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བགྲིས་པ་དང་། དེ་ནས་བདུད་རླི་ག་ཅན་འཛིགས་ཤིང་སྐྱོག་ནས་མི་ད
གའ་སྟེ། ལི་ཚ་བློ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་

པ་འདིས་བདག་ལར་སྐྱེས་སུ་འོང་འོ་ཞེས་དེ་མི་སྣང་བར་བགྲི་བར་འཚེལ་བ་མ་ལྷོས་ཏེ། རྗེ་འཕྲུལ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཀྱང་མི་སྣ
ང་བར་མ་ལྷོས་སོ། །དེ་ནས་བར་སྣང་ལས་

{@302B} སྐྱབས་ལྷོ། རླི་ག་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་འི་བུ་མོ་འདི་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་ལ་ཕུལ་ཅིག་དང་། གདོད་བདག་གི་
གནས་སུ་འགོ་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བདུད་རླི་ག་ཅན་འཛིགས་

ཤིང་སྐྱོག་ནས་མི་འཚེལ་བཞིན་དུ་ལྷ་འི་བུ་མོ་དེ་རྣམས་ཕུལ་ལོ། །དེ་ནས་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་ལྷ་འི་བུ་མོ་དེ་རྣམས་སྣང
ས་ནས་ལྷ་འི་བུ་མོ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐྱབས་ཅེས་སྐྱེས་སོ། །

ཁྱོད་སྤྲིག་ཅན་གྱིས་ང་ལ་བྱིན་གྱི། དེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག། དེས་དེ་དག་ལ་བྱ
ང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་

མཐུན་པའི་གཏམ་བགྱིས་པ་དང་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། དེ་ནས་ཡང་དེས་དེ་དག་ལ་ཁྱེད་གྱིས་ང་བྱང་ཚུབ་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཟིན་གྱི། ད་པོ་ཚད་ཁྱེད་ཚོས་

གྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་ཞིང་ཚོས་པར་གྱིས་ལ་འདོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཚོས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོད་པོ། དེ་དག་གིས་སྐྱེས་
པ། ཚོས་གྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་དེ་གང་ལགས།

དེས་སྐྱེས་པ། སངས་རྒྱུས་ལ་མི་སྲེད་པར་དང་ཅིང་དགའ་བ་དང་། ཚོས་ཉམ་པར་འདོད་ཅིང་དགའ་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱེ
ན་བཀུར་བྱ་བར་དགའ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་

ཅིང་བླ་མ་དག་ལ་བསྐྱི་སྣང་བྱེད་པར་དགའ་བ་དང་། ཁམས་ཀུན་ནས་འབྱུང་བར་དགའ་བ་དང་། དུལ་རྣམས་ལ་མི་གནས་པ
ར་དགའ་བ་དང་། སུང་པོ་རྣམས་ལ་ག་ཞེད་མ་ལྟ་

{@303A} ལ། བྱུང་རྫོགས་ལ་དགའ་བ་དང་། ཁམས་རྣམས་ལ་སྤྱུལ་གཏུག་པ་དང་མཚུངས་པར་རྫོགས་ལ་དགའ་བ་ད
ང་། སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་ལ་གོང་སྣོང་པ་ལྟ་

བྱུང་དབེན་པར་དགའ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུང་བར་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པར་ད
གའ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་བསོ་བ་ལྟར་བྱེད་པར་

དགའ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མི་ལྟོད་པར་དགའ་བ་དང་། བཟོད་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་དུལ་བར་དགའ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་
དགོ་བ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པར་དགའ་

བདང་། བསམ་གཏན་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིག་པར་དགའ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྣང་བ་མེད་པར་དགའ་བ་དང་། བྱ
ང་ཚུབ་ལ་རྒྱ་ཚར་དགའ་བ་དང་། བདུད་

བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིག་པའི་སྤྱིར་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་བསགས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་ཐོས་པས་མི་སྐྱེག་པར་དགའ་
བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོག་སུམ་ལ་

ཚར་གཏོད་པར་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ངེས་པར་གཞོམ་པར་དགའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྒྲིག་
བར་དགའ་བ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་

འབྲིས་པར་བྱེད་པའི་དགའ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་ལས་འདས་པའི་དམིགས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་ལ་དག
འ་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་ཐོབ་པར་

{@303B} བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་བསྟེན་པར་དགའ་བ་དང་། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་རྣམས་
ལ་ཞེ་མི་སྤང་ཞིང་ཁོང་ཁྱོད་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་། དགོ་བའི་

བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་བསྟེན་པར་དགའ་བ་དང་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དག་རྣམ་པར་སྤང་བར་དགའ་བ་དང་། ཚོས་ལ་མོས་
ཤིང་དད་དེ་མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་དགའ་བ་དང་།

ཐབས་ལ་སྤྱད་པའི་དགའ་བ་དང་། བག་ཡོད་པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་བསྟེན་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་མེ
མས་དཔར་ཚོས་ཀྱི་རྒྱན་དགའ་ལ་དགའ་བ་ཞིང་མོས་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བདུད་སྤྲིག་ཅན་གྱིས་ལྟ་འཁྲིལ་བུ་མོ་དེ་དག་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་སྐྱེས་སོ། །དེ་ཉིད་བདག་ཅག་གི་གནས་སུ་འདོང་གི་ཚུ

ར་ཤོག །དེ་དག་གིས་སྐྱེས་པ། རྒྱུང་གྱིས་བདག་ཅག་

ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་ཕུལ་བས་དེ་ཞེ་ཚོས་གྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པར་བྱའོ། །འདོད་པ་ལ་ནི་དགའ་ཞིང་མོས་པར་མི་
བྱའོ། །དེ་ནས་བདུད་རླིག་ཅན་གྱིས་ལི་ཙ་བློ་དྲི་མ་མེད་

པར་གྲགས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱེས་སོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ནི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་
ཞིང་སེམས་འཛིན་པ་མེད་པ་ལགས་ན། ཁྱིམ་

བདག་ རྒྱུང་གྱིས་ལྟ་བུ་བྱ་མོ་འདི་རྣམས་དགེ་བར་གསོལ། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་སྐྱེས་པ། འདི་རྣམས་བརྟེན་ཡིན་གྱི། རླི་
ག་ཅན་གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་དེས་ཤིག །

{@304A} ཅུ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚོས་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་ལྟ་བུ་བྱ་མོ་དེ་དག་
གིས་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་སྐྱབ་བཙུག་

ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱེས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་ རི་ལྟར་བདག་ཅག་བདུད་གྱི་གནས་ན་གནས་པར་བརྟེན། སྐྱེས་པ། སྤིང་མོ་དག་ །མི་ཟ་
དཔའི་རྫོམ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་གྱི་སྐོ་ཡོད་དེ།

དེ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་ཤིག །དེ་འདྲ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤིང་མོ་དག་ །རྫོམ་མ་གཅིག་ལས་རྫོམ་མ་བརྒྱ་སྟོང་འབར་པར་བྱས་
གུང་རྫོམ་མ་དེ་འབྲི་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་

དུ། སྤིང་མོ་དག་ །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་ལ་བཀོད་གུང་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་སེམས་དྲན་པ་མི་འབྲི། ཡོངས་སུ་

མི་འབྲི་བའི་སྐྱེད་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་གཞན་དག་ལ་བསྐོ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་དེ་
ལྟ་དེ་ལྟར་དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པར་

འཕེལ་ཏེ། འདི་ནི་མི་ཟད་པའི་སྐྱོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོའོ། །བདུད་ཀྱི་གནས་དེ་ན་ཁྱོད་གནས་པའི་ཚོ་ལྟའི་བྱ་དང་། ལྟའི་
བུ་མོ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་

ལ་མོས་པར་གྱིས་ཤིག། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་
བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལྟའི་བུ་མོ་དེ་དག་ལི་ཙཱ་འི་དྲི་མ་

{@304B} མེད་པར་གྲགས་པའི་རྐང་པ་ལ་མགོ་བོས་སྤྱག་བཙའ་ཏེ་བདུད་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱར་མ་ཚིས་སོ། །བཙོམ་ལྷན་འད
ས། ལི་ཙཱ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་

ཁྱེད་པར་དེ་བདག་གིས་མཐོང་སྟེ། བཙོམ་ལྷན་འདས། དེའི་སྐྱད་དུ་བདག་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དེའི་བྱོ་འདྲི་ཞིང་མཚི་བར་མི་སྐྱོའོ། །
དེ་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོང་དཔོན་

གྱི་བུ་ལེགས་པར་བྱིན་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དེ་གས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་ལི་ཙཱ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞིག། ལེགས་
ས་པར་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་གསོལ་པ། བཙོམ་ལྷན་

འདས། བདག་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དེའི་བྱོ་འདྲི་ཞིང་མཚི་བར་མི་སྐྱོའོ། །དེ་ཅིའི་སྐྱད་དུ་ཞེ་ན། བཙོམ་ལྷན་འདས། བདག་གིས་མཐོན་
པར་འཚལ་བ་དུས་གཅིག་ན། བདག་པའི་

སྐྱེས་པ་ན་མཚོན་སྐྱིན་ཚེན་པོ་བཞིན་པའི་སྐྱད་དུ་དགོ་སྐྱོད་དང་། བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་དང་། དབུལ་པོ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་།
བཞེན་པ་དང་། སྤྱག་ཐོངས་པ་དང་། སྐྱོང་པ་

ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིན་པ་སྟེ་ལྟེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ལོ་བཤུགས་པ་དེར་གསུམ་ཐམ་དེར་ལི་ཙྗེ་བྱི་མཚན་པར་
གསུམ་པ་མཚན་སྒྲིན་ཚེན་པོའི་ས་དེར་མཚེས་

ནས་བདག་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་མཚོའོ། ཚོང་དཔོན་གྱི་བྲ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་མཚན་སྒྲིན་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མཚན་སྒྲིན་མི་བྱ་ཡི། ཁྱོད་ཀྱི
ས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་སྒྲིན་བྱའོ། །ཟང་ཟེང་གི་མཚན་

{@305A} ༩། སྒྲིན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞེས་བྲ། བདག་གིས་དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཤུགས་པོ། ཚོས་ཀྱི་མཚན་སྒྲིན་དེ་ཇི་ལྟར་
སྒྲིན་པར་བྲ། དེས་བདག་ལ་སྐྱེས་

པར་ཚོས་ཀྱི་མཚན་སྒྲིན་དེ་གང་གིས་སྟེ་སྒྲིན་པར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་སྒྲིན་གོ། །དེ
འང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྣམ་

པར་བསྐྱབས་པའི་བྱམས་པ་ཚེན་པོ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱབས་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོགས་ཏུ་དགའ་བ་ལ་

དམིགས་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་དགའ་བ་ཚེན་པོ་དང་། ཞེས་པས་བསྐྱབས་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཚེ
ན་པོ་དང་། ཞི་བ་དང་། ལྷུ་བས་

མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒྲིན་པའི་ས་ལྟེ་སྒྲིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྱིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་
པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་

ཁྱིམས་ཀྱི་ས་ལྟེ་སྒྲིན་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་བཟོད་པའི་ས་ལྟེ་སྒྲིན་པ་དང་། བྱང་

ཚུབ་ཏུ་རྩོམ་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་

བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དང་། ལུས་དང་། སེམས་དཔེན་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་བསམ་གཏམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དང་། བསམ་ཅད་མཐུན་པའི་

{@305B} ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བསམ་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱོན་པར་བྱེད་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པ་

དང་། འདུས་བྱས་ཡོངས་སུ་སྣོད་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་མཚོན་མ་མེད་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་། བསམས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྣོན་པ་མེད་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་

དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་འཛོན་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྣོད་པས་ཀྱིས་རྟུལ་བ་དང་། བསྐྱབས་པའི་དངོས་པོས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྣོན་གཉིད་བཅའ་པོ་དང་། སེམས་ཅན་

བསམ་ཅད་ཀྱི་བྲན་དང་། སློབ་མར་གྱུར་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ལས་སྤྱིང་པོ་ལོན་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་ལུས་དང་། སྣོན་གཉིད་

དང་། ཡོངས་སྣོད་རྟེན་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྲན་པ་དུག་གིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་བྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་

བསམ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ནོན་ཏན་གྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དད་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་བསྟེན་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་འཕགས་

པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མེད་པས་མངོན་པར་བསྟུབས་པའི་སེམས་ངེས་པར་སེམས་
པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མངོན་པར་བསྟུབས་

{@306A} ལྟུག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཉན་ཏུ་གྱིས་མངོན་པར་བསྟུབས་པའི་ཐོས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
ས་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྟོགས་པས་མངོན་

པར་བསྟུབས་པའི་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་མངོན་པར་བསྟུབས་པའི་ནང་དུ་ཡ
ང་དག་འཛོག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མངོན་པར་བསྟུབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་དང་། མཚན་ད
ང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། སངས་རྒྱལ་

གྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས་མངོན་པར་བསྟུབས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་དང་། སྟོན་པ་

ལ་ཅི་རིགས་པར་ཚོས་སྟོན་པས་མངོན་པར་བསྟུབས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བ་མེད་པ་དང་། རོ
ར་བ་མེད་པ་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་

གྱིས་མངོན་པར་བསྟུབས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཚོགས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བསྐྱིབས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་དགོ
བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བས་མངོན་

པར་བསྟུབས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚོགས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། དགོ་བའི་ཚོ
ས་གྱིས་མངོན་པར་བསྟུབས་པའི་བྱང་

{@306B} ལྷ་གྱི་རྩྱུགས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི། རིགས་གྱི་བྲ། ཚོས་གྱི་མཚོད་སྤྱོད་ཏེ་ཚོས་གྱི་
མཚོད་སྤྱོད་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལྷ་བ་སེམས་དཔའ་མཚོད་སྤྱོད་བྱེད་པ་

མཚོད་སྤྱོད་ལྷ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་བཅས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །བཙམ་ལྷ་འདས། དེ་ལྷ་བྱུར་ཁྱི
མ་བདག་དེས་བསྟན་པ་འདི་བཞད་པའི་ཚོ་བམ་

ཟེའི་འཁོར་དེ་ནས་བམ་ཟེའི་ས་བརྒྱ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྷ་བྱ་སེམས་སྤྱེས་སོ། །བདག་གྱུང་དད་ཅིང་
རོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། སྤྱེས་བུ་དམ་པའི་རྐང་པ་ལ་

ལྷ་གྱི་སྤྱོད་ལྷ་ཏུ་གྱི་གྱི་དོ་ལ་བརྒྱ་སྤོང་རི་བ་བདག་གི་མགུལ་ནས་དགོལ་ཏེ་སྤྱེས་ལ། དེ་ལྷ་ཏུ་གྱི་གྱི་དོ་ལ་དེ་ལེན་དུ་
མ་བུ་བུ་ནས་དེ་ལ་བདག་གིས། འདི་སྤྱད་ཅེས་བགྱིས་

སོ། །འདི་འོར་ལ་གང་ལ་མོས་པ་ལ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བགྱིས་པ་དང། དེར་ལྷ་ཏུ་གྱི་གྱི་དོ་ལ་སྤངས་ཏེ་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་བགྱིས་
ལ། ཆ་གཅིག་ནི་མཚོད་སྤྱོད་གྱི་གནས་དེ་ན་འཇིག་རྟེན་

ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱད་པ་གོང་ཁྱེད་གྱི་ནང་ན་དབུལ་པོ་ལ་སྤྱེས་ཏོ། །ཆ་གཅིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ལ་
ལུལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཁོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱིག་

རྒྱུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དེའང་མཐོང་ཞིང་ལྷ་ཏུ་གྱི་གྱི་དོ་ལ་དེ་དེ་བཞི
ན་གཤེགས་པ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པོའི་སྤྱོད་

{@307A} ༄༅། ལྷ་ཏུ་གྱི་གྱི་དོ་ལ་གྱི་ཁང་པ་བརྟེན་པ། བཟུང་བ། བཟུང་སྤྱུག་པ། ལྷ་བཞི་ལྷ་མ་པ། ཀ་བ་བཞི་ལྷ་ག་པ

། རོས་མཉམ་ཞིང་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་སྟེན་

ལྷུང་བ་མཐོང་བ་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །སྤྱི་པ་པོ་སྤྱི་བ་དག་གང་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་
ག་ཞེས་པ་ལ་སྤྱི་བ་གནས་སུ་འདྲུ་ཞེས་པ་

དེ་འདྲར་བར་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་དབུལ་པོ་དང་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མཉམ་ཞིང་སྟོང་རྗེ་ཚེན་པོའི་སེམས་དང་། རྒྱུ་པར་སྤྱི་བ་ལ་མི་རེ་
བས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དེ་ནི་ཚོས་གྱི་མཚོན་

སྤྱི་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཞེས་བགྲིས་པ་དང་། དེ་ནས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་དབུལ་པོ་དེས་ཚོ་འཕྲུལ་དེ་མཐོང་། ཚོས་བསྟན་པ་དེའང་ཕོ་
ས་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེའི་སྐད་ཏུ་བདག་སྤྱི་བ་བུ་དམ་པ་དེའི་ཕྱོ་འདྲི་ཞིང་མཚི་བར་མི་སྤྱོདོ།
།དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཚེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་སྤྱི་བ་བུ་དམ་པ་དེ་དང་། སྐབས་སུ་གཏམ་གང་དག་བརྗོད་པ་སེམས་འཛིན་པ་བཞུགས་པ་ལ་འདྲེ་འ
གྲོ་བར་མི་སྤྱོདོ། །ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་གཏང་བར་སྒྲུབ་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །།དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་བཀའ་
སྤྲུལ་པ། འཇམ་དཔལ།

{@307B} ལྷོད་ལི་ཙ་བྷི་བྷི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ནད་འདྲིར་སོང་ཞིག །འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་
འདས། ལི་ཙ་བྷི་བྷི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ནི་བསྟེན་པར་དགའ་

ཞིང་བཟང་མའི་ཚུལ་ལ་སློབས་པ་རབ་ཏུ་ལྷུགས་པ། ཚིག་སྒྲུབ་ལེན་དང་། རྩོགས་པའི་ཚིག་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ། སློབས་པ་རྒྱུན་མི་
'འཚད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁོོབ་

མ་མཚིས་པའི་སློང་དང་ལྷན་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བགྱིབ་ཐམས་ཅད་ཚར་བྱིན་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་
། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསང་བའི་གནས་ལ་ཞིན་

ཏུ་ལྷུགས་པ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་རྣམ་པར་རློབ་པ་ལ་མཁས་པ། མདོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་རྩོམ་པ། ཐབས་
'དང་། ཤེས་རབ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཚོས་

གྱི་དབྱིངས་ཀུན་ལ་སློབ་སྦྱོར་ལ་ཞིང་དབྱེར་མ་མཚིས་པའི་སློང་ཡུལ་གྱི་དམ་པའི་མཚོག་ཐོབ་པ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་བཞོན་པ་ག
ཅིག་པ་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་བཞོན་པར་ཚོས་

སློབ་པ་ལ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞོན་པ་འཕྲོག་པར་བགྱིད་པ་འཚེལ་བ་ལ་མཁས་པ། ཐབས་མཁས་
པ་རྩོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པ། གྲིས་པ་

གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལོ་ཆ་ཚུད་དུས་མགྲུ་བར་མི་རྣམས་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་དེར་
མཚིས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། མཐུ་ཇི་ལྷ་བ་

{@308A} །བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་འཚེལ་ལོ། །དེ་ནས་འཁོར་དེ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་
པོ་དེ་དག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་

པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སློང་བ་དེ་དག་དང་། ལྷ་འི་བྱ་དེ་དག་དང་། ལྷ་འི་བྱ་མོ་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་
ལྷར་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དེ་གཉིས་

སྒྲིབ་ལས་དེར་ནི་ཚོས་བསྐྱབས་པའི་གཏམ་ཚེན་པོ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ངོ་སྟུང་སྟེ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་སྟོང་
དང་། ཉམ་ཐོས་ལྟ་བུ་ཚུམ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་

དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་ལྷན་ཏུ་མང་བ་དང་། ལྷའི་བུ་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་ལྷན་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་ཚོས་ཉམ་པའི་སྤྱིར་
འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷན་གྱུར་པའི་སྤྱི་

བཞིན་དོང་དོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷན་གྱུར་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། ཉམ་ཐོས་ཚེན་པོ་དེ་དག་དང་། བ
རྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་

སྦྱོང་བ་དེ་དག་དང་། ལྷའི་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཚེན་པོར་
ལུགས་སོ། །དེ་ནས་ལི་ཙཱི་འི་མ་མེད་པར་

གྲགས་པ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷན་གྱུར་པ་འཁོར་མང་པོ་དང་འོང་གི། །བདག་གི་ཁྱིམ་འདི་སྦྱོང་པར་བྱི
ན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་སྟུང་སྟེ། དེས་ཁྱིམ་དེ་སྦྱོང་

{@308B} པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པས་ནས་དེ་ནསྟོན་བའང་མེད་དོ། །ཁྱི་གང་ལ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ན་བ་ཉལ་ཞིང་འདུག་
པའི་ཁྱི་གཅིག་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པར་དེ་ན་ཁྱི་འཇམ། ཁྱི་འཇམ། ལྷན་གང་

ཡང་མི་སྣང་དོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་གནས་གལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ལྷགས་ནས་
ནང་དུ་འོངས་པ་དང་ཁྱིམ་དེ་སྦྱོང་པར་མཐོང་སྟེ། དེ་

ནསྟོན་བའང་མེད། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ཉལ་ཞིང་འདུག་པའི་ཁྱི་གཅིག་པུ་དེ་ལས་གཞན་ཁྱི་འཇམ། ཁྱི་འཇམ། ལྷན་མ་མཐོང་

དོ། །དེ་ནས་ལི་ཙྰ་བྱི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་

འཇམ་དཔལ་གཞི་ན་རྣམ་གྲུབ་པ་མཐོང་སྟེ། མཐོང་ནས་འདི་རྣམས་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །འཇམ་དཔལ་ལེགས་པར་འོངས་སོ། །འཇམ་
དཔལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་འོངས་སོ། །

སྟོན་མ་འོངས། མ་མཐོང་། མ་ཐོས་པ་མཐོང་དོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ། བྱིམ་བདག་ཇི་རྣམས་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། གང་འོང
ས་པ་དེ་ཉི་མུམ་མི་འོང་དོ། །གང་སོང་བ་

དེ་འང་སྲིར་མི་འགྲོ་ལོ། །དེ་ཅི་འི་སྲིར་ཞེ་ན། མ་འོངས་པ་ལ་འོང་བར་ཤེས་པ་འང་མེད་ཅིང་སོང་བ་ལ་འང་འགྲོ་བར་ཤེས་པ་མེད་
པ་ལ། གང་མཐོང་བ་དེ་ཉི་མུམ་ཡང་བཏུབ་པར་

བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་དོ། །སྲིས་བུ་དམ་པ་སྟོན་བཟོད་དམ། འཚོ་འམ། སྟོན་གྱི་ཁམས་རྣམས་མི་འཇུག་གམ། སྟོན་གྱི་ནད་དེ་
འབྱུང་ངམ། མི་སྲུབ་པའམ། བཅོམ་ལྡན་

{@309A} ཟླ། །འདས་ཀྱང་སྟོན་ལ་གཞོན་པ་རྒྱུང་ངམ། ཉམ་ང་བ་ཉུང་ངམ། ན་བ་ཉུང་ངམ། བསྐྱོད་པ་ཡང་ངམ། འཚོ་བ་
དང་། སྟོབས་དང་། བདེ་བ་དང་། ཁ་ན་

མ་ཐོབ་དང་། བདེ་བར་རེ་ག་པ་ལ་གནས་སམ་ཞེས་གསུང་དོ། །བྱིམ་བདག་སྟོན་གྱི་ནད་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་། བྱུང་ནས་ཅི་སྲིད་
ལོ་ན། ཇི་ལྟར་གནས། ཅི་ཅོམ་ན་ཞི་བར་འགྱུར།

དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་སྒྲུབ་པ། འཇམ་དཔལ་མ་རིག་པ་དང་། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་ཁོ་བོའི་ནད་འདི་འང་དེ་སྲིད་
དོ། །མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ནད་ཇི་སྲིད་

པར་ཁོ་བོའི་ནད་ཀྱང་དེ་སྲིད་དོ། །ཚམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོའི་ནད་ཀྱང་མི་འབྱུང་དོ། །དེ་
ཅི་འི་སྲིད་ཞེ་ན། །འཇམ་དཔལ། བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔལ་འཁོར་བའི་གནས་ནི་སེམས་ཅན་ཏེ། །ནད་ནི་འཁོར་བ་ལ་གནས་སོ། །ཚམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནད་དང་བྲལ་
བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་

ཡང་ནད་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །འཇམ་དཔལ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། །ཚོང་དཔོན་གྱི་བྲལ་གཅིག་པ་ན་བར་གྱུར་ན་དེ་ན་བའི་སྲིད་ཅ
མ་གཉིས་ཀྱང་ན་བར་འགྱུར་དོ། །ཇི་སྲིད་

དུ་བྲལ་གཅིག་པ་དེ་ནད་མེད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱང་སྲུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །འཇམ་དཔལ། །དེ་བཞིན་དུ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་ཅད་

{@309B} །ལ་བྲལ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་སྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ན་བས་དེ་འདྲ་ན་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ལ་ན
ད་མེད་ན་དེ་འདྲ་ན་བམེད་དོ། །གང་འཇམ་དཔལ། །ཁྱོད་ནད་འདི་ཅི་

ལས་བྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་འདྲ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཚམས་ཀྱི་ནད་ནི་སྣོད་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་དོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྐྱས་པ།
ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་འདི་སྣོད་ན་ཁྱོད་ལ་

གཡོག་འགའ་ཡང་མེད་དམ། །སྐྱས་པ། །འཇམ་དཔལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣོད་དོ། །སྐྱས་པ། །ཅིས་སྣོད་། །སྐྱས་
པ། །སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣོད་དོ། །སྐྱས་པ།

སྣོད་པ་ཉིད་ལ་སྣོད་མ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །སྐྱས་པ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣོད་པ་འོ། །སྐྱས་པ། །སྣོད་པ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟག་
པར་རྣམ་མཉམ། །སྐྱས་པ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དེ་འདྲ་

སྒོང་པ་སྟེ། སྒོང་པ་ཉིད་ནི་སྒོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་གོ། སྒྲིམ་པ་ བྱིན་པ་ཉིད་གང་དུ་བཅུ་ལ། སྒྲིམ་པ། འཇམ་དཔལ།
སྒོང་པ་ཉིད་ནི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དུག་ཅུ་ཙུ་

གཉིས་ལས་བཅུ་ལོ། སྒྲིམ་པ། ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དུག་ཅུ་ཙུ་གཉིས་གང་ལས་བཅུ་ལ། སྒྲིམ་པ། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ལས་བཅུ་ལོ། སྒྲིམ་པ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འདི་གང་ལས་བཅུ་ལ། སྒྲིམ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་སྦྱོང་བ་ལས་བཅུ་
ཙུ་ལོ། འཇམ་དཔལ། གང་སྤོད་ལ་གཡོག་

{@310A} ཅུ། གྲུང་མེད་དམ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བདུད་ཐམས་ཅད་དང་། མས་ཀྱི་རྟོལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁོ་བོའི་གཡོག་ཡིན་
ལོ། དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བདུད་རྣམས་ནི་འཁོར་

བའི་བསྐྱུགས་པ་སྒྲིམ་པ་སྟེ། འཁོར་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གཡོག་གོ། མས་ཀྱི་རྟོལ་བ་རྣམས་ནི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་བ
སྐྱུགས་པ་སྒྲིམ་པ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་

ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་གཡོའོ། དེ་བས་ན་བདུད་ཐམས་ཅད་དང་། མས་ཀྱི་རྟོལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁོ་བོའི་གཡོག་གོ།
འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲིམ་པ། བྱིན་པ་དག།

སྤོད་ཀྱི་ནད་ཅི་འདྲ། སྒྲིམ་པ། གཟུགས་མེད་ཅིང་བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ། སྒྲིམ་པ། ནད་དེ་ལུས་དང་ལྡན་ཞུ། འོན་ཏེ་སེམས་དང་ལྡ
ན། སྒྲིམ་པ། ལུས་དབེན་པས་ན་ལུས་དང་

ལྡན་པའང་མ་ཡིན། སེམས་སྐྱུ་མའི་ཚོས་ཉིད་པས་ན་སེམས་དང་ཡང་མི་ལྡན་གོ། སྒྲིམ་པ། བྱིན་པ་དག། འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་ཁམ

ས་དང་། ཚུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་

དང་། རླུང་གི་ཁམས་དང་། བཀ་མཁའི་ཁམས་འདི་བཞི་ལས་ཁམས་གང་གོའོ་དཔར་འགྲུར། སྐྱུ་ལ། འཇམ་དཔལ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་ཁམས་དེ་ལྟ་བུ་

གང་ཡིན་པ་དེས་ཁོ་བོ་འང་ཞེས། །འཇམ་དཔལ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ན་བ་ཡང་དག་པར་
དགའ་བར་བྱ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྐྱུ་ལ།

{@310B} །ལུས་མི་རྟག་པ་སྟེ། ཡིད་བྱུང་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །ལུས་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་རྒྱལ་ལ་
ས་འདས་པ་ལ་དགའ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །ལུས་བདག་མེད་པ་སྟེ།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱ་བས་སོ། །ལུས་ནི་བཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་ཞི་བས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
བསྟན་པ་སྟེ། འཕོ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །བདག་ན་བས་

སེམས་ཅན་གཞན་ན་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་བ་དང་། སྤོམ་གྱི་མཐའི་སྤྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྗེས་
སུ་བྲན་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་།

གཞོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྲིད་པ་མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ནད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད་པ་
འི་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོར་འགྲུར་འོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ན་བ་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེས། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྐྱུ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཚུ
བ་སེམས་དཔའ་ན་པས་ཇི་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཤེས་

པར་བསམ་པར་བྱ། རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་སྦྲུམ་པ། འངམ་དཔལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ན་བསམ་ནི་བདག་གི་སེམས་ལ་
འདི་ལྟར་ངེས་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཉན་ནི་

སྡོན་གྱི་མཐའ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལས་ཀྱན་ནས་ལྡང་བ་ལས་བྱུང་ངོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། ཉོན་དམ་པར་ནི་

{@311A} ལ། །འདི་ལ་གང་གི་ན་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
བཞི་ལས་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་ཁམས་འདི་

དག་ལ་བདག་པོ་གང་ཡང་མེད་དེ་བསྐྱེད་པའང་མེད་དོ། །ལུས་འདི་ལ་བདག་མེད་དེ། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་གཏོགས་
པར་འདི་ལ་དོན་དམ་པར་ན་གང་ནད་ཅེས་བྱ་བ་

དེ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་། ཉན་གྱི་རྩ་བ་ཀུན་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་དེས་བ་
དག་ཏུ་འདྲུ་ཤེས་པ་རྒྱུན་བཅད་དེ་ཚོས་གྱི་འདྲུ་

ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ལུས་འདི་ནི་ཚོས་མང་པོ་འདྲུས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ནའང་ཚོས་ཁོ་ན་སྐྱེ། འགག་པ་ནའང་ཚོས་ཁོ་ན་འགག་སྟེ།
།ཚོས་དེ་དག་ནི་མཚན་ཚུན་དུ་མི་ཚོར་མི་

ཤེས་ཏེ། ཚོས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ནའང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་སྐྱེ་འོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །འགག་པ་ནའང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་འགག་
གོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །དེས་ཚོས་གྱི་འདྲུ་ཤེས་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གང་བདག་གིས་འདི་ལྟར་ཚོས་སུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དེའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ནད་ཆེན་
པོ་འོ། །བདག་ནི་ནད་དང་བྲལ་བར་བྱ་སྟེ།

ནད་རབ་ཏུ་སྤང་བའི་སྤྱིར་བཏོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ནད་སྤང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རར་འཛིན་པ་དང་། ར་ཡིར་འཛིན་པ་སྤྱ
ར་བའོ། །རར་འཛིན་པ་དང་། ར་ཡིར་

{@311B} འཛིན་པ་སྤང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
། བར་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་པའོ། །

དེ་ལ་ནད་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ། རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བ། རྣམ་པ
ར་མི་གཡོ་བའོ། །མཉམ་པ་

ཉིད་གང་ཞེ་ན། བདག་མཉམ་པ་ཉིད་ནས་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བ
དག་དང་། སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀའང་

སྣང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཅིས་སྣང་ཞེ་ན། མིང་དུ་བརྗོད་པ་དེ་གཉིས་སྣང་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟ
ར་མཉམ་པ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས་ནད་ཉིད་གཞན་

མ་ཡིན། སྣང་བ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་བྱེད་དེ། བད་ཉིད་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་དེ་ནི་ཚོར་བ་མེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཚོར་བ་
འགོག་པའང་མངོན་སུ་མ་དུ་མི་བྱའོ། །སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཚོར་བ་གཉིས་ཀ་དོར་མོད་ཀྱི་རྣམ་འགྲོར་སྐྱེས་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཚེན
པོ་མི་སྤྱོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སེམས་

ཅན་འདི་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་ངེས་བར་སེམས་བས་ནད་སེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་ཚོས་གང་ཡང་ཉེ་བར་

སྐྱུར་བར་ཡང་མི་བྱ། བསལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་

{@312A} ཨྱ། །གཞི་གང་ལས་ནད་བྱུང་བ་དེ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཚོས་བཤའ་པར་བྱའོ། །གཞི་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷག་པར་

དམིགས་པ་ནི་གཞི་འོ། །ལྷག་པར་དམིགས་པའི་གཞི་ལ་ཇི་ཅོམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཅོམ་དུ་ནད་ཀྱི་གཞི་འོ། །ཅི་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པ་ཞེ་ན། །ཁམས་གསུམ་ལ་ལྷག་པར་

དམིགས་སོ། །ལྷག་པར་དམིགས་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའོ། །གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ལྷག་པར་མི་

དམིགས་པའོ། །ཅི་མི་དམིགས་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ས་ལོ་ལ་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་གཉིས་སུ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ས་ན་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇམ་

དཔལ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ན་བས་རྒྱ་བ་དང་། ལ་བ་དང་། འཚི་བ་དང་། རླུ་བ་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བདག་གི་སེམས་ལ་ངེས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན། འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བྱ་ན། ཕྱིར་ཚོལ་བ་བཅོམ་

བས་དཔའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་དང་། ལ་བ་དང་། འཚི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུ་ལ་ཞི་བར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ན་བ་དེས།

{@312B} འདི་སྐྱེས་དུ་ཇི་ལྟར་བདག་གི་ནད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ད་གྱི་ནད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བརྟག་པར་

བྱསྒྲེ། དེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ན་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བར་མི་ལྟུང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྒྲེ། ལྟོ་བྱུང་གྱི་ཉོན་མོངས་
པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་མངོན་པར་བརྟོན་པའི་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བར་ལྟུང་བའི་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སྐྱེ་བ་རྣམ
ས་སུ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་བལ་བའི་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པར་སྐྱོབ་པའི་འགྱུ
ར་རོ། །ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཀུན་ཏུ་ལྡང་ཞིང་མི་སྐྱེ་སྒྲེ།

དེ་སེམས་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བས་དེ་གྲོལ་བཞིན་དུ་སྐྱེ། དེ་གྲོལ་བཞིན་དུ་འབྱུང་རོ། །གྲོལ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་གྲོལ་བ
ཞིན་དུ་འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་བཅེངས་པ་རྣམས་

བཅེངས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་རྣམས་ཤིང་མཐུ་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྒྲེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་བཅེངས་པས་
ཕ་རོལ་བཅེངས་པ་ལས་ད་གྲོལ་བ་དེ་ནི་གནས་

མེད་དེ། བདག་གྲོལ་བས་ཕ་རོལ་བཅེངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་ད
པའ་གྲོལ་བར་བྱ་ཡི། བཅེངས་བར་ནི་མི་བྱུང་། །

{@313A} ༄༅། །དེ་ལ་བཅེངས་པ་གང་། གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཐབས་མེད་པར་སྤིང་བའི་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱུང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཅེངས་པ་འོ། །ཐབས་ཀྱིས་

སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་འཇུག་པའི་གྲོ་ལ་བའོ། །ཐབས་མེད་པས་བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པར་རོ་
ལྷུང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བཅིངས་བའོ།།

ཐབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་རོ་ལྷུང་བའི་གྲོ་ལ་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཅིངས་བའོ། །
ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོ་ལ་བའོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་བཅིངས་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་གྲོ་ལ་བའོ། །དེ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ
འི་ཤེས་རབ་བཅིངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་

ལྷ་སྟོན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ལྷོ་ན་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་སེམས་ཤིང་། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་
། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་རྒྱུན་དང་། སེམས་

ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་ངེས་པར་མི་སེམས་པ་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་བཅིངས་བའོ། །དེ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་
ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་གྲོ་ལ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་

སྟོན་ མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་རྒྱུན་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་སེམས་ངེས
པར་སེམས་ཤིང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་

{@313B} མ་མེད་པ་དང་། ལྷོ་ན་པ་མེད་པ་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་འདི་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་གྲོ་ལ་བའོ། །དེ་ལ་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་བཅིངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་

སྟོན་ ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། རྗེས་སུ་ཚགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་ལ་གན

ས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་

ཚུབ་ཏུ་མི་བསྐྱོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ཏེ་བཅིངས་པའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་

ཀྱུན་ནས་ལྡང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོོ་བ་སྤངས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་ལ་དེས་ཀྱང་མི་སྟོམས་

པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ཏེ་གྲོལ་བའོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ན་བ
ས་དེ་ལྟར་ཚོས་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་བསམ་པར་

བྱ་སྟོད་ཀྱི་གང་ལུས་དང་། སེམས་དང་། བད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ལྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི
དེའི་ཤེས་རབ་བོ། །གང་ཡང་ལུས་ཀྱི་ནད་ཡོངས་

སུ་སྐྱོང་བས་མི་སྐྱེ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱུན་མི་གཅོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་དེའི་ཐབས་སོ། །ག
ཞན་ཡང་། གང་ལུས་དང་། སེམས་དང་། བད་རྣམས་

{@314A} ཅུ། །ཕན་ཚུན་དུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གསར་པར་ཡང་མ་ཡིན། རྗེས་པའང་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་དེའི་ཤེ
ས་རབ་བོ། །གང་ཡང་ལུས་དང་། སེམས་

དང་། བད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་དང་། འགོག་པ་མི་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཐབས་སོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ན་བས་རང་གི་སེམས་ངེས་པར་བསམ་པར་བྱ་

མོད་ཀྱི་དེས་དེས་པར་སེམས་པ་དང་། དེས་པར་མི་སེམས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་དེས་པར་སེམས་པ་ལ་གནས་ན་དེ་ཞི་བྱིས་པའི་ཚོས་སོ། །ཅི་སྟེ་དེས་པར་

མི་སེམས་པ་ལ་གནས་ན་དེ་ཞི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཚོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེས་པར་སེམས་པ་དང་། མི་སེམས་པ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །གང་དེ་ལ་མི་

གནས་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ཡུལ་ཏེ། གང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྟོན་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན། །འཕགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཞི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་

ཡུལ་ལོ། །གང་འཁོར་བའང་སྟོན་ཡུལ་ལ་ཉོན་མོངས་པའང་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཞི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ཡུལ་ལོ། །གང་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པར་ཡང་

སྟོན་ཡུལ་ལ་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པར་ཡང་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཞི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ཡུལ་ལོ། །གང་བདུད་བཞི་སྟོན་པའང་སྟོན་ཡུལ་ལ་

{@314B} བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའང་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཞི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ཡུལ་ལོ། །གང་ཐམས་ཅད་མ་ཁྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བའང་

སྟོན་ཡུལ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པའང་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཞི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ཡུལ་ལོ། །གང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའང་སྟོན་ཡུལ་ལ་དུས་མ་ཡིན་

པར་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའང་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཞི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ཡུལ་ལོ། །གང་ནད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའང་སྟོན་ཡུལ་ལ་བསམས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་སྐྱེ་བ་

ཡོངས་སུ་འཛིན་པའང་སྡོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་ཡུལ་ལོ། །གང་མི་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་རྟོག་པའང་སྡོད་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་འཇུག་པའང་སྡོད་ཡུལ་

མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་ཡུལ་ལོ། །གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡང་སྡོད་ཡུལ་ལ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡང་སྡོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའི་སྡོད་ཡུལ་ལོ། །གང་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་གྱི་འདྲ་འཛིན་འང་སྡོད་ཡུལ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་སྡོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་

ཡུལ་ལོ། །གང་དབེན་པའང་སྡོད་ཡུལ་ལ་ལུས་དང་། སེམས་ཟད་པའི་གནས་ཀྱང་སྡོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་ཡུལ་ལོ། །གང་ཁམས་གསུམ་ཡང་སྡོད་ཡུལ་

{@315A} ༡། །ལ་ཚོས་གྱིད་བྲིངས་དབྱེ་བར་བྱ་བའང་སྡོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་ཡུལ་ལོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྡོད་ཡུལ་ལ་ཡོན་ཏན་

གྱི་རྣམ་པ་སེམས་ཅན་ཚོའི་པའང་སྡོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་ཡུལ་ལོ། །གང་མཚན་མ་མེད་པའང་སྡོད་ཡུལ་ལ་སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་གྲོལ་བར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་

འཛིན་པའང་སྡོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་ཡུལ་ལོ། །གང་སྟོན་པ་མེད་པའང་སྡོད་ཡུལ་ལ་བསམས་བཞིན་ཏུ་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་སྟོན་པའང་སྡོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་ཡུལ་ལོ། །གང་མཛོན་པར་འདྲུ་མི་བྱེད་པའང་སྡོད་ཡུལ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་མཛོན་པར་

འདུ་བྱེད་པ་རྒྱུན་མི་གཙོད་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱུང་།

ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་པོ་ལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྱོད་པའི་པོ་ལ་ཏུ་འགོ་བར་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱུང་།

ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱུང་། ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་དམ་

པའི་ཚོས་ལ་གནས་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལམ་རྒྱ་པ་ལ་མི་དམིགས་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱུང་། ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལའང་སྤྱོད་ཡུལ་

{@315B} །ལ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་རེ་ག་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱུང་། ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་དམ་སྲུང་བ་དུག་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་

མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱུང་། ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་ལེ་འཇིག་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཉིང་ལེ་འཇིག་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་

པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའང་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱུང་། ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་དམ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚོས་

ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱུང་། ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་གཉིས་སུ་དམིགས་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་

མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་རྗེ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བཤའ་བྱེད་ཡུལ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
རྗེ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བཤའ་དབང་རྒྱུར་བཤའ་སྤྱོད་ཡུལ་པ་དེ་ནི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་དབང་པོ་ལྡེ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སེམས་ཅན་བཅས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་མཚོག་དང་།
མཚོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་སྟོབས་ལྡེ་ལ་གནས་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་སྟོབས་བཅུ་ལ་མངོན་
པར་དགའ་བའང་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་

{@316A} ལ། །སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྐྱོར་
བཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པའང་སྤྱོད་

ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་ལམ་ལ་གནས་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལམ་ངན་པ་ལ་མི་དམིགས་པའང་
ད་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་

ཡུལ་ལོ། །གང་ནི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་ཚོལ་བའང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བར་མི་ལྷུང་བའང་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དེ་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་ཚོས་

བཅས་ཅད་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེད་
དང་། རྒྱན་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་བཤའ་བྱེད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་སྟོན་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་
ལས་མི་ཉམས་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྐྱོད་ཡུལ་ལོ། །ལང་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའང་སྐྱོད་
ཡུལ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་མོས་

བ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་ལམ་སྟོན་པའང་སྐྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་ཡུལ་ལོ། །ལང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅ
ད་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇིག་པ་དང་། འཆགས་པ་མེད་

{@316B} བ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའང་སྐྱོད་ཡུལ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་བཞོད་པ་དང་། དུ་མར་བཞོད་པ་སངས་རྒ
ས་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཞོད་པ་སྟོན་པའང་སྐྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའི་སྐྱོད་ཡུལ་ལོ། །ལང་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའང་
སྐྱོད་ཡུལ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་མི་

གཏོང་བའང་སྐྱོད་ཡུལ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་ཡུལ་ལོ། །བསྟན་པ་འདི་བཞུགས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་ལ་གཞོན་ལྟར་གྱུ
ར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷགས་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་ལས་

ལྷའི་བྱ་བརྒྱད་སྟོང་སྟོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེས་སོ། །ན་བ་ཡང་དག་པར་དག་པར་བར་བྱབ
འི་ལེ་ལུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །།དེ་ནས་ཚོ་དང་

ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་གྱི་བྱ་འདི་སྟེ་སེམས་ཏེ། བྱིམ་འདི་ན་སྟན་དག་གྱང་མེད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་དང་། ཉན་ཐོས་
ཆེན་པོ་འདི་དག་ཅི་ལ་འཁོད་སྟེ་མོ། །དེ་ནས་ལི་

ཅོ་བའི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་གྱི་བྱ་འདི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཤེས་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་གྱི་བྱ་འདི་སྟེ་

དེ་ཅེས་སྐྱེས་སོ། །བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྲ། ཅི་ཚོས་འདོད་

དེ་འོངས་སམ། འོན་ཏེ་སྟན་འདོད། སྐྱེས་པ། ཁོ་བོ་ནི་ཚོས་འདོད་དེ་འོངས་ཀྱི། སྟན་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་པ། བཅུན་པ་ལྷ་
རིའི་བྲ། དེ་བས་ན་གང་ཚོས་འདོད་པ་དེ་

{@317A} ལ། །བདག་གི་ལུས་ཀྱང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན། སྟན་འདོད་པར་ལྟ་གཤམ་འགྱུར། བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྲ། གང་ཚོས་
འདོད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་དང་། ཚོར་

བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རླུ་མཚེད་འདོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཚོས་འདོད་པ་དེ་ནི་འདོད་

པ་འི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་འི་ཁམས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཚོས་འདོད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱ
སལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན།

ཚོས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྲ། གཞན་ཡང་། གང་ཚོས་འདོད་པ་དེ་ནི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་མ་

ཡིན། །ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན། ལམ་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པ་མ་ཡི
ན་ནོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ནི་སྤོས་པ་

མེད་པ། ཡི་གེ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྐྱོམ་པར
བྱའོ་ཞེས་གང་འཕྲོས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་

ཚོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲོས་པ་འདོད་པའོ། །བཙུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། ཚོས་ནི་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། དེ་ལ་གང་ད
ག་སྐྱེ་བ་དང་། འཛིག་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་དག་ནི་

{@317B} ཚོས་འདོད་པ་མ་ཡིན། དབེན་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། འཛིག་པ་འདོད་པའོ། །བཙུན་པ་ལྷ་རིའི་བ
ལ། གཞན་ཡང་། ཚོས་ནི་རྣམ་མཉམ་ཅིང་རྣམ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་གང་

དག་ཚོས་གང་ལ་ཆགས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ལ་འང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནི་འདོད་ཆ
གས་ཀྱི་རྣམ་འདོད་པའོ། ཚོས་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ།

གང་དག་ཡུལ་བསྐྱང་བ་དེ་དག་ནི་ཚོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནི་ཡུལ་འདོད་པའོ། ཚོས་ནི་བྲལ་བ་མེད་པ། རོར་བ་མེད་
པ་སྟེ། གང་དག་ཚོས་གང་ལ་འཛིན་པ་དང་། གཏོང་བ་

དེ་དག་ནི་ཚོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཛིན་བ་དང་། གཏོང་བ་འདོད་པའོ། ཚོས་ནི་ཀུན་གཞི་མེད་པ་སྟེ། གང་ཀུན་ག
ཞི་ལ་དག་འབ་དེ་དག་ནི་ཚོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་

དག་ནི་ཀུན་གཞི་འདོད་པའོ། ཚོས་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་སྟེ། གང་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
དེ་དག་ནི་ཚོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་

མཚན་མ་འདོད་པའོ། ཚོས་ནི་ལྷན་ཅིག་གཞས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་སུ་དག་ཚོས་དང་ལྷན་ཅིག་གཞས་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་འདོད་
པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནི་གཞས་པ་འདོད་པའོ། ཚོས་

ནི་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྦྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲ
ག་སྦྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་སྦྱོད་པ་

{@318A} ཨོཾ། རྟེན་གཤིས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེད་གཤེད་ལྟེན་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་
ཚོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྲ།

ཚོས་གི་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་མེད་པ་སྟེ། གང་དག་འདུས་བྱས་སྦྱོད་ཡུལ་བ་དེ་དག་གི་ཚོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ད
ག་གི་འདུས་བྱས་སུ་འཛིན་པ་འདོད་པ་ལོ། །བཅུན་པ་ལྷ་

རིའི་བྲ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྦྱོད་ཚོས་འདོད་པར་བྱ་ན་སྦྱོད་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་པར་བྱའོ། །ཚོས་བརྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན
ལྷ་རིའི་བྲ། ལྷ་བརྟུ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་མིག་

རྣམ་པར་དག་གོ། དེ་ནས་ལི་ཙཾ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་པས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྣམས་ལྷ་རིའི་བྲ། ལྷ་སྐྱེས་པ། འཇམ་དཔལ། སྦྱོ
ད་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་བརྟུ་སྦྱོད་

གངས་མེད་པ་དག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བཙུན་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་གང་ན་སངས་ལོ་འི་སྦྱི་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་ཡོན
ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་དག་མཐོང་། དེ་སྐད་ཅེས་

སྐྱེས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྣམས་ལྷ་རིའི་བྲ། ལྷ་སྐྱེས་པ་ལི་ཙཾ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱེས་པོ། །རིགས་གྱི་བྲ།
འདི་ནས་ལྷ་རིའི་བྲ། ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་

གང་གྲུ་འི་རྟོག་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གྱི་བྲེ་མ་སྟེད་འདས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷན་པོའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྲེ་བ་ཡོད་དེ། རྟེ
ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷན་པོའི་སྦྱོན་མེད་

{@318B} རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྲེ་བ་བཞུགས་ཏེ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པོ། རྟེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་སྦྱོན་ཞེ་དཔག་ཚད་འབྲུམ་ཕྱག་བ

རྒྱུ་ཚུ་བཞི་པོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་སེང་གའི་ཁྲིའི་ཚོད་ནི་དཔག།

ཚོད་འབུམ་ཕྲག་དྲུག་ཚུ་བརྒྱུད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་ལུས་ཀྱང་དཔག་ཚོད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་བཅུ་ཚུ་གཉིས་
སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་སེང་གའི་

ཁྲིའང་དཔག་ཚོད་འབུམ་ཕྲག་སུམ་ཚུ་བཞི་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ལྷན་པོའི་སློབ་མའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་ས
ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷན་པོའི་

རྒྱལ་མཚན་དེ་ན་སེང་གའི་ཁྲི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་དག་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ལི་ཙྰ་བའི་དྲི་མ་མེ
དཔར་གྲགས་པས་དེའི་ཚོད་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ཀུན་

བསམས་ཤིང་། འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མཛོན་པར་བྱས་ཏེ། གང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷན་པོའི་རྒྱ
ལ་མཚན་དེ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་

གཤམ་གསལ་པ་ལྷན་པོའི་སློབ་མའི་རྒྱལ་པོ་དེས་སེང་གའི་ཁྲི་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ཙམ་དུ་འཕང་མཐོ་བ། དེ་ཙམ་དུ་ཡང
ས་པ། དེ་ཙམ་དུ་བལྟ་ན་སྤྲུག་པ། གང་བྱུང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་ཚོན་པོ་དེ་དག་དང་། བརྒྱ་བྱེད་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོད་བ་དང་། ལྟ་བུ་
དེ་དག་གིས་སློབ་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་སྟོང་གི་

{@319A} །ཉ། །ནམ་མཁའ་ལས་འོངས་ཏེ། ལི་ཙྰ་བའི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ཁྲིམ་དུ་སོ་སོར་གནས་སོ། །སེང་གའི་
ཁྲི་སྟོང་ཚོགས་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་མཚོས་པར་

མེད་སྒྲིལ་གྱི་མ་དེ་འདུ་ཅི་ཚམས་དུ་ཡངས་པར་སྣང་དོ། །ཡངས་པའི་གྲོང་གྲུང་ཆེན་པོ་འདུ་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་མེད། འཇམ་གྱི་རྒྱ་
ར་དང་། ལྷོ་བཞེས་པའདུ་བསྐྱབས་པ་མེད་དེ།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེས་དུ་སྣང་དོ། །དེ་ནས་ལི་ཙཾ་བའི་རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་འཇམ་དཔལ་གཞི་ལྡན་རྣམས་
གྱུར་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །འཇམ་

དཔལ། མེད་གཏི་ཁྲི་དང་འཚོམ་པའི་ལྷུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདི་དག་དང་མེད་གཏི་ཁྲི་ལ་འད
ུ་ག་ཅིག་། དེ་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་

གང་མངོན་པར་ཞེས་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ནི་བདག་གི་ལྷུས་དཔག་ཚད་འབྲུམ་ཕྲག་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་
མེད་གཏི་ཁྲི་ལ་འཁོད་དོ། །བྱུང་ཚུབ་སེམས་

དཔལ་གང་དག་ལས་དང་པོ་པ་དེ་དག་ནི་མེད་གཏི་ཁྲི་དེ་དག་ལ་འདུག་མ་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་ལི་ཙཾ་བའི་རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པ
སེམས་ལྟར་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདི་དག་མངོན་

པར་ཞེས་པ་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདི་དག་ལ་ཚོས་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་གིས་མངོན་པར་
ཞེས་པ་ཐོབ་ནས་ལྷུས་དཔག་ཚད་འབྲུམ་

{@319B} ཕྲག་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་པར་མངོན་པར་སྒྲུབ་ཏེ་མེད་གཏི་ཁྲི་དེ་དག་ལ་འཁོད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་
མེད་གཏི་ཁྲི་དེ་དག་ལ་འཁོད་མ་རྣམས་ཏེ། དེ་ནས་ལི་ཙཾ་བའི་རྗེ་མ་མེད་

པར་གྲགས་པས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྲལ་སྒྲུབ་པ། བཅུན་པ་ཤུ་རིའི་བྲལ། མེད་གཏི་ཁྲི་ལ་འདུག་ཅིག་། སྒྲུབ་པ། སྒྲུབ་བྱ་དམ་
པ། མེད་གཏི་ཁྲི་འདི་དག་མཐོ་ཞིང་ཆེ་བས་

མཐོབ། དེ་ཚམ་དུ་ཆེ་བ། དེ་ཚམ་དུ་འཕགས།

པ། དེ་ཚམ་དུ་ཡངས་པའང་ཡུངས་འབྲུའི་ནང་དུ་འཇུག་སྟེ། ཡུངས་འབྲུ་དེའང་སྐྱེས་པའང་མེད། རི་རབ་ཀྱང་གང་བའང་མེད་
ལ། བྱ་བ་དེའང་སྟོན་ཏོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་

གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཅག་གང་དུ་བཅུག་མི་ཤེས་སོ། །རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་འདུལ་བའི་སེ་
མས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་

རི་རབ་དེ་ཡུངས་འབྲུའི་ནང་དུ་བཅུག་པར་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ངོ། །དེ་ནི་བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་རྣ་
མ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་

ཡུལ་ལ་འཇུག་པའོ། །བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། གཞན་ཡང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམ
ས་དཔའ་རྣམས་ཆོ་ཆོ་ཆོ་ཆོ་བཞིའི་རྒྱུ་ལྟར་

{@320B} པོ་རྣམས་སྤྱི་ཁྱེད་ལུ་གཅིག་ཏུ་བྱུགས་ཏེ། ཉ་དང་། རུས་སྐལ་དང་། རྩུ་སྐྱེན་གྱིས་པ་གསོད་དང་། སྐལ་པ་དང་།
རྩུ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་ཆགས་གཞན་དག་ལའང་གོད་པར་གྱུར་

པ་མེད། ཀྱང་དང་། གོད་སྐྱེན་དང་། རི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ཅག་གང་བཅུད་སྟམ་ཡང་མི་སེམས་
ལ། བྱ་བ་དེའང་སྣང་ཞིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་

གོད་ཅིང་འཇུག་པར་གྱུར་པའང་མེད་དོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆོན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའང་རྩུ་མ་ཁན་གྱི་འཁོར་
ལོ་བཞིན་ལག་པ་གཡས་པས་བྱངས་ཏེ་བསྐྱོར་ནས་

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གའི་རླུང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་དུ་འཕངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཅག་གང་དུ་སྤྱུང་། གང་ནས་འོངས་
མི་ཤེས་སོ། །སྤྱོད་ཡང་སྤངས་ནས་གནས་བཞིན་

དུ་བཞག་ཀྱང་འོང་བ་དང་། འགྲོ་བར་མི་ཤེས་མོད་གྱི་བྱ་བ་དེའང་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་དོ། །བཅུན་པ་ལྡེ་རི་བྲ། གཞན་ཡང་། འཁོར་
བཅོད་མེད་པས་འདྲུལ་བའི་སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་ཡོད།

འཁོར་བ་བསྐྱེད་བས་འདྲུལ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་འཁོར་བ་ཚོད་མེད་པས་འདྲུལ་བའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲུལ་བའི་དབང་གི་ཕྱིར་ཞག་བདུན་ཡང་བསྐྱེད་པ་འདས་པར་སྟོན་ཏེ། འཁོར་བ་བསྐྱེད་བས་འདྲུལ་བའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱེད་པ་འདང་ཞག་

{@321A} ལ། །བདུན་གྱིས་འདས་པར་སྟོན་ཏེ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ཚོད་མེད་པས་འདྲུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཞག་བདུ
ན་ལ་འདང་བསྐྱེད་པ་འདས་པ་སྟེམ་

དུ་ཤེས་སོ། །གང་འཁོར་བ་བསྐྱེད་བས་འདྲུལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་བསྐྱེད་པ་འདང་ཞག་བདུན་གྱིས་འདས་པར་ཤེས་སོ། །
དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞི
ང་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་བཞག་སྟེ། སེམས་ཀྱི་མགྲོགས་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་
ཏུ་སྟོན་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་

།བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་སུ་བྱིན་གྱིས་

རྫོབ་པོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པོ། །སྤྱོགས་བཅུན་སེམས་ཅན་རབ་འབྱིང་ཐམ་ཐ
མས་ཅད་ཀྱི་སྐྱར་གྲགས་པ་དང་། སྐྱར་བཏགས་

པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱར་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱར་དང་། དགོ་འདུན་
གྱི་སྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་སྟེ། སྐྱར་བྱངས་དེ་ལས་

{@322A} །༄། །ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། རྫོང་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་སྐྱར་དབྱངས་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ།
སྤྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་རྣམས་ཇི་སྟེད་དུ་བསྟན་པས་ཚོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱར་དང་། དབྱངས་དེ་དག་ལས་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། །བ
ཅུན་པ་ཤུ་རིའི་བྲ། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པར་ཟད་དེ། བཅོ
ན་པ་ཤུ་རིའི་བྲ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པ་འཇམ། དེ་
ལས་འདས་པ་འདའ་ཁོ་བོས་བ་ཤད་དོ། །དེ་

ནས་གནས་བཅུན་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་ངོ་
མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། གནས་བཅུན་ཤུ་རིའི་བྲ།

ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་དམུས་ལོང་གི་མདུན་དུ་ལ་ལས་གཟུགས་སུ་གྱུ་
ར་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཀྱང་དམུས་ལོང་།

ངེས་གཟུགས་གཅིག་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྐོར་
དེ་བསྟན་པའི་ཚོ་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་།

{@322B} ཐམས་ཅད་དམུས་ལོང་དང་འདྲ་བར་མིག་མེད་དེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མངོན་དུ་མ་གྱུ་
ར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ཐོས་ནས་མཁས་།

པ་སུ་ཞིག་གྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་མི་སྐྱེད། དབང་པོ་ཉིན་ཏུ་ཉམས་པ། ས་བོན་ཚོགས་པ་དང་།
རུ་ལ་བ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སྐྱོད་དུ་མ་གྱུར་ན་།

དངོས་ལྟར་གྱུ། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་ཚོ་ངེས་བཏབ་སྟེ། སྐོར་གསུམ་གྱི་
སྐོར་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གོ་བར་བྱས་སོ།།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ཐོས་ན་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུས་ཅོད་པའི་སྐྱེ་
ང་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་དག་པ་བས་སྐྱེ་བོར་སྤང་ཞིང་།

འདི་ལ་ཚོས་པའི་སྐོབ་ས་ཉིན་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ལ་ཚོས་པ་དེ་ལ་བདུད་ཐ
མས་ཅད་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར། གནས་།

བརྟན་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་བསྟན་པ་འདི་བཞུགས་པ་ན་ལྟ་བུ་སུ་མ་ཁྱི་ཉིས་སྐོར་གིས་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལི་ཙཾ་བྱི་མ་མེད་།

པར་གྲགས་པས་གནས་བརྟན་འོད་སྲུང་ཚེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །བཅུན་པ་འོད་སྲུང་ཚེན་པོ། རྒྱུགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ན་བདུད་ཇི་སྟེད་

{@323A} ཨ། །བདུད་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེ
མས་དཔའ་རྣམས་ཐབས་ལ་མཁས་

པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིཛ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བདུད་བྱེད་དོ། །བཅུན་པ་འོད་སྲུང་ཚེན་པོ། རྒྱུགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམ
ས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་ལ་སློང་བ་གང་དག་གིས་ལག་པའམ། ཀར་པའམ། རྣ་བའམ། སྣང་མ། ཁྲག་གམ། རྒྱུས་པའམ། རུས་པའམ། ཀར་པའ
མ། མིག་གམ། རོ་སྟོད་དམ། མགོ་

འམ། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་གམ། རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དམ། དུལ་འཁོར་རམ། ལྡོངས་སམ། རྒྱང་མ་དང་། བུ་ཕོ་དང་། བུ་མོ་ད
ང་། བུ་ཕོ་དང་། བུ་མོ་དང་། རྟ་དང་།

སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ལིང་རྟ་དང་། བཞོན་པ་དང་། གསེར་དང་། དུལ་དང་། འོར་བུ་དང་། ལུ་ཏིག་དང་། རླུང་དང་། མན་ལེལ་དང་།
བྱུ་རུ་དང་། བྱི་རྒྱུ་དང་། འོར་བུ་

རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་རུང་། བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་། རྩོ་བ་རྣམས་སམ། གོས་རྣམས་ཀྱང་རུང་། ཉམ་ང་བར་བྱས་ཏེ་སློང་
བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་རྣམ་

པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
བརྟན་པ་འདི་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཅི་འདི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

{@323B} བཅུན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དཀའ་བྱུང་བྲག་པས་ན་དེ་ལྟ་བུར་སྟོན་ཏེ། གོ་སྐབས་
མ་སྐྱབར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཉམ་ང་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་

སྐྱེ་བོ་ཕལ་ལ་མེད་དོ། །གོ་སྐབས་མ་སྐྱབར་གསལ་དཔའ་མ། བསྐྱང་བར་ཡང་མི་རྣམས་སོ། །བཅུན་པ་འོད་སྲུང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན། སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་གྱིས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་

གྱི་འོད་ཟེལ་གྱིས་མཚན་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅུན་པ་འོད་སྲུང་། གོ་སྐབས་མ་སྐྱབར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐད་དུ་འ
གྲོ་བའམ། བསྐྱང་བར་མི་རྣམས་སོ། །བཅུན་པ་

འོད་སྲུང་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བལ་གྲུང་གྲུང་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བོང་བུས་བཟོད་པར་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། བཅུན་
པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

མ་ཡིན་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཉམ་ང་བར་བྱེད་མི་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཉམ་
ང་བར་བྱེད་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཉམ་ང་བར་བྱས་པ་བྱུང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་དོ། །བཅུན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པའི་སྟོབས་ལ་

འཇུག་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྟ་པའོ། །།དེ་ནས་འཇུག་པའལ་གཞོན་རྒྱུར་གྱུར་པ་
ས་ལི་ཚ་བྲི་བྱི་མ་མེད་པར་གྲགས་

{@324A} ཨོཾ །ལ་ལ་འདི་རྒྱལ་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་
བཏུང་བར་བྱ། སྒྲུབ་པ། །འཇམ་དཔལ།

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་རྒྱལ་ལ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏུང་བར་
བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ།

དཔེར་ན། སྐྱེས་མཁས་དག་སྐྱེས་མཁས་གྱིས་སྐྱེས་ལ་པའི་མི་ལ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་བཏུང་བར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ།

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་ལོང་གི་དགྱིལ་ལ་ལོང་ལ་བཞིན་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བཏུང་བར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་

སྟེ། དཔེར་ན། མྱི་ག་རྒྱུ་འི་རྒྱ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏུང་བར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན། དཔག་ཅེས་སྒྲུབ་ལྟ་

བྱར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏུང་བར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བམ་མཁའ་ལ་སྐྱི
ན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུར་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏུང་བར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དབུ་བ་དོས་བའི་སྒྲོལ་གྱི་མཐའ་
ལྟ་བུར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་

{@324B} སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏུང་བར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་འི་རྒྱ་བྱར་འབྱུང་བ་དང་། འ

ཇིག་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་སེམས་བརྟག་གོ་འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཚུ་ཉིང་ལ་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་བརྟག་གོ་འཇམ་

དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷོག་གི་འཕོ་བ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་བརྟག་གོ་འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁམས་

ལྷུ་པོ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་བརྟག་གོ་འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་མཆོད་བརྟན་པོ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་བརྟག་གོ་འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་པ་དག་ལ་གཟུགས་སྲུ་སྟངས་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་བརྟག་གོ་འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ས་པོའི་བརྗོད་པ་ལས་སྐྱུ་གྱུ་འགྲུབ་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་

བརྟག་གོ་འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤལ་པའི་སྤྱི་ལོས་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་བརྟག་གོ་འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ།

{@325A} ལྟ། དཔེར་ན། ཉི་བ་འདོད་པའི་རྩེད་མོ་ལ་དགའ་བ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་བརྟག་གོ་འཇམ་དཔལ། འདི་

ལྷ་སྒྲེ། དཔེར་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟུག་གོ།འཇམ་དཔལ། འདི་ལྷ་སྒྲེ། དཔེར་ན།

ནོ། ལན་གཅིག་གྱིར་འོང་བས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟུག་གོ།འཇམ་དཔལ། འདི་ལྷ་སྒྲེ། དཔེར་ན། གྱིར་

མི་འོང་བ་ལ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟུག་གོ།འཇམ་དཔལ། འདི་ལྷ་སྒྲེ། དཔེར་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་འདོད་

ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷན་གཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟུག་གོ།འཇམ་དཔལ། འདི་ལྷ་སྒྲེ། དཔེར་ན། བཅོམ་པ་ཐོབ་

པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ལ་སེར་སྣང་དང་། འཆལ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་དང་། གཞོན་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཚོ་བའི་སེམས་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟུག་གོ།འཇམ་དཔལ། འདི་ལྷ་སྒྲེ། དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བག་ཆགས་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་

{@325B} ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟུག་གོ།འཇམ་དཔལ། འདི་ལྷ་སྒྲེ། དཔེར་ན། མི་དམུས་ལོང་གིས་གཞུགས་མཐོང་བ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟུག་

གོ། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྷ་སྒྲེ། དཔེར་ན། འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པའི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། རྩལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

སོ་སོར་བརྟག་གོ། །འཇམ་དཔལ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན། །ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་གོ། །འཇམ་དཔལ།

འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན། །མ་ཉིད་ལ་སོ་མཚན་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་གོ།
འཇམ་དཔལ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན། །མོ་གཤམ་

གྱི་བྱ་རྟེན་དཔ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་གོ། །འཇམ་དཔལ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན།
དེ་བཞིན་གཤམ་པས་སྐྱེ་བ་པའི་ཉོན་མོངས་

པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་གོ། །འཇམ་དཔལ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་
ན། །མི་ལམ་ན་སྣང་བ་སད་ན་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་གོ། །འཇམ་དཔལ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན། །ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པ་ལ་
ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་

{@326A} ༡༡། །དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་གོ། །འཇམ་དཔལ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན། །རྒྱ་མེད་པ་ལས་
མེ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་གོ། །འཇམ་དཔལ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན། །ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་
པའི་ཉིད་མཚམས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་གོ། །འཇམ་དཔལ། །དེ་ལྟ་བུར་ཡང་དགའ་བ་ཉིད་བདག་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྟོ

གསལ་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་གོ་སྒྲིམ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ། གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟ་བུ
ར་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་ཚེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྒྲིམ་པ། འཇམ་དཔལ། ཉམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་
པ་ན་དེ་ལྟར་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་

སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་འར་བདག་གིས་ཚོས་བསྟན་ཏེ་སྟོམ་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པའི་སྐྱབས་
ཀྱི་བྱམས་པ་སྐྱེ་སྟེ། ལེན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ་

བར་ཞི་བའི་བྱམས་པའོ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་གདུང་བ་མེད་པའི་བྱམས་པའོ། །དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཅི་བཞི
ན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱམས་པའོ། །ཀུན་ནས་ལྷང་བ་

{@326B} མེད་པའི་སྤྱིར་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱམས་པའོ། །ཕྱི་ནང་མ་འདྲེས་པའི་སྤྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱམས་པའོ། །ཞེ
ན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱིར་མི་འཇུགས་པའི་བྱམས་པའོ། །བསམ་

པ་རྩི་རྟེན་ལྟར་མི་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་བརྟན་པའི་བྱམས་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱམས་
པའོ། །བསམ་པ་མཉམ་པའི་སྤྱིར་མཉམ་པའི་

བྱམས་པའོ། །དག་བཅོམ་པའི་སྤྱིར་དག་བཅོམ་པའི་བྱམས་པའོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་འཚད་པའི་སྤྱི
ར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་པའི་བྱམས་པའོ། །ཡང་

དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་བྱམས་པའོ། །སེམས་ཅན་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་རབ་དུ་སང་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱམས་པའོ། །རང་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཕྱིར་རང་བྱུང་གི་བྱམས་པའོ། །རོ་མཚོངས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བྱམས་པའོ། །རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་

སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱམས་པའོ། །སྒྲོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་

ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོལ་བའི་བྱམས་པའོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་དཔེ་མཁུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་བྱམས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་

{@327A} ལ། ཀྱི་བྱམས་པའོ། །བདག་དང་། མ་རོལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བཟོད་པའི་བྱམས་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུར་ཁྱེར་བའི་ཕྱིར་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་

བྱམས་པའོ། །རོ་མུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་བྱམས་པའོ། །དུས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱམས་པའོ། །།ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོ་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱི་

བྱམས་པའོ། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་འཚོས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པའོ། །བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཡོ་མེད་པའི་བྱམས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་བྱམས་པའོ། །བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱུ་མེད་པའི་བྱམས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་བྱམས་པ་སྟེ།

འཇམ་དཔལ། དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་ལོ། །སྐྱེས་པ། དེ་ལི་སྤྱིར་ཇི་ཆེན་པོ་གང་ཡིག། །སྐྱེས་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱ
ས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་།

བའོ། །སྐྱེས་པ། དེ་ལི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་གང་ཡིག། །སྐྱེས་པ། གང་བྱིན་ནས་ཡིད་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ་མི་འགྲོད་པ་ལོ། །སྐྱེས་པ། དེ
ལི་བཏང་སྟོམས་གང་ཡིག། །སྐྱེས་པ། གང་།

གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེས་པ། འཁོར་བའི་འཇིགས་པས་སྐྱག་པ་གང་ལ་བརྟེན་པར་བྱ། །སྐྱེས་པ། འཇམ་དཔལ། བྱང
ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བའི་

{@327B} འཇིགས་པས་སྐྱག་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་གན
ས་པར་འདོད་པས་གང་ལ་གནས་པར་བྱ། །སྐྱེས་པ། སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་གནས་པར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་གནས་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་པ། སེམས་ཅན་ཐམ
ས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་གནས་པར་འདོད་པས་

གང་ལ་གནས་པར་བྱ། །སྐྱེས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་གནས་པར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཐ
ར་བར་བྱ་བའི་རྒྱུར་གནས་པར་བྱའོ། །

སྐྱེས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཐར་བར་བྱ་བར་འདོད་པས་ཇི་ལྟ་བུར་བྱ། །སྐྱེས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཐར་
བར་བྱ་བར་འདོད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་

རབ་ཏུ་ཐར་བར་བྱའོ། །སྐྱེས་པ། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་འདོད་པས་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱ། །སྐྱེས་པ། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ

ར་འདོད་པས་ཚུལ་བཞིན་རབ་ཏུ་སྐྱུར་བར་

གྲོའོ་ །སྐྱེས་པ། ཇི་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་སྐྱུར་ན། ཚུལ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱུར་བ་ཡིན། །སྐྱེས་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་
ལ་རབ་ཏུ་སྐྱུར་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་

སྐྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །སྐྱེས་པ། ཅི་མི་སྐྱེད། ཅི་མི་འགོག། །སྐྱེས་པ། མི་དགེ་བ་རྣམས་མི་སྐྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འགོག་གོ།
།སྐྱེས་པ། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་འི་རྩ་བ་

{@328A} །གང་ །སྐྱེས་པ། འཇིག་ཚོགས་ནི་རྩ་བ་འོ། །སྐྱེས་པ། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་གང་། །སྐྱེས་པ། འཇིག་ཚོགས་
ཀྱི་རྩ་བ་ནི་འདོད་པ་དང་། ཆགས་པ་འོ། །

སྐྱེས་པ། འདོད་པ་དང་། ཆགས་པ་འི་རྩ་བ་གང་། །སྐྱེས་པ། འདོད་པ་དང་། ཆགས་པ་འི་རྩ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་པ་
འོ། །སྐྱེས་པ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་

ཏུ་རྟོག་པ་འི་རྩ་བ་གང་། །སྐྱེས་པ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་པ་འི་རྩ་བ་ནི་སྤྱིར་ཅི་ལོག་གི་འདུ་ཤེས་སོ། །སྐྱེས་པ། སྤྱིར་ཅི་
ལོག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་གང་། །སྐྱེས་པ་

སྤྱིར་ཅི་ལོག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རྟོག་མེད་པ་འོ། །སྐྱེས་པ། རྟོག་མེད་པ་འི་རྩ་བ་གང་། །སྐྱེས་པ། འཇམ་དཔལ་ལ། གང་རྟོག་མེད་
པ་དེ་འི་རྩ་བར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དོ། དེ་

ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་མེད་པ་འི་རྩ་བ་ལ་གནས་པ་འོ། །དེ་ནས་སྤྱིར་དེ་ན་གང་གནས་པ་འི་ལྟ་མེད་སྤྱང་ཚུབ་སེམས་དཔ
འ་སེམས་དཔལ་འཚོན་པོ་དེ་དག་

གི་ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་དགའ་ཞིང་མགྲོལ་ཡི་རངས་ཏེ་བདག་གི་ལུས་རགས་པ་བསྟན་ནས་ལྷ་འི་མེ་ཏོག་དག་གིས་བྱ
ང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་

དེ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་གཏོར་ཏེ། གཏོར་བ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་མེ་ཏོག་
གང་དག་བབ་པ་དེ་དག་ནི་ས་ལ་ལྷུང་ངོ།

{@328B} ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་མེ་ཏོག་གང་དག་བབ་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ཆགས་ནས་ས་ལ་མ་ལྷུང་ངོ། །དེ
ནས་ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་དེ་དག་རྗེ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས་མེ་ཏོག་དེ་དག་

སྤྲུགས་ཀྱང་མ་ལྷུང་ངོ། །དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྤྲུགས་སོ། །བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། མེ་ཏོག་འ
དི་དག་སྤྲུགས་ཏེ་ཅི་བྱ། སྤྲུགས་པ། ལྷ་མོ། མེ་ཏོག་འདི་དག་

ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་མེ་ཏོག་འདི་དག་འདོར་རོ། །ལྷ་མོས་སྤྲུགས་པ། བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་རྒྱད་མ་སྤྲུགས་ཞིག་ །དེ་ཅི་འི་
སྤྲུང་ཞེ་ན། མེ་ཏོག་འདི་དག་ནི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འི་

སྤྲུང་ཞེ་ན། འདི་ལྷར་མེ་ཏོག་དེ་དག་ནི་མི་རྟོག་ །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། གནས་བརྟན་ལྷ་རིའི་བྱ། ཉིད་རྟོག་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་
སོ། །བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། གང་དག་ལེགས་པར་གསུངས་

པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་བརྟན་ནི་རྟོག་ཅིང་
རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། གང་དག་མ་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་རུང་བའོ། །

བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། འདི་ལྷར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤྲུང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་འདི
དག་གི་ལུས་ལ་མེ་ཏོག་མི་ཆགས་པ་ལ་ལྷོས། འདི་ལྷ་སྟེ།

དཔེར་ན། །འཇིགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི་ལ་ནི་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱགས་སྟེང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་སྐྱག་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་དང་། ལྷ་

{@329A} ཨ། །དང་། རྗེ་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱས་སྐྱགས་སྟེང་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོ་དམ་པའི་འཇིགས་པ་དང་བལ་བ་དེ་

དག་ལ་གཟུགས་དང་། ལྷ་དང་། རྗེ་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱས་ཅི་ཞིག་བྱུང་ཡོད། གང་དག་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་མེ་ཏོག་གྱུར་འཆགས་གྱི། གང་དག་བག་ཆགས་

སྤངས་པ་དེ་དག་གི་ལྷུས་ལ་མེ་ཏོག་མི་ཆགས་ཏེ། དེ་བས་ན་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷུས་ལ་མེ་ཏོག་མི་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་ལྷ་མོ་

དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྣམ་སོ། །ལྷ་མོ། རྫོང་ཁྱིམ་འདིར་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཡུན་ཇི་སྲིད་ཅིག་ལོན། ལྷ་མོས་སྣམ་པ། གནས་བརྟན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་

སྲིད་པའོ། །སྣམ་པ། ལྷ་མོ། རྫོང་ཁྱིམ་འདིར་གནས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ལྷ་ཞིག་སྣམ་པ། གནས་བརྟན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ཇི་སྲིད་ལོན། དེ་ནས་

གནས་བརྟན་ཅད་མི་ཟེར་བར་གྱུར་ཏོ། །སྣམ་པ། གནས་བརྟན་ཤེས་རབ་ཚེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་མཚོག་ནི་ཅིའི་སྲིད་མི་སྣམ་ཞིང་དུས་ལ་བབ་ན་དེས་པའི་ལན་མི་སྣམ། ལྷ་ས་

པ། ལྷ་མོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ན་དེ་ཇི་རྒྱུད་དུ་བརྗོད་མི་ཤེས་སོ། །སྣམ་པ། གནས་བརྟན་གྱིས་གང་ཡི་གེར་བརྗོད་

པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་

{@329B} མཚོན་ཉིད་དོ། །དེ་ཅི་འི་སྲིད་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་ནའང་མེད། ཕྱི་རོལ་ནའང་མེད། ག་
ཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་དེ་ནང་

ནའང་མེད། ཕྱི་རོལ་ནའང་མེད། ག་ཉིས་ཀ་མེད་པར་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། བཅུན་པ་ལྡེ་རི་བུ། ཡི་གེ་བསལ་ལ་བས་རྣ
མ་པར་གྲོལ་བ་མ་སྟོན་ཅིག །དེ་ཅི་འི་སྲིད་ཞེ་ན།

ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །སྣུམ་པ། ལྷ་མོ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་ད
ང་། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་རྣམ་པར་

གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ལྷ་མོས་སྣུམ་པ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ་ཞེས་བྱ
བ་འདི་ནི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ལ་

བསྟན་པ་སྟེ། གང་དག་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྡེ་

རི་རི་བུས་ལྷ་མོ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྣུམ་སོ། །ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ལྷ་མོ། གྲོད་ཀྱིས་ཅི་ཐོབ་ཅིང་ཅི་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གྲོད་
དེ་ལྟ་བུའི་སློབས་པ་དང་ལྷན། སྣུམ་པ། བཅུན་པ་

ལྡེ་རི་བུ། བདག་གིས་ནི་ཅི་འདྲ་ཐོབ་པའང་མེད། མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའང་མེད་དེ། དེས་ན་བདག་གི་སློབས་པ་འདི་འདྲའོ། །
གང་དག་འདི་སྣམ་དུ་བདག་གིས་ཐོབ་ཅིང་

མི་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་དང་ལྷན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཉེན་

ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་སྒྲིབ་མ་ཐོས་སོ། །བཅུན་པ་ལྡེ་རི་བྲ། བྱིམ་འདི་ནི་རོ་མཚར་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་
ཚོས་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣང་།

རོ། །བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། བྱིམ་འདི་ནི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་གི་འོད་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ན་མཚན་མོ་འཕ། ཉེན་བར་དུ་འང་
མི་མཛོན། བྱིམ་འདིར་བློ་བ་དང་། ཉེ་མ་འང་མི་མཛོན།

མི་སྣང་སྟེ། དེ་ནི་རོ་མཚར་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་དང་ལྷན་པ་དང་པོའོ། །བཅུན་པ་ལྡེ་རི་བྲ། གཞན་ཡང་། གང་དག་ཤིང་འདི
ར་ལྷགས་པ་དེ་དག་ལྷགས་མ་ཐག་ཏུ་ཉེན་མོངས་པས་

གཙོ་བོ་མེད་དེ། དེ་ནི་རོ་མཚར་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་གཉིས་པའོ། །བཅུན་པ་ལྡེ་རི་བྲ། གཞན་ཡང་། བྱིམ་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་བ
རྒྱ་བྱེད་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་

དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་ཏེ། དེ་ནི་རོ་མཚར་རྒྱན་དུ་
བྱུང་བའི་ཚོས་གསུམ་པའོ། །གཞན་ཡང་། བཅུན་

པ་ལྡེ་རི་བྲ། བྱིམ་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཚོས་བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་ལྟར་ལྟར་བྱེད་པ་དུག་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་དང་།
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་

{@331A} ལྟ། །དང་མི་འབྲལ་ཏེ། དེ་ནི་རོ་མཚར་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་བཞི་པའོ། །གཞན་ཡང་། བཅུན་པ་ལྡེ་རི་བྲ། བྱི
མ་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་ལྷ་དང་། མིའི་

རང་དང་། ལྷ་འི་དབྱུངས་དང་། རོལ་མོ་བྱེད་དེ། རྗེ་དག་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཚད་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱེད་ལྗོངས་ཐམས་ཅད་དུ་
འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རོ་མཚར་རྣམས་དུ་བྱུང་བའི་

ཚོས་ལྷ་པའོ། །བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྲུ། གཞན་ཡང་། བྱིམ་འདི་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གང་བ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་
པོ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་འི་མཐུས་སེམས་ཅན་དབུལ་

ཞིང་ཕོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིར་ཏེ། རོང་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་རོ་མཚར་རྣམས་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་དུག་པའོ། །བཅུན་པ་ལྷ་
རིའི་བྲུ། གཞན་ཡང་། བྱིམ་འདི་ན་དེ་བཞིན་

ག་ཤེས་པ་ལྷ་ལྷ་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་མཐུའ་ཡས་དང་། མི་འཁྲུགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་དཔལ་དང་། དཀོན་མཆོག་འོད་
འཕྲོད་དང་། དཀོན་མཆོག་ལྷ་བ་དང་། དཀོན་

མཆོག་བཀོད་པ་དང་། བཟོད་དཀའ་དང་། རོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དང་། རིན་ཆེན་མང་དང་། མེད་གོ་བསྐྱགས་པ་དང་། མེད་གོ་
འི་སྐྱེད་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་

སྤྱོད་པ་བཅུ་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདིས་བསམས་མ་ཐག་ཏུ་ལྷ་ག་ཤེས་པ་ཏེ། ག་ཤེས་
ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པའི་གསང་

{@331B} བཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་གྱི་སྐོ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་ནས་སྐྱེད་པ་ག་ཤེས་པ་ཏེ། དེ་ནི་རོ་མཚར་རྣམས་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་བདུ་
ན་པའོ། །བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྲུ། གཞན་ཡང་། བྱིམ་འདི་ན་ལྷ་ཐམས་

ཅད་གྱི་གནས་གྱི་བཀོད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་སྟེ། དེ་ནི་རོ་མཚར་རྣམས་དུ་བྱུང་བའི་
ཚོས་བསྐྱེད་པའོ། །བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྲུ། བྱིམ་འདི་

ནིང་མཚར་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་སྣང་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོས་མཐོང་ན་ཉམ་ཐོས་གྱི་ཚོས་
ལ་སྲུ་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར། སྐྱུ་སྐྱུ་ལ། ལྷ་མོ།

ཁྱོད་བྱད་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལས་བསྐྱུར་ན་ཅི་ཉེས། སྐྱུ་སྐྱུ་ལ། བདག་གི་ལོ་བཅུ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་བྱད་མེད་གྱི་དངོས་པོ་བཙའ་ན་འ
ང་ད་དུང་མ་ཉེད་དོ། །བཅུ་ལྔ་པ་ལྷ་འདི་ལྟ།

སྐྱུ་མ་མཁམ་གྱིས་བྱད་མེད་སྐྱུ་ལ་པ་དེ་ལ། འདི་ལྟར། ཁྱོད། བྱད་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལས་བསྐྱུར་ན་ཅི་ཉེས་ཞེས་བྲས་ན་དེ་ཇི་སྐྱད་
ཟེར་བར་འགྱུར། སྐྱུ་སྐྱུ་ལ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ཡོངས་སྲུ་

གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱུ་སྐྱུ་ལ། བཅུ་ལྔ་པ་ལྷ་འདི་ལྟ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྲུ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། སྐྱུ་མས་སྐྱུ་ལ་པ
འདི་པོ་ཉེད་ལ་བྱད་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལས་བསྐྱུར་

ན་ཅི་ཉེས་ཞེས་ཁྱོད་དེ་སྐྱུ་དུ་སེམས། དེ་ནས་སྐྱུ་མོ་དེས་འདི་ལྟ་བུར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུར་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུར་ནས་ཇི་སྐྱད་པ་གན
ས་བརྟན་ལྷ་འདི་ལྟ་སྐྱུ་མོ་དེ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བར་

{@332A} ༭། སྐྱུར་སྟེ། ལྷ་མོ་དེ་འདྲ་གནས་བརྟན་ལྷ་འདི་ལྟ་ཅི་འདྲ་བར་དེ་འདྲ་བར་སྣང་དོ། །དེ་ནས་སྐྱུ་མོ་ལྷ་འདི་ལྟ་འདི
གཟུགས་སྲུ་གྲུར་པ་དེས་ལྷ་འདི་ལྟ།

མོའི་གཟུགས་སྲུ་གྲུར་པ་དེ་ལ་འདི་ལྟར། བཅུ་ལྔ་པ་ལྷ་འདི་ལྟ། བྱད་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལས་བསྐྱུར་ན་ཅི་ཉེས་ཞེས་དྲིས་སོ། །ལྷ་འདི
འདི་ལྟ་སྐྱུ་མོའི་གཟུགས་སྲུ་གྲུར་པས་འདི་

སྐྱད་ཅེས་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ། །ཁོ་བོ་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་འདི་གཟུགས་ནི་མི་སྣང་བར་གྱུར་དེ། ཁོ་བོ་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་སྲུ་གྲུར་ནས་གང་བསྐྱུར་མི་ཤེས་

སོ། །སྐྱུ་ལ་གཤམ་ཏེ་གཞན་བརྟན་གྱིས་བྱུང་།

མེད་གྱི་གཞུགས་ལས་སྤྱད་བསྐྱུར་བྱས་ན་ནི་བྱུང་མེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱུང་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལས་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཞན་བརྟན་བྱུང་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱུང་མེད་།

གྱི་གཞུགས་སུ་སྤྱད་སྟེ། བྱུང་མེད་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་མེད་གྱི་གཞུགས་སུ་སྤྱད་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱུང་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན། སྐྱུ་ལ་པའང་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དེ་བཏང་བ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བུ་སྤྱད་ཡང་བདག་གི་གཞུགས་སུ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེས་

ལྷ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱུ་ལ་སོ། །བཅོམ་པ་ལྷ་རིའི་བུ། རྫོང་གྱིས་བྱུང་མེད་གྱི་གཞུགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ག་རེ། སྐྱུ་ལ་བདག་གིས་བྱས་པའང་མེད། བསྐྱུར་བའང་།

{@332B} མེད་དོ། །སྐྱུ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱས་པའང་མེད། བསྐྱུར་བའང་མེད་དོ། །གང་མ་བྱས་ཤིང་བསྐྱུར་བ་མེད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་བཀའོ། །སྐྱུ་ལ་ ལྷ་མོ་

རྫོང་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ན་གང་དུ་སྟེ། སྐྱུ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུལ་པ་དེ་གར་སྟེ། བར་བདག་ཀྱང་དེར་སྟེ། །སྐྱུ་ལ་ །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུལ་པ་ལ་ནི་འཆི་།

འཕོའང་མེད། སྟེ། བའང་མེད་དོ། །སྐྱུ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་སྟེ། བམེད་དོ། །སྐྱུ་ལ་ ལྷ་མོ་ རྫོང་ཇི་སྲིད་ན་བྱང་ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་།

འཚང་རྒྱ་བར་འགྲུར། སྐྱེས་པ། གང་གི་ཚོ་གནས་བརྟན་ཁྱོད་སེམས་ཀྱི་བོའི་ཚོས་དང་ལྡན་པར་འགྲུར་བ་དེའི་ཚོ་བདག་ཀྱང་
བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །

སྐྱེས་པ། ལྷ་མོ། ཁོ་བོ་སེམས་ཀྱི་བོའི་ཚོས་དང་ལྡན་པར་འགྲུར་བ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་པ། བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྲ། དེ་བ
ཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་

པར་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། བྱང་ཚུབ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན
གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་སྤྱིར་མངོན་པར་རྫོགས་

པར་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་དོ། །གནས་བརྟན་ལྷ་རིའི་བྲས་སྐྱེས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ནི་གང་གྲུའི་རྒྱང་གི་བྲེ་མ་སྟེ
ད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྫོགས་

{@333A} ལ། །པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྲུར་
རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་མོས་

སྐྱེས་པ། བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྲ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་བྲུ་བ་དེ་ནི་ཡི་གེ་བགྲ
ང་བའི་བདེའི་ཚོགས་སྤྱོད་ཆགས་ཏེ། སངས་

རྒྱས་རྣམས་ནི་འདས་པ་འཇམ། མ་འོངས་པ་འཇམ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
པའོ། །གནས་བརྟན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་

ཐོབ་པམ། སྐྱེས་པ། ཐོབ་པ་མེད་པའི་རྒྱས་ཐོབ་པོ། །སྐྱེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་བ་མེད་པའི་རྒྱས་མངོ
ན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པོ། །དེ་

ནས་ལི་ཙཾ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་གནས་བརྟན་ལྷ་འི་བྱ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྐྱེས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ལྷ་འི་
བྱ། ལྷ་མོ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་

སྐྱེས་པ་ལྷ་མོ་ལ་བསྟེན་བཏུར་བྱས་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་རྩེ་བ། ལྷོན་ལམ་ལས་ཡང་དག་
པར་བྱུང་བ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ། ལྷུང་མི་

ལྷོག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་ལྷུང་ལྷོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ལྷ་མོའི་ལེའུ་སྟེ།

{@333B} ལྷག་པའོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པས་ལི་ཙཾ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྐྱེས་
ས་སོ། །འི་གས་གྱི་བྱ། ཇི་ལྟར་ན་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་

སངས་རྒྱུས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་འགྲོ་བར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་པ། འཇམ་དཔལ། གང་གི་ཚོ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འགྲོ་བམ་
ཡིན་པར་འགྲོ་བ་དེའི་ཚོ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སངས་

རྒྱུས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་འགྲོ་བར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་པ། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འགྲོ་བམ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་གང་། སྐྱེས་པ།
གང་གི་ཚོ་མ་ཚམས་མེད་པ་ལྷུང་འགྲོ་བར་

འགྲོ་འང་གཞོན་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཚོ་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འ
ང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་

ཡིན་ཏེ། དུད་འགྲོ་འི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འང་སྟེན་པའི་ལྷན་པ་ལྷན་གནས་དང་བྲལ་བ་ཡིན། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་འགྲོ་བར་འགྲོ་འང་རྒྱལ་

དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་མེད་པ་ཡིན།

ག་ཞེན་རྗེ་འཇིག་རྟེན་དུ་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདུག་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྲུངས་པ་ཡིན། མི་གཡོ་བ་དང་
། གཞུགས་མེད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདུག་དེའི་འགྲོ་བ་ལ་

ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདུག་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཡིན། ཞེ་སྤང་གི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདུག་སེམས་

{@334A} ལྟ། །ཕན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་མེད་པ་ཡིན། གཏི་ལྷན་གི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདུག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་པ་

དང་ལྡན་པ་ཡིན། སེང་སྣའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདུག་ལུས་དང་། རྣམ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ལྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཡིན། ཚུ་
ལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདུག་ཁ་ན་མ་

མོ་བ་ཅུང་ཟད་ལ་འདུག་འཇིགས་པར་ལྟ་ཞིང་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱུད་བསྐྱེད་སྦྱངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་ཡིན། གཞོན་
སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་དང་། ཁོང་ཁོ་བའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདུག་

ཤིང་ཏུ་གཞོན་སེམས་མེད་ཅིང་བྱམས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན། ལེ་ལོའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདུག་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅི་
ང་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་

བརྩོན་པ་ཡིན། དབང་པོ་འཁྲུལ་བའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདུག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་བསམ་གཏན་དོན་ཡོད་པ་ཡི་
ན། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲོ་བར་

འགྲོའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འགྲོ་བར་སོང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐ
མས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཚུལ་འཚོས་པ་

དང་། ཁ་གསལ་གྱི་བྱེད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོའང་ལྡེམ་པོ་དག་ལ་མཁས་ཤིང་ཐབས་མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་ཚར་ཕྱིན་པའང་ཡིན། ང་
རྒྱལ་གྱི་འགྲོ་བའང་སྟོན་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་

{@334B} ཅད་ཀྱི་ཟམ་པ་དང་། སྟགས་བྱུང་འགྲུང་བའང་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོའང་ཤིན་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའང་ཡིན། བདུད་ཀྱི་འགྲོ་

བར་འགྲོའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པའང་ཡིན། ཉམ་ཐོས་ཀྱི་འགྲོ་བར་འགྲོའང་སེམ
ས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་ཐོས་པའི་ཚོས་ཐོས་པར་བྱེད་པའང་

ཡིན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་བར་འགྲོའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་
བའང་ཡིན། དབུལ་པོའི་འགྲོ་བར་འགྲོའང་ཡོངས་སྤྱོད་

ཟད་མི་ཤེས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལག་ན་ཐོགས་པའང་ཡིན། དབང་པོ་ཉམས་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོའང་གཟུགས་བབས་ཞིང་མཚན་གྱི
ས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའང་ཡིན། རིགས་ངན་པར་

སྐྱེ་བའི་འགྲོ་བར་འགྲོའང་བསོད་ནམས་དང་། དེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེས་པའི་གདུང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་
འགྲུང་བའང་ཡིན། ཉམ་རྒྱུང་ཞིང་མདོག་ངན་པ་གཞན་

པའི་འགྲོ་བར་འགྲོའང་བཟོན་སྤྲུག་པ་དང་། སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱུང་ལུས་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའང་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལན་བ་དང་།
མི་བདེ་བའི་སྤྱོད་པའང་སྟོན་ལ་འཚི་བའི་འཇིགས་པ་

ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་རབ་ཏུ་ཚེས་པ་འདང་ཡིན། ལོངས་སྤོང་གི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདབ་ཅུལ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་རྟག་
པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་མང་བའང་ཡིན། བྱང་

{@335A} ལྟུབ་སེམས་དཔས་སྐྱས་དང་། གར་ཐབས་མང་པོ་སྟོན་ཀྱང་དབེན་པར་སྤོང་ཅིང་འདོད་པའི་འདམ་ལས་བ
མཉམ་བའང་ཡིན། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་གི་

འགྲོ་བར་འགྲོ་འདབ་གཟུངས་ཐོབ་ཅིང་སློབས་པ་སྣ་ཚོགས་གིས་བརྒྱན་པ་འདང་ཡིན། ལུ་སྟེགས་ཅན་གི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདབ་ལུ་སྟེག
ས་སུ་གྱུར་པ་འདང་མ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་

གི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདབ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱིར་ལྷོག་པ་འདང་ཡིན། ལྷ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འདབ་འཁོར་བའི
རྒྱུན་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ། དེ་

ལྟར་ན་བྱང་ལྟབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གི་ཚོས་རྣམས་ལ་འགྲོ་བར་སོང་བ་ཡིན་ཀོ། །དེ་ན
ས་ལི་ཙཾ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་འཇམ་

དཔལ་གཞིན་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱས་སོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན། སྐྱས་པ
། རིགས་ཀྱི་བྲ། འཇིག་ཚོགས་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སོ། །མ་རིག་པ་དང་། སྲིད་པའི་སྲོད་པ་ནི་རིགས་སོ། །འདོད་ཚགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུ
ག་ནི་རིགས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིན་རིགས་

སོ། །སྐྱིབ་པ་ལྟ་ནི་རིགས་སོ། །སྐྱེ་མཚེད་དུག་ནི་རིགས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་བདུན་ནི་རིགས་སོ། །ལོག་པ་བརྒྱ

དེ་ནི་རིགས་སོ། །ཀུན་ནས་མཚར་སེམས་ཀྱི་

{@335B} དངོས་པོ་དགུ་ནི་རིགས་སོ། །མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་ནི་རིགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་སྲ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སྲ། མདོར་ན་ལྟ་བུར་གྲུང་པ་དུག་ཅུ་

རྩ་གཉིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སོ། །སྐྱེས་པ། འཇམ་དཔལ། ཅི་ལས་བསམས་ཏེ་དེ་རྟོག་སྒྲ། རྟོགས་པ། རིགས་ཀྱི་སྲ། འདུས་མ་བྱས་མཐོང་བ་ཤེས་པར་འཇུག་

པ་ལ་གནས་པས་ནི་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ལུས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་འབྲུང་གནས་འདུས་བྱས་ལ་གནས་པ་བདེན་པ་མ་མཐོང་

བས་ནི་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལུས་སོ། །རིགས་ཀྱི་སྲ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དགོན་དུང་གིས་ཕྱོགས་སུ་མེ་ཏོག་ལྷུང་པ་ལ་དང་། པདམ་དང་།

ཀུ་ལུ་ད་དང་། པདམ་དཀར་པོ་དང་། འི་མཚོག་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདམ་དང་། ཚུ་སྤྱི་དུ་བསྐྱེད་ན་མེ་ཏོག་ལྷུང་པ་ལ་དང་། པདམ་མ་དང་། ཀུ་ལུ་ད་དང་། པདམ་དཀར་པོ་དང་། འི་མཚོག་རྣམས་སྐྱེ་ལོ། །

རིགས་ཀྱི་སྲ། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་ལོ། །ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དང་། ཚུ་སྤྱི་དུ་གྲུང་པའི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བམ་མཁའ་འལས་པོན་མི་སྐྱེ་ལོ། །ས་ལ་གནས་ཤིང་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཤེས་པའི་སེམས་

{@336A} ལྟམ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་མི་སྤྱི་ཡི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་རི་རབ་དང་མཉམ་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་

ཚེས་རྣམས་སྤྱོད་ལོ། རིགས་གྱི་སྤྱི། རྣམ་གྲངས་འདི་སྟོན་ཚེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་རིགས་སྤྱི་
གཤེགས་བྱེད་ལོ། རིགས་གྱི་སྤྱི། འདི་ལྟ་སྟེ།

དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོར་མ་ལུགས་པར་རིན་པོ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཚེར་སྤྱིན་པར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་
མཚོར་མ་ལུགས་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ལྟར་པ་

ཉིད་དེ་ལས་སྤྱོད་པར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་གནས་བརྟན་འོད་སྤང་ཚེན་པོས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུར་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་
བྱུང་བྱིན་ཏེ། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །འཇམ་

དཔལ། ཚོགས་འདི་ནི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པའི་ནི་ཡང་དག་ལོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་རིགས་ཏེ། བད་
གཙམ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

པ་འཇམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་ལ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གཤེགས་ལ་རྣམས། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པས་ནི་བྱང་ཚུ་
བ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཡང་རྣམས། སངས་རྒྱལ་

གྱི་ཚེས་རྣམས་ཀྱང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྲུང་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱི་སྤྱོད་དབང་པོ་མཚང་བ་ལ་འདོད་
དཔེར་ཡོད་ཏམ་ལྟ་ནི་ཡོད་ཏམ་མེད་ཅིང་རྣམས་

{@336B} པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཉོན་པོས་ལ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་
ཡོད་ཏམ་མེད་ཅིང་རྣམས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་སྤྱིར་དམིགས་པར་མི་རྣམས་

སོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སེ་སེ་ལྷོ་པོ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་ཡི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་བྱས་པ་ག
ཟོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སེ་སེ་ལྷོ་པོ་

པོས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པས་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཚད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་ད
གཤམ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་

ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ཐོས་ཀྱང་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་
དགཤམ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་

མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཟུགས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་དེར་འདུས་ཏེ་འདུག་པ་དེ
ས་ལི་ཙཾ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་འདི་སྟེད་

ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཁྱིམ་བདག་ །སྟོན་གྱི་ཡ་མ་དང་། བྱ་དང་། ཚུང་མ་དང་། བྲན་ལོ་དང་། བྲན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། ཞོ་གས་འ
ཚོ་བ་རྣམས་ག་རེ། མཇེའ་བཤེས་དང་། ཉེ་

དུ་དང་། ལྷག་གི་གཉེན་མཚམས་རྣམས་ག་རེ། འྱོག་དང་། ཉ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་ཉ་དང་། དཔུང་བུ་ཚུང་དང་། བཞོན་པ་
རྣམས་ག་རེ། དེ་སྟེད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དང་།

{@337A} ༭། །ལི་ཙཾ་འི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཟུགས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་ཚོགས་སུ་
བཅད་པ་འདི་དག་སྒྲུབ་སོ། །བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་རྣམ་དག་གི་ཁ་ནི་ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལ་སྤྱིན། །ཕ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་སྤྱེས། །ཚོས་

ལ་དགའ་བ་ཚུང་མ་སྟེ། །བྱམས་དང་སྟིང་

རྗེ་བུ་མོ་ཡི་ན། །ཚོས་དང་བདེན་གཉིས་བུ་པོ་ལྟ་ །ཡི་ན། །སྟོང་པ་འི་དོན་སེམས་ཁྲིམ་ཡི་ན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནོ། །
ཅི་དགའ་དབང་བྱེད་སྟོབ་མ་འོ། །མཇེའ་བ་ཤེས་

བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་སྟེ། །དེས་ནི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་རབ་འགྱུར། །དེ་གོ་གསུམ་རྟུ་འགོ་གསུམ་པ་ནི། །མཚོ་ལ་ཕྱིན་པ་རྟུ་གསུམ་སྟེ།
།བསྐྱུ་བ་དེ་ཡི་བྱེད་མེད་ཁྲིམ་ །ལྟ།

དབྱུངས་ཚོས་རྣམས་སྟོན་པ་འོ། །གཟུགས་རྣམས་དེ་ཡི་སྦྱེད་མོས་ཚེ་ལ། །བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་མེ་ཏོག་རྒྱས། །འབྲས་བུ་རྣམས་ལྟོ
ལ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཚོས་ཀྱི་ཚོར་ཚེན་སྟོང་པ་འོ། །

རྣམ་པར་ཐར་པ་རྗེར་ཡི་ན་ཏེ། །ཏིང་པེ་འཛིན་གྱི་ཚུ་ཡིས་བཀའ། །རྣམ་དག་པད་མས་ཀྱུན་ཁེབས་པ། །དེ་ལ་འཇུ་བ་དྲི་མ་མེད། །
མཚོན་ཤེས་དེ་ཡི་བཞེན་པ་སྟེ། །ཐེག་པ་

ཚེན་པོ་སྐྱེན་མེད། །ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །ལམ་ནི་ཞི་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད། །དེ་ཡི་རྒྱན་ནི་མཚོན་རྣམས་དང། །དཔེ་བྱ
ད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་འོ། །བསམ་པ་དགེ་བ་

{@337B} དེ་དག་གི་ཤོས་ནི་ཁྲིམ་ཡི་དེ་དོ་ཚེ་ཤེས། །དེ་དག་དམ་ཚོས་ཚོར་དང་ལྡན། །རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ཚོས་སྟོན་པ། །འག་ཏ
འདག་ནི་རྟེན་ཚེན་ཏེ། །ཡོངས་སུ་བསྟོབ་བྱང་ཚུབ་སྦྱིར། །མལ་

ནི་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་ཏེ། །འཚོ་བ་དག་པས་ཀྱུན་ཏུ་བཏིང། །དེ་དག་སད་པ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །རྟུ་གསུམ་ཐོས་པ་མཉམ་པར་གཞ
ག །དེ་དག་ཟས་ནི་བདུད་རྩི་སྟེ། །རྣམས་ལྟོ་ལ་ལུ་

བ་བཏུང་བ་ཡིན། །བསམ་པ་རྣམ་དག་ལྷུས་ཡིན་ཏེ། །སྒོམ་གྱིས་བསྐྱབ་ཆུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་བཅོམ་པས་ན།
།དེ་དག་དཔའ་བོའི་ཕམ་པ་ལ། །བདུད་བཞི་

དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བཏུལ། །བྱང་ཆུབ་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད། །བསམས་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྟོན་མོད་གྱི། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འ
བྱུང་བ་མེད། །ཞིང་ཀུན་ཏུ་ཡང་སྣང་བ་ནི། །ཉི་མ་

འཤར་བ་བཞིན་དུ་འོ། །འདྲེན་ལ་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མཚོན་ནས་ཀྱང། །བདག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམ
ས་ལ་ནི། །ནམ་ཀྱང་གནས་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །

ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཕན་པར་ཡང། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་སྟོང་མོད་གྱི། །ནམ་མཁའ་འཕྲ་བུར་ཞིང་རྣམས་གྱུར། །སེམས་ཅན་
སེམས་ཅན་འདྲ་ཤེས་མེད། །སེམས་ཅན་ཀུན་

གྱི་གཟུགས་རྣམས་དང། །སྐྱ་སྐད་གང་རྣམས་འབྲིན་པ་དང། །འཇིགས་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་
གིས་སྟོན་པར་བྱེད། །བདུད་གྱི་ལས་རྣམས་ཤེས་

{@338A} །༄༅། །མོད་གྱི། །བདུད་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག། །ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དག་། །དེ་ཡི་བྱ་བ་ཀུན་ཀྱང་སྟོན།
།སྐྱེ་མའི་ཚོས་གྱིས་རྣམ་རྟེན་པས། །སེམས་

ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། །ཆ་བ་དང་ནི་ན་བར་གྱུར། །བདག་ཉིད་ཤི་བར་རབ་ཏུ་སྟོན། །ས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཚོག་པ་ནི། །བསྐྱ
ལ་པས་སྲེག་པར་ཀུན་སྟོན་ཏེ། །སེམས་ཅན་

རྟག་པར་འདྲ་ཤེས་པ། །མི་རྟག་པར་ནི་རབ་བསྟན་ཏེ། །སེམས་ཅན་བྱེ་བ་སྟོང་རྣམས་ཀྱང། །ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར
། །ཐམས་ཅད་ཁྱིམ་དུ་ཟུན་བྱིན་ཏེ། །ཐམས་

ཅད་བྱང་ཚུབ་ཕྱིར་བསྐྱོད། །སྤྲུགས་དང་རིག་པ་ཅི་ཡོད་དང་། །བཟོ་གནས་རྣམས་པ་མང་པོ་དག། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་པ་རོལ་ཕྱི
ན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ཐོབ་བྱེད།

འཇིག་རྟེན་ཡ་མཚན་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་ཀུན་ཏུ་རབ་བྱུང་ནས། །ལྟ་བུ་ཐད་དང་གྱུར་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་འགྲེ
ལ། །ཟླ་བའམ་ཉི་མར་དེ་འགྱུར་ཏེ། །བརྒྱ་

བྱིན་ཚངས་པ་སྐྱེ་དགུ་དབང་། །ཚུ་དང་མེར་གྱུར་རབ་གྱུར་ཏེ། །ས་དང་རྒྱུད་དུ་འདའ་དེ་བཞིན་ལོ། །ཚད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བར་མ་ལ། །
དེ་ནི་རྩི་མཚོག་དམ་པར་གྱུར། །དེས་ནི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཤོལ་ཞིང་། །ཚད་རྣམས་མེད་ཅིང་བདེ་བར་འགྱུར། །ལྷ་གཏེན་བསྐྱེད་པ་བར་མ་ལ། །ཟུམ་དང་སྐྱོམ་དུ་བསྐྱུར་ནས་སྲ། །
བགྲེས་ཤིང་སྐྱོམ་པ་མེད་བྱས་ཏེ། །

{@338B} སོག་ཚགས་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །མཚོན་གྱི་བསྐྱེད་པ་བར་མ་ལ། །དེ་དག་བྱམས་པ་སྐྱོམ་གྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅ
ན་བྱེ་བ་བརྒྱ་མང་པོ། །གཞོད་སེམས་མེད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། །

གཡུལ་ཚེན་འདྲེན་པའི་ནང་དུ་ནི། །དེ་དག་སྤྲུགས་ལ་མཉམ་པར་འགྱུར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་ཚེན་རྣམས། །འདུམ་
ཞིང་འདུ་བར་དགའ་བར་བྱེད། །སངས་རྒྱས་ཞིང་

ནི་ཇི་སྟེད་པ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་དཔྱུལ་བར་ཡང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོན་པའི་ཕྱིར། །བསམས་བཞིན་དུ་ནི་དེར་འགྲོ་ལོ།
།ཇི་སྟེད་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི། །འགྲོ་བར་བྱང་ཚུ་

རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཕྱིར་རྣམས་པར་འདྲེན་ཅེས་བྲ། །འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་སྟོ

ན། །བསམ་གཏན་པ་ལ་བསམ་གཏན་སྟོན། །བདུད་

རྣམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཀྱིང་ཅིང་། །དེ་དག་གྲགས་སྟེང་འགྲུར་མི་བྱེད། །མི་དབུས་ནས་ནི་པད་མ་ལྟར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་དེ་སྟོ་
ན་ཏེ། །དེ་བཞིན་འདོད་དང་བསམ་གཏན་ཡང་། །ཡང་

དག་མ་ཡིན་དེ་སྟོན་ཏེ། །བསམས་བཞིན་སྣང་འཚོར་རྣམས་སུ་སྦྱར། །སྦྱིས་པ་རྣམས་ནི་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། །འདོད་ཆགས་ལྷགས་
ཀླུ་བརྟེན་ནས་སུ། །དེ་དག་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་

འགོད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །གོང་མི་དང་ནི་དེད་དཔོན་དང་། །མདུན་ན་འདོན་དང་སྟོན་པོ་དང་། །སྟོན་པོ་ཆེན་
པོར་རྟག་ཏུ་གྱུར། །སེམས་ཅན་དབུ་ལ་པོ་རྣམས་ལ་ནི།

{@339A} །། །ཟུལ་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར། །གང་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ཡང་། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བཙུང་། །
ད་རྒྱལ་ཁེངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ། །

དེ་དག་ཚན་ཆེན་མཚོགས་གྱུར་ཏེ། །ད་རྒྱལ་གྱུན་གྱང་བཅོམ་ནས་སུ། །བྲམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཚོལ་དུ་བཙུང་། །འཇིགས་སྐྱུག་སེམས་ཅ
ན་རྣམས་ལ་ནི། །རྟག་ཏུ་དེ་ཡི་མདུན་ན་འདུག

དེ་དག་མི་འཇིགས་བྱིན་ནས་གྱང་། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཁྱིམ་པར་བྱེད། །དེ་དག་ལྷ་མཛོན་ཤེས་པ་ཡི། །བྲང་སྟོང་ཚངས་པར་སྦྱོང་གྱུ
ར་ཏེ། །བཟོད་དང་དེས་པ་ཚུལ་གྲིམས་དང་། །

སྟོམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་འགོད། །རིམ་གྲོ་ལྟར་བྱེད་སེམས་ཅན་རྣམས། །འཇིགས་པ་མེད་པས་འདིར་མཐོང་ན། །བྲན་དང་གྲོ
གཏུ་ཤིན་ཏུ་གྱུར། །སྟོབ་མར་ཡང་ནི་ཉེ་

བར་འགོ་ཡན་ལག་གང་དང་གང་རྣམས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་ཚོས་ལ་དགར་གྱུར་པ། འབྲས་ཆེན་ལྷན་ཏུ་བསྐྱབས་པ་དང་། །བྱ
བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོན། །དེ་དག་སྟོབ་

པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཡི་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྫོགས་པས་ན། །སྲོག་ཆགས་མཐའ་ཡས་
སྟོལ་བར་བྱེད། །བསྐྱལ་བ་དག་ནི་བྱེད་དང་།

བསྐྱལ་བ་བྱེད་ཕྱག་བརྒྱར་ནི། །བཙུག་ལྷན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་མཐའ་བརྗོད་དགའ། །གང་རྣམས་
ཤེས་རབ་མེད་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་དམན་པ་མ་

{@339B} གཏོགས་པར། །མཁས་པས་ཚོས་འདི་བོས་གྱུར་ནས། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་ལ་སུ་མི་སྟོན། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི
རིགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །དེ་ནས་ལི་ཙྰ་བློ་བྲི་མ་

མེད་པར་གྲགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་སྟུགས་སོ། །སྦྱིས་བུ་དམ་པ་དག། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོར་འཇུག་པ་གང་

ཡིན་ཏེ། །སྟོབས་པར་གྱིས་ཤིག། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་པར་འཕྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་འདུས་པ་དེས་འདི་རྟེན་ཅེས་
སྟུགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། །སྦྱེ་བ་དང་། །འཇིག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ།

གང་མ་སྦྱིས་མ་བྱུང་བ་དེ་ལ་འཇིག་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། །མི་སྦྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་བོབ་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ
། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔལ་སྟོན་ཏེ། །ཀྱིས་སྟུགས་པ། །

དང་། །བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། །བདག་ཏུ་སྟོོ་བྱུགས་པ་མེད་ན་ངའི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །གང་སྟོོ་བྱུགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་
གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དཔལ་བརྟེན་གསུམ་གྱིས་སྦྲས་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཡོངས་སུ་ཞེས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་རྣོམ་སེམས་སུ་

མི་འགྲུང་ཞིང་རྣོམ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་འཛོམས་པ་དང་། མཐུན་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་འཇུ
ག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་བཟང་གིས་སྦྲས་པ་

{@340A} ༡། །པ། གཡོ་བ་དང་། རྣོམ་སེམས་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་རྣོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པ། ལྷག་པར་བྱ་བ་མེད་པ། ལྷག་པར་བྱ་བ་

དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལག་བཟང་གིས་སྦྲས་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་།
ཉམ་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་སྐྱུ་མའི་

སེམས་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་དེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མེད། ཉམ་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མེད་དེ། གང་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉི
ད་མཚུངས་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཇིག་མི་འཇུག་གིས་སྦྲས་པ། ལེན་པ་དང་། མི་ལེན་པ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་མི་ལེན་པ་དེ་མི་དམིགས་
པ་སྟེ་གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་། བསལ་བར་མི་

བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་མི་སྦྱོང་བ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཇིག་བཟང་གིས་སྦྲས་
པ། མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་སོ། །གང་རྟོག་པར་མི་བྱེད། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད། མཚན་ཉིད་གཅིག་པར་མི་བྱེད། མཚན་ཉིད་མེད་

པར་མི་བྱེད་དོ། །གང་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་

མི་འདྲ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས་
སྤྲུལ་པ། དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་

{@340B} ཏེ། གང་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་མི་སྤོང་ཞིང་མཚན་མ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོག་པ་ནི་
གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སངས་ལོ་སྤྲུལ་པ། །ཁ་

ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་རྟོག་ལྟར་རབ་ཏུ་འཕེལ་གསལ་པའི་ཡེ་
ས་གྱིས་མི་འཚིང་མི་གྲོལ་བ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ།།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སངས་ལོ་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། འདི་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ། འདི་ནི་ཟག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ག་
ཉིས་ཏེ། གང་མཉམ་པ་ཉིད་གྱིས་ཚོས་ཐོབ་པས་ཟག་པ་དང་།

ཟག་པ་མེད་པའི་འདྲུ་ལེས་སུ་མི་བྱེད། འདྲུ་ལེས་མེད་པར་གྱུར་པའང་མ་ཡིན། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའང་མེད་
ཅིང་འདྲུ་ལེས་གྱི་མདུད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་གང་འཇུག།

པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བདེ་མོས་གྱིས་སྤྲུལ་པ། འདི་ནི་བདེ་བ། འདི་ནི་མི་བདེ་བའོ་ཞེ་
ས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་ཡེ་ལེས་ཤེས་ཏུ་རྣམ་པར་

དག་པའི་སྤྱིར་གངས་ཐམས་ཅད་དང་བལ་ཞིང་སྤོ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པར་མི་ཚགས་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་
པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤོང་མེད་གྱིས་སྤྲུལ་པ། འདི་

ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་སྣོད་པ་དེ་ལ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱལ་ཁལ་བའང་མེད། །འཇུག་པ་འང་མེད། །འགྲོ་

{@341A} ལ། །བའང་མེད། མི་འགྲོ་བའང་མེད་དེ། གང་ལ་མི་རྒྱལ། མི་འཇུག། །འགྲོ་བའང་མེད། མི་འགྲོ་བའང་མེད་པ་
དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདྲུལ་བའི་སྤོ་གྲོས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། །འཁོར་བ་དང་། ལྷུང་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། །འཁོར་
བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཐོང་བས་མི་འཁོར་ཞིང་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་

ལས་མི་འདྲ་བ་སྟེ། གང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་སུ་མ་མཐོང་གིས་
སྤྲུལ་པ། ཟད་པ་དང་། མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་

མོ། །ཟད་པ་ནི་ཉིན་ཏུ་ཟད་པ་སྟེ། གང་ཉིན་ཏུ་ཟད་པ་དེ་ལ་ཟད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ན་དེའི་སྤྱིར་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་
མི་ཟད་པ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་པ་ལ་ཟད་པ་

མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་ལྷགས་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྣོད་ལྷགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྷན་
ནས་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། བདག་དང་། བདག་མེད་དོ་

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་བདག་གི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་བདག་མེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་མཐོང་བས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་

པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤོ་གྲོས་གི་རྩ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ། རིག་པ་དང་། མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། མ་རིག་པ་
འི་རང་བཞིན་ལྟར་རིག་པ་འང་དེ་བཞིན་ཏེ། མ་རིག་

{@341B} བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ། བགྲང་དུ་མེད་པ། བགྲང་བའི་ལམ་ལས་འདས་པའོ། །གང་འདི་ལ་མངོ
ན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་མཐོང་དགས་སྐྱེས་པ། གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་སྟེ། གཟུགས་བཞེགས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་སྟོང་
པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་

པར་ཤེས་ཀྱི་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞེགས་སྟོང་
ར་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་སྟོང་པ་

ཉིད་དོ། །འདི་ལ་གང་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྷ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་
མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འོད་ཀྱི་རྟོག་

གིས་སྐྱེས་པ། ཁམས་བཞི་པོ་འང་གཞན་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱང་གཞན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཁམས་བཞི་པོ་ནི་ནམ་
ཁའི་རང་བཞིན་ལོ། རྫོན་གྱི་མཐའ་ཡང་ནམ་མཁའི་

རང་བཞིན་ལོ། རྫོན་མའི་མཐའ་ཡང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྭང་ལྟར་ཡང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཏེ། གང་དེ་ལྟ་
ར་ཁམས་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་

པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཀྱི་སྟོང་གོས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ། མིག་དང་། གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་
མིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གཟུགས་ལ་མི་ཆགས། མི་

{@342A} ༄༅། རྒྱུད་མི་རྣོངས་པ་དེ་ནི་ཞིབ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྐྱེ། ལྷ་དང་འི། ལྷ་དང་འོ། ལུས་དང་རེག་

ཡིད་དང་ཚོས་དེ་དག་ནི་གཉིས་སོ། །གང་ཡང་ཡིད་

ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་ཚོས་ལ་མི་ཆགས། མི་སྤང་། མི་ཚོངས་པ་དེ་ནི་ཞི་བ་ཞེས་བྱ། རྟེན་ལྗོངས་ཞི་བ་ལ་གནས་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་གྲོལ་མི་

ཟད་པས་སྐྱེས་པ། རྒྱུན་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་པའི་རོབ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་རོབ་ཉིད་ནི་ཡོངས་

སུ་བསྟོན་པའོ། རྟེན་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྟོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སོ། །

ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོན་པའང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། གང་ཚུལ་ག་ཅིག་པའའདི་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་

འཇུག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་ཟུལ་གྱིས་སྐྱེས་པ། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། རྟོན་པ་མེད་པར་གཞན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྟོང་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ལ་མཚན་མ་གང་ཡང་མེད་དོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྟོན་པ་མེད། རྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པ་ར་ཤེས་པ་རྒྱ་བ་མེད་དེ། གང་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་

{@342B} གི་སློབ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབ་རྣམས་སུ་བསྟོན་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སློབ་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་ཞི་བས་སྐྱེས་པ། སངས་རྒྱལ་དང་།

ཚོས་དང་། དགོ་འདུན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཚོས་སོ། ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དགོ་འདུན་ཏེ།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལོ། །འདུས་མ་

བྱས་ནི་ནམ་མཁའ་ལོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་ཏེ། གང་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་
པར་འཇུག་པ་ལོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐོགས་པ་

མེད་པའི་མིག་གིས་སྤྲུལ་པ། འཇིག་ཚོགས་དང་། འཇིག་ཚོགས་འཕོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། འཇིག་ཚོགས་ཉིད་ནི་འཕོ་
ག་པ་ལོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བུ་མི་

སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་གང་ལྟར་དེས་འཇིག་ཚོགས་སོ་ཞེ་འཇ། འཇིག་ཚོགས་འཕོག་ཅེས་མི་རྟོག་སྟེ། དེ་མི་རྟོག་ །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ །
འཇིག་ཏུ་མི་རྟོགས་པས་འཕོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་

ཏེ། མི་འབྱུང་མི་འཇིག་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་ཏུ་དུལ་བས་སྤྲུལ་པ། ལུས་དང་།
རག་དང་། ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་

མེད་དེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་འདི་དག་ནི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ལུས་གྱི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ག་
ར་ཡིན་པ་རག་གི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའང་དེའི་མཚན་

{@343A} །ཉིད་དོ། །ཡིད་གྱི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའང་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ། གང་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མངོན་པར་
འདུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།

རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་འདི་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལོ། །བྱང་ཚུབ་སེམ
ས་དཔའ་བསོད་ནམས་ཞིང་གིས་སྤྲུལ་པ། བསོད་

ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ།
གང་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་།

མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་
བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་སྟེ།

དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མེད། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འདྲ་མེད། མི་གཡོ་བ་འདྲ་མེད། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་འདྲ་མེད་དེ། གང་
དེ་ལྟར་མི་སྐྱབ་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་

འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བཞོན་པས་སྐྱས་པ། བདག་ཀྱང་ནས་ལྷང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདག་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་མི་སྟོང་དོ། །དེ་ལྟར་

གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་ལ་གྱི་སྟོང་པོས་སྐྱས་པ།

{@343B} དམིགས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་གཉིས་སོ། །གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་འི་སྤྱིར་གང་ལེན་པ་
མེད་ཅིང་འདོར་བ་མེད་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་ལྟུང་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱས་པ། ལྷན་པ་དང་། ལྷང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྷན་པ་འདྲ་མེད། ལྷང་བ་འདྲ་མེད་པ་དེ་ནི་
གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འགོག་

པར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལྷན་པ་འདྲ་མེད། ལྷང་བ་འདྲ་མེད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། གང་མཉམ་

མ་པ་ཉིད་འདི་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་

འཇུག་པ་འོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལག་ན་ཕྱག་རྒྱ་རིན་པོ་ཚེས་སྐྱེས་པ། ལྷ་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་འ
ཁོར་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་ལྷ་ལས་

འདས་པ་ལ་འང་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ། འཁོར་བ་ལ་འང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་འོ། །དེ་ཅིར་སྤྱིར་ཞེ་ན
། གང་བཅའ་ས་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་བསྟན་གྱི། གང་ཞེ་ན་

དུ་མ་བཅའ་ས་པ་དེ་ཐར་པ་ག་ལ་ཚོལ། མ་བཅའ་ས་མ་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་གིས་ནི་དགའ་བ་དང་། མི་དགའ་བ་འང་མི་རྟོག་དེ། དེ
ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་འོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

ཁོར་བུ་བརྩེགས་པའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། ལམ་དང་། ལམ་ངན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་ལམ་ངན་
པ་མི་སྤྱོད་དོ། །མི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས་

{@344A} ཅུ། །སམ་པོ་ ལམ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ རོ། །འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རིག་པ་ནི་སྤོ་གཉིས་སུ་མི་འཇུ
ག་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་འོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བདེན་དགས་སྐྱེས་པ། བདེན་པ་དང་། རྗེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་བས་ཀྱང་བདེན་
པ་ཉིད་ཡང་དགའ་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ན་རྗེན་པ་

ལྟ་ག་ལ་མཐོང་། དེ་ཅིར་སྤྱིར་ཞེ་ན། །ཤའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་སྟེ། ཇི་ལྟར་མི་མཐོང་ན་རྣམ་པ
ར་མི་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་དོ། །གང་ལ་མཐོང་

པའང་མེད། རྣམ་པར་མཐོང་བའང་མེད་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་
རང་རང་གི་བསྟན་པ་བཤམ་ཞུས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་

རྣམ་ལྟར་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །འཇམ་དཔལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་གང་ཡིན། འཇམ་
དཔལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ནི་

གྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྒྲུབ་མོད་ཀྱི་ཁྱེད་གྱིས་བཤམ་ཞུས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་སོ། །བསྟན་པ་གཅིག་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ་བརྗོད་དུ་
མེད་པ། སྐྱར་མེད་པ། བཤམ་དུ་མེད་པ། བསྒྲུབ་

དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པར་གདགས་སུ་མེད་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྣམ་ལྟར་
པས་ལི་ཙྗེ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་འདི་སྐད་

{@344B} ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ནི་རང་རང་གི་བསྟན་པ་བཤམ་ཞུས་པ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཚོས་ཀྱི་སྐོར་བསྟན་པ་ལ་སྐོབ་པར་གྱིས་ལེགས་ཏེ་དེ་ནས་ལི་ཙྗེ་དྲི་མ་མེད་པར་

གྲགས་པ་ཅད་མི་སྒྲིབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྣམ་ལྟར་པས་ལི་ཙྗེ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་ལེགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་ཏེ། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་

ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡི་གེ་དང་། སྒྲ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ་བ་
མེད་དོ། །བསྟན་པ་འདི་བཤམ་པ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

ལྟ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐོར་ཞུགས་བསམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་
ཀྱི་སྐོར་འཇུག་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །།

ལས་ཆེས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འབྱུང་ངོ། །འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་དེ་ནི་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡང་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་གི་ཚོགས་
འདུས་པ་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་སྤོས་མཚོགས་

བརྟེན་པ་དེ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་ཁང་པ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤོས་ལས་བྱས། འཆགས་དང་།
སྐྱེད་ཚེས་ཚལ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་ཐམས་

{@345B} ཅད་ཀྱང་སྤོས་ལས་བྱས་སོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཟས་ཟ་བའི་ཟས་དེའི་དྲིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམ
ས་ཆེད་མེད་པ་ཁྱབ་པོ། །དེའི་ཚོ་བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་

པ་སྤོས་མཚོགས་བརྟེན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་གསོལ་བའི་སྦྱར་ལྷགས་ཏེ། དེ་ནི་ལྟའི་
བྱས་སྤོས་བཞེད་པའི་ཟས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་

ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་དེ་བཙུན་ལྡན་འདས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་རིམ་གྲོ་དང་། བསྟོན་བཀུར་བྱེད་པར་བ
ཚོན་མོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེས་འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་བཞུགས་ལ་བཞེད་དེ་བཞུགས་པ་མཐོང་ངོ། །དེ་ནི་
ས་ལི་ཙའི་དྲི་བའི་མེད་པར་གྲགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །སྤྱི་བྱ་དམ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་ཟས་ལེན་པར་
སྤོས་སྤོ། །དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱུང་སྤོ།

བམེད་དོ། །དེ་ནས་ལི་ཙྰ་བློ་རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྐྱབས་སོ། །འཇམ་དཔལ་
ལ། ལྷོད་ཀྱི་འཁོར་འདི་འདྲ་བའོ་མི་ཚའམ། ལྷོས་པ།

རིགས་ཀྱི་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་མ་གསུངས་སམ། དེ་ནས་ལི་ཙྰ་བློ་རྗེ་མ་མེད་
པར་གྲགས་པ་མལ་དེ་ནས་མ་ལངས་པར་བྱང་

{@346A} ལྟ། །རྒྱལ་མེས་དཔལ་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་སྐྱེལ་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་ལྷུས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་མ
ཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་ལགས་པར་བརྒྱན་

པ་ཞིག་སྐྱེལ་ཏོ། །གང་གིས་འཁོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མོག་མོག་པོར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་སྤྲང་བར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་ནས་ལི་ཙྰ་བློ་རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་སྐྱེལ་

པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་དེ་དག་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྐྱབས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། ལྷོད་སྤེང་གི་ཕྱོགས་སུ་སོང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི
ང་གང་གྲུའི་རྒྱུང་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྤྲོད་འདས་

པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེ་མཚོ་གཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤོས་མཚོ་གཅེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ད་ལྟར་བཞོས་གསོལ་བའི་ཕྱིར་

བཞུགས་པ་དེར་སོང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བཙུལ་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་ཅིག། ལི་ཙྰ་བློ་རྗེ་
མ་མེད་པར་གྲགས་པ་བཙུལ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་

ལ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མགོ་བོས་ཕྱག་བཙུལ་ནས་བཙུལ་ལྡན་འདས་ལ་གཞོན་པ་རྒྱུང་ངམ། ཉམ་ང་བ་ཉུང་ནམ། བསྐྱོད་པ་ཡང་ང
མ། འཚོའམ། ལྷོ་བས་དང་། བདེ་བ་དང་།

ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མང་འཁོར་བ་དེ་བར་རེག་པ་ལ་གནས་སམ་ཞེས་སྒྲིན་གསོལ་ཞིང་འདི་རྒྱན་ཅེས་ཀྱང་མཚོའོ། །བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་གསོལ་བའི་ཕམ་པ་བས་བདག་ལ་སྐྱེལ་

{@346B} བར་གསོལ། དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་བགྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །དམན་པ་
ལ་མེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་དད་པར་བགྱིད་པར་

འགྱུར་ལྗོད་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ཀྱང་རྒྱུས་པར་བགྱིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསོལ་ཅིག། དེ་ནས་སྐྱེལ་བའི་བྱང་ཚུ
བ་སེམས་དཔའ་དེས་ལི་ཙྗེ་རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་

ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱས་ནས་དེ་མཉམ་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་མདུན་ནས་བཞིན་གྱེན་དུ་བལྟས་ཏེ་སོང་ན། བྱང་ཚུ
བ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་དེ་འགོ་བ་མ་མཛོང་

རོ། །དེ་ནས་སྐྱེལ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་དེར་སྤྱིན་ན
ས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སློབ་མཚོག་

བརྩེགས་པ་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བཙའ་ཏེ་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
མ་མེད་པར་གྲགས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་

མགོ་བོས་ཕྱག་བཙའ་ལ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གཞོན་པ་རྣམས་ལ། ཉམ་ང་བ་ཉམ་ངམ། བརྒྱུད་པ་ཡང་ངམ། འཚོ་ངམ། ལྷོབ
ས་དང་། བདེ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མང་འ

ཞིང་བདེ་བར་རེག་པ་ལ་གནས་སམ་ཞེས་སྒྲིན་གསོལ་ལོ། །དེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མགོ་བོས་ཕྱ

ག་བཅའ་ལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་

{@347A} ལྟ། །འདས་གསོལ་བའི་ཞལ་ཟས་ཀྱི་ཕམ་ཕབས་བདག་ལ་སྐྱལ་བར་གསོལ། དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མ
ཇིང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བགྱིད་

པར་འགྱུར་རོ། །དམན་པ་ལ་མེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་གྲང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་རྒྱུ་ཚེན་པོ་ལ་སྤོ་གྲོས་མེས་པར་བགྱིད་ཅི
ང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྲང་རྒྱས་པར་བགྱིད་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་མཚའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་སྤྲོས་མཚོག་བརྟེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་བྱང
ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་འོ་མཚར་དུ་

གྱུར་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་སྤྲོས་མཚོག་བརྟེགས་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།
སེམས་ཅན་ཚེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ག་ལ་

མཚོས། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇིང་དེ་གང་ན་མཚོས། དམན་པ་ལ་མེས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ཅི་ལགས་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འད
ས་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་

གིས་དེ་སྐད་ཅེས་ལུས་པ་དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱལ་ཏེ།
།རིགས་ཀྱི་བྱ། འོག་གི་སྤོགས་ན་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གྱུ་ལྟེ་བཞི་བཅུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེང་འདས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་
མཇིང་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་

དེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པ་དེ་ལ་བལྟ་བ་དང་། སྤྱི་འཚེལ་བ་དང་། བསྐྱོན་བཀུར་བ་བྱི་བ་དང་། རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གྱུར་

བལྟ་བའི་སྤྲོད་དུ་མཚོའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རིགས་གྱི་བྱ་དག །དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་ཤེས་ན་དེས་ཤིག །རིགས་གྱི་བྱ་དག །སེམས་ཅན་དེ་དག་

ཚུལ་ཤིང་བཀའ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། རྗེ་མ་མེད་པར་བྱིས་ལ་དེས་ཤིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་དེའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྲོད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་གི་རང་གི་གཟུགས་

གྱུར་སྐྱུར་ཅིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ལ་འང་རྟན་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ཁོང་ཁོ་བའི་འདུ་ཤེས་མ་སྐྱེད་ཅིག །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རིགས་གྱི་བྱ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ནི་

ནམ་མཁའ་ཞིང་སྤེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མི་སྟོན་ཏེ། །དེ་ནས་སྤྲུལ་པའི་

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཞལ་ཟས་དེ་ཐོགས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་སྟོང་སྤྲག་དགྲུ་བཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གྱི་མཐུན་དང་། རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་བྱིན་གྱི་

{@348B} རྒྱབས་གྱིས་སྐྱོད་ཅིག་ཡུན་ཙམ་ཐང་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་མཚོག་དེ་ནས་མི་སྤྲོད་པར་གྱུར་ཏེ། ལི་ཙེ་བྱི་དེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་སྤྱི་མ་ན་འདུག་གོ།

དེ་ནས་ལི་ཙེ་བྱི་དེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་སངས་ཐའི་ཁོ་ལྷོ་ལྷོ་མ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་སངས་ཐའི་ཁོ་ལྷོ་བརྒྱ་སྟོང་སྤྲག་དགྲུ་བཅུ་བྱིན་གྱི་

ས་བརྒྱབས་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་འཁོད་

དོ། །དེ་ནས་སྐྱུལ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཞལ་ཟས་གྱིས་བཀའ་བའི་སྣོད་དེ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་བྱིན་ལོ། །དེ་
ནས་ཞལ་ཟས་དེའི་དྲིས་ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་

པོར་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གི་བར་དུ་དྲི་ཞིམ་པོ་མཚན་པར་གྱུར་ཏེ། གང་ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་བྱ
མ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་རྣམས་དང་། ལི་ཚ་བྲི་རྣམས་

གྱི་དབང་པོ་ལི་ཚ་བྲི་རྣམས་གྱིས་དྲི་དེ་མཚན་པར་མཚོར་དུ་གྱུར་མད་དུ་གྱུར་ཏེ། ལུས་དང་། སེམས་དང་བར་གྱུར་ན
ས་ལི་ཚ་བྲི་བརྒྱུད་ཁྱིམ་ཞི་སྟོང་ཚང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲི་མ་

མེད་པར་གྲགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་ལྷགས་སོ། །དེ་དག་གི་ཁྱིམ་དེ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་པའི་སེང་གའི་ཁྱི་དེ་ཚམ་དུ་མཐོང་བ་
དེ་ཚམ་དུ་ཆེ་ཞིང་ཡངས་པ་ལ་འཁོད་པ་མཐོང་སྟེ།

མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་ལྷན་ཅིག་ལེན་པར་བརྟུན་པར་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉམ་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཕྱག་བཙུང་བ་

{@349A} ལྟ། །ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །ས་ལ་སྟོན་པའི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་དང་། འདོད་པ་ན་སྟོན་པ་དང་། གཟུགས་
ཡོད་པ་ན་སྟོན་པའི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་

དྲི་དེས་བསྐྱུལ་ནས་ལི་ཚ་བྲི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་ལྷགས་སོ། །དེ་ནས་ལི་ཚ་བྲི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་གནས་
བརྟན་ལྷུ་འའི་བྱ་དང་། ཉམ་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་

འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །བཙུན་པ་རྣམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་བཟུང་བྱེད་ཅི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་པ་བོལ་
ཉི་ཚོ་བའི་སྦྱོད་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་མ་འདོགས་

ཤིག་ཤིན་པ་སྦྱོད་མ་རྣམས་ལ་དེ་ན་ཉམ་ཐོས་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་སོ། །ཞལ་བཟུང་བྱེད་འདི་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་འཁོར་འ
དེས་ཇི་ལྟར་བཟོ་སྐྱེ་མོ། །དེ་ནས་སྒྲུལ་

པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཉམ་ཐོས་དེ་དག་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ཚོ་དང་ལྡན་པ་དག་ཤིང་རང་གི་ཤེས་རབ་དང་།
བསོད་ནམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཤེས་རབ་དང་། བསོད་ནམས་སུ་མ་སྐྱོམས་ཤིག་ །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིན་ཅི་ཟུང་གྲུང་སྲི
ད་གྱི། ཞལ་བཟུང་འདི་ལ་བཟུང་པ་ཅུང་ཟད་གྲུང་

མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞལ་བཟུང་འདི་ཁམ་འི་རབ་ཅོམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བོས་གྲུང་འདི་བཟུང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཤེས་

{@349B} རབ་དང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་མི་བཟུང་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་བཟུང་གི་སྦྱོད་དུ་ལུས་པ་འདི་བཟུང་པ
ར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་ཞལ་བཟུང་དེས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོམ་

པར་བྱས་གྲུང་ཞལ་བཟུང་དེ་བཟུང་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་སྦྱོར་བ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་

དག་གིས་ཞལ་བཟུང་བོས་པ་དེ་དག་གྲུང་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱུན་པ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམ
ས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་

ལུས་ལས་སྐྱེས་སོ། །དེ་དག་གི་སྤྱི་ལུང་བུ་ནས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་དྲི་འབྲུང་བཞི། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
སྐྱོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དྲི་མཚོག་དེ་ནི་ཤིང་རྣམས་ལས་

དྲི་འབྲུང་བ་བཞིན་ཞོ། །དེ་ནས་ལི་ཙྰ་བྱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལེས་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱོས་
མཚོག་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ནས་ལྷགས་

པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་སྐྱས་སོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱོས་མཚོག་བརྟེན་པས་
པ་དེའི་ཚོས་སྟོན་པ་ཅི་འདྲ། དེ་དག་གིས་སྐྱས་པ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་དང་། རེས་པའི་ཚོག་གིས་ཚོས་མི་སྟོན་ཏེ། དྲི་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འདྲུ་
ལ་བར་གྱུར་ཏེ། སྐྱོས་གྱི་ཤིང་གང་དང་། གང་གི་བྱང་དུ་

{@350A} ༡། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་འདྲུག་པ་དེ་དང་། དེ་དག་ལས་འདི་འདྲ་བའི་དྲི་བྱང་སྟེ། གང་དྲི་དེ་མནམ་
ས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་གྱི་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་དག་ཐམས་
ས་ཅད་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་

སྐྱེའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་ལི་ཙྰ་བྱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་སྐྱས་སོ། །འདི་ནི་བཅོམ་
མ་ལྡན་འདས་ལྷན་སྐྱབ་པ་ཚོས་བསྟན་པའི་ལྟ་བུ་

རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད། སྐྱས་པ། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་གཞུག་དཀའ་སྟེ། སེམས་ཅན་དམ་ཚོད་གཞུ་

ལ་དཀའ་བ་འདི་རྣམས་ལ་དམུ་ཚོད་དང་།

གདུལ་དཀའ་བ་གདུལ་བའི་གཏམ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །དམུ་ཚོད་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་གདུལ་བ་གང་། དམུ་ཚོད་གདུ
ལ་དཀའ་བའི་གཏམ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།

འདི་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་བའོ། །འདི་ནི་དུད་འགོའི་སྐྱེ་བཞུགས་སོ། །འདི་ནི་ག་ཤིས་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ལོ། །འདི་ནི་མི་འོམ་པའོ། །
འདི་ནི་དབང་པོ་ཉམས་པར་སྐྱེ་བའོ། །འདི་

ནི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྟོད་པའོ། །འདི་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྐྱུད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའོ། །འདི་ནི་དག་གི་ཉེས་པར་སྟོད་པའོ། །
འདི་ནི་དག་གིས་ཉེས་པར་སྐྱུད་པའི་རྣམ་པར་

{@350B} སྦྱིན་པའོ། །འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྟོད་པའོ། །འདི་ནི་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྐྱུད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའོ། །འདི་
ནི་སྲོག་གཙོད་པའོ། །འདི་ནི་མ་བྱུན་པར་ལེན་པའོ། །འདི་ནི་འདོད་

པས་ལོག་པར་གཡེམ་པའོ། །འདི་ནི་བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བའོ། །འདི་ནི་སྤུང་པའོ། །འདི་ནི་དག་རྩལ་པའོ། །འདི་ནི་ཚོགས་ཀྱིས་ལུལ་པའོ། །འདི་
ནི་བརྟུན་སེམས་སོ། །འདི་ནི་གཞོད་སེམས་སོ། །

འདི་ནི་ལོག་པར་ལྷ་བའོ། །འདི་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའོ། །འདི་ནི་སེར་སྦྱེའོ། །འདི་ནི་སེར་སྦྱེའི་འབྲས་བུའོ། །འདི་ནི་འ
ཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འདི་ནི་ཁྲོ་བའོ། །འདི་ནི་

ལེ་ལོའོ། །འདི་ནི་ལེ་ལོའི་འབྲས་བུའོ། །འདི་ནི་འཆལ་པའི་ཤེས་རབས་ལོ། །འདི་ནི་འཆལ་པའི་ཤེས་རབས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །འདི་ནི་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལས་འདས་པའོ། །འདི་ནི་

སེམས་ཐར་པའོ། །འདི་ནི་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་མི་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་འབྱོར་པའོ། །འདི་ནི་སྤོང་བའོ། །འདི་ནི་སྐྱིབ་པའོ། །འདི་ནི་སྐྱིབ་པ་མེད་པའོ། །འདི་ནི་ལྷུང་བའོ། །འདི་

ནི་ལྷུང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །འདི་ནི་ལམ་མོ། །འདི་ནི་ལམ་ངན་པའོ། །འདི་ནི་དགོ་བའོ། །འདི་ནི་མི་དགོ་བའོ། །འདི་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་

པའོ། །འདི་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ནི་ཟག་པ་མེད་པའོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །འདི་ནི་འདུས་བྱས་སོ། །འདི་ནི་འདུས་མ་

{@351A} ལ། །བྱས་སོ། །འདི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་བྱུང་བའོ། །འདི་ནི་འཁོར་བའོ། །འདི་ནི་སྐྱེ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་

ཚོས་རྣམ་པ་དུ་མར་བཤད་ནས་རྟ་དུ་ཚོད་ལྟ་བུའི་སེམས་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྟ་ལམ། བལ་སྐྱེད་དུ་ཚོད་གནད་དུ་བཅུ་བའ་ཚུན་ཚད་གྱིས་

དུལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དུ་ཚོད་གནད་ལ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་སྤོང་བའི་གཏམ་གྱིས་དུལ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་དེ་དག་གིས་སྐྱས་པ། །འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུགས་ལས་སྐྱེས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆེ་བ་བཞག་སྟེ། ངན་ཅིང་དབུལ་བ་སེམས་ཅན་དུ་ཚོད་རྣམས་འདུལ་བ་ནི་ངོ་མཚར་

ཏོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་པ་ན་འཁོད་པ་དེ་དག་གི་སྤིང་རྩི་ཆེན་པོ་འདུལ་བས་མ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལོ། །དེ་ནས་ལི་ཚ་བྲི་བྲི་མ་མེད་པར་

གྲགས་པས་སྐྱེས་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག། འདྲེ་བཞིན་ཏེ་ཇི་སྐད་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་གོ། །གང་འདྲར་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ད
པའ་འདྲི་དག་གིས་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིན་ཏུ་

བརྟན་གོ། འདྲེ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདྲར་ཚོ་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉིན་ཏུ་མང་དུ་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
སྐྱོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དྲི་མཚོག་དེར་བསྐྱེད་པ་བརྟུ་

{@351B} སྤོང་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རུས་སོ། འདྲེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག། འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདྲར་གང་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཇིན་པར་འགྱུར་བའི་

དགོ་བ་བསགས་པ་ཚོས་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ན་མེད་དོ། །བཅུ་གང་ཞེན། འདྲི་ལྟ་སྟེ། དབུ་ལ་པོ་རྩ
མས་ལ་ནི་སྐྱེན་པས་སྤྱད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་

པ་རྣམས་ལ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྤྱད་དོ། །ཁོང་ཁོ་བ་རྣམས་ལ་ནི་བཟོད་པས་སྤྱད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི
ས་སྤྱད་དོ། །སེམས་གཡེང་བ་རྣམས་ལ་ནི་བསམ་

གཏན་གྱིས་སྤྱད་དོ། །ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱད་དོ། །མི་ཁོམ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བ
རྒྱད་ལས་འདའ་བ་སྟོན་ཏོ། །ཉི་ཚོ་བར་སྐྱོད་པ་

རྣམས་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཏོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བས་སྤྱད་དོ། །བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བ
ཞིས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་ཡོངས་

སུ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དགོ་བ་བསགས་པའི་ཚོས་བཅུ་པོ་འདྲི་དག་རབ་ཏུ་འཇིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་

གཞན་ན་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་

དག་གིས་སྐྱེས་པ། ཚོས་དྲུ་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མངའ་འདི་ནས་ལི་འཕོས་ནས་མ་རྒྱས་
མ་སྣང་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག

{@352A} ལ། །པར་འགོ་བར་འགྱུར། སྐྱེས་པ། ཚོས་བརྒྱད་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་
མངའ་འདི་ནས་ལི་འཕོས་ནས་

མ་རྒྱས་མ་སྣང་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བདག་གིས་ཕན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ལས་

ནི་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཚེ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་དགོ་བའི་རྩ་བ་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

གཏང་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁོར་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་
ལྟ་བུར་དགའ་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་།

མ་ཐོས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐོས་ན་མི་སྟོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྟོན་པ་ལ་ཕྲག་དོག་མེད་ཅིང་བདག་གི་རྟོན་པས་མི་སྟོམས་ཤིང་མེ
མས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། བདག་གི་

འཁྲུལ་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་བ་དང་། བག་ཡོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ
ར་ལེན་པ་སྟེ། ཚོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་སྤྱད་བཅོམ་ལྷན་སྤྱོད་པས་

གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་དག
འབར་བྱས་ནས་འདི་རྒྱན་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །རིགས་

ཀྱི་བྱ་དག་འར་རང་གི་སེང་གེའི་ཁྱིལ་འཁོད་ཅིག །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྒྱན་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས་དེ་དག་འཁོད་དོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་

རྒྱན་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ལྷ་རིའི་བྱ། རྫོང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་མཚོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་མ
ཐོང་ངམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། མཐོང་

ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་ལ་རྫོང་གི་འདྲུ་ཤེས་ཅི་ལྟ་བུར་སྐྱེས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བ
དག་དེ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འདྲུ་ཤེས་

སྐྱེས་ལགས་སོ། །ཅི་ལྟར་བསམ་པ་དང་། གཞལ་བ་དང་། བགྲང་བར་མི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུར་དེ་དག་གི་བགྱིད་པ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་མཐོང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་

ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། རྫོན་མ་མན་མས་པའི་དྲི་ཞིག་གདའ་ན་འདི་ལྟ་
བུ་སྤྱི་དྲི་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

{@354A} །༄། །སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ལྷུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་དྲི་ཕྱ
ང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་རིའི་བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་

པར་ཚོང་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་པོ། ཁོ་པོ་ཚག་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ལུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་དྲི་འབྲུང་པོ། ལྷོས་པ།
དྲི་ཚིལ་སྤྱང་། ལྷོས་པ། ལི་ཚིག་དྲི་མ་མེད་

པར་གྲགས་པ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤམ་ལུས་པ་སྤོས་མཚོག་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་སྤོས་ཐམས་ཅད་
ད་ཀྱི་དྲི་མཚོག་ནས་ཞལ་ཟས་སྤངས་ཏེ། ཟོས་

སོ་ཚོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་དྲི་འབྲུང་པོ། དེ་ནས་ཚོང་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་པོས་ལི་ཚིག་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་
ས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤོས་སོ། དྲི་འདི་ཇི་སྲིད་

ཀྱི་བར་དུ་འཚགས་པར་འགྱུར། ལྷོས་པ། ཇི་སྲིད་ཟས་མ་ལུ་བའི་བར་དུ་ལོ། ཀུན་དགའ་པོས་སྤོས་པ། ཟས་དེ་ཡུན་ཇི་སྲིད་ན་ལུ་
བར་འགྱུར། ལྷོས་པ། ཞག་བདུན་སྤྲུག་

བདུན་གྱིས་ལུ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་དེས་མདངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་པོ། མ་ལུ་པའི་གོན་པར་ཡ་
ང་མི་འགྱུར་པོ། བཅུན་པ་ཀུན་དགའ་པོ། དག

སྤོང་གང་ངེས་པ་ལ་མ་ལུགས་པས་ཟས་འདི་ཟོས་ན་དེ་དག་ངེས་པ་ལ་ལུགས་ན་དེ་འཇུ་བར་འགྱུར་པོ། འེས་པ་ལ་ལུགས་པ་ག་
ང་གིས་ཞལ་ཟས་འདི་ཟོས་པ་དེ་དག་སེམས་

{@354B} ཡོངས་སུ་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་མི་འཇུ་ལོ། སེམས་ཅན་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་གང་དག་གིས་དེ་ཟོས་པ་དེ་
དག་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་འཇུ་བར་འགྱུར་པོ། བྱང་ཚུབ་

དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་དག་གིས་ཟོས་པ་དེ་དག་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཇུ་ལོ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་གང་དག་གིས་ཟོས་པ་
དེ་དག་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་ན་འཇུ་བར་འགྱུར་

རོ། །བཅུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷན་སྐྱོད་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་སོང་ན་དུག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་མ་གྱུར་གྱི་
བར་དུ་མི་འཇུག་སྟེ་སྐྱོན་དེ་ཕྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ། བཅུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ། ཉེན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དུག་མེད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཟས་དེ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
ཟས་དེ་ཕྱིས་གདོད་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་

ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞལ་ཟས་འདི་ནི་སངས་རྒྱ
ས་གྱི་མཛད་པ་བསྐྱེད་དོ། །བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཀུན་

དགའ་བོ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཇི་སྐད་སྐྱོས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ལོ། །ཀུན་དགའ་བོ། གང་དག་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་གྱི་མ
ཛད་པ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ོ།

དོ། །གང་དག་ན་འོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །གང་དག་ན་བྱང་ཚུབ་
གྱི་ཞིང་གིས་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་

{@355A} ༡༡། །གྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །གང་དག་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་དང་། གཞུགས་མཐོང་བས་སང
ས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་

རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །གང་དག་ན་ཚོས་གོས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ
བཞིན་དུ་ཞལ་ཟས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་བྱེད་

པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་དང་། རྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ཁང་པ་བརྟེན་གསལ་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་བྱེད་

པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཀློག་དགའ་པོ། གང་དག

ན་སྐྱེལ་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཀློག་དགའ་པོ། བཅ་མཁའ་སངས་རྒྱ
ས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དག

ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅ་མཁའ་དང་། བར་སྣང་དག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུ
ལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཀློག་དགའ་པོ། དེ་བཞིན་དུ་

མི་ལམ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། རྩུབ་དང་། བུག་ཅ་དང་། རླུ་མ་དང་། རླིག་རྒྱ་དང་། དཔེར་བརྟན་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་། རེས
པའི་ཚིག་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །གང་དག་ན་ཡི་གེ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེ
ད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཀློག་

{@355B} དགའ་པོ། གང་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་པ་མེད་པ་དང་། མི་བརྟན་པ་དང་། མི་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་
ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་དགའ་པའི་

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཀློག་དགའ་པོ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་དང་། ཡོངས་སྦྱོང་
དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་

པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་བྱེད་པའི་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཀློག་དགའ་པོ། བདུད་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་
སྟོབས་སྦྱོང་སྤྲུག་བརྒྱུད་ཅུ་རྩ་བཞི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་བྱེད་དོ། །ཀུན་དགའ་
བོ། འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོར་

འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐོར་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྐོར་འདིར་ལྷགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཚུ་ཚེན་པོ་བཀོད་པ་
ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་ལ་

ལྷུ་པའང་མེད། ལོང་བའང་མེད། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཚུ་ཚེན་པོ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་ལ་དགའ་
བའང་མེད། སྟེམས་པའང་མེད་དེ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ལའང་རབ་ཏུ་རི་མོར་སྐྱེད་དོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་བླགས་སུ་ཚུ
དཔ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་

{@356A} ༄༅། །ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ ཏོ། ཀུན་དགའ་བོ། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་
གྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་། གཞན་

དུ་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཡང་བྱ་ལམ་གྱིས་ཁེབས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དང་། བཅའ་མཁའ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཀུན་དགའ་བོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་

གྱི་སྐྱེ་ཐུག་དུ་འགྱུར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ཞོ། ཀུན་དགའ་བོ།
། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཁ་

དོག་དང་། གཟི་བརྗིད་དང་། སྐྱེ་དང་། མཚན་དང་། རིགས་བཙུན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་
། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་

བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དང་། སློབས་རྣམས་དང་། མི་འཇིགས་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་རྣམས་དང་། བྱམས་པ་ཚེན་
པོ་དང་། སླིང་ཇི་ཚེན་པོ་དང་། བཞུ་པར་དགོངས་

པ་དང་། སློང་ལམ་དང་། སློང་པ་དང་། ལམ་དང་། ཚི་ཚི་དང་། ཚི་སློབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློབ་པར་བྱེད་པ་ད
ང་། སེམས་ཅན་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཞིང་

ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཚུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

{@356B} ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ། ཚིག་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་རྒྱལ་པ་དང་། ཚིག་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཚི་ཚི་བསྐྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་བདེ་བར་ཀུན་ཚུབ་

པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ལོ། །སློང་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་འདྲ་བར་མང་དུ་བློས་པ་དང་། དུག་པ
དང་། གཟུངས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་

ལ། ཀུན་དགའ་བོ་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ད
ང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་

ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་ཡང་ཀུན་ཚུབ་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ། དེ་
ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ནི་ཚི་ཚི་དེ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། སློབས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག

འཕོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་དས་

དེང་སྐྱེན་ཚད་བདག་མང་དུ་ཐོས་པའི་མཚོག་གོ་ཞེས་དམ་མི་འཚའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །ཀུན་དགའ་བོ།
ཁྱོད་ལྷུ་པའི་སེམས་མ་སྐྱེད་ཅིག། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་

ག། །ཀུན་དགའ་བོ། ཁྱོད་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ལ་དགོངས་ཏེ་མང་དུ་ཐོས་པའི་མཚོག་གོ་ཞེས་དམ་བསྟན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ཀང་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་བོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་

{@357A} །དཔའ་ལྷ་ལོག་གི་།དེ་དག་ནི་མཁས་པ་དག་གིས་ཚོད་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་དགའ་བོ། རྒྱ་མ་
ཚོ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཏིང་ནི་ཚོད་གཟུང་བར་

ལུས་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། དྲན་པ་དང་། གཟུངས་དང་། སློབས་པའི་གཏིང་ནི་ཚོད་
གཟུང་མི་ལུས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་བཏང་སློམས་སུ་གྱིས་ཤིག། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ག། །ཀུན་དགའ་བོ། ལི་ཙྰ་བྱི་དྲི་མ་མེད་པ་
ར་གྲགས་པ་འདིས་སྤྱོད་གཅིག་ལ་བཤོད་

པ་བསྟན་པ་ནི་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་མངས་རྒྱས་རྗེ་འདུལ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོད་དུ་འད་རྗེ་འདུལ་དང་
། ལྷུ་པའི་སྐྱེད་པའི་ཚོད་འདུལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་

སྟོན་མི་ལུས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སློབ་མཚོག་བརྟེན་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ནས་ལྷགས་པ་
འི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་

ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱག་བཙའ་ཞིང་ཚོག་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་གི་
ས་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ལ་ངན་

པར་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡིད་ལ་བགྱིས་པ་རྣམས་སྤང་བར་འཚོལ་ལོ། །དེ་ཅི་འི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཙོམ་ལྡན་འདས། སངས་རྒྱས་བ་
ཙོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་

{@357B} དང་། ཐབས་མཁའ་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བགྱི་བའི་
སྐད་དུ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུར་བཞེད་པ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུར་ཞིང་བཀོད་པ་

ཤིག་བདག་ཅག་ལ་སྐྱུལ་བར་གསོལ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཟད་པ་

པ་དང་། མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཁྱེད་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་འང་གང་ཞེ་ན། ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲུས་བྱས་སོ། །
མི་ཟད་པ་ནི་འདྲུས་མ་བྱས་ཏེ།

དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདྲུས་བྱས་ཟད་པར་མི་བྱ། འདྲུས་མ་བྱས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་འདྲུས་བྱས་མི་ཟད་
པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པ་ཚེན་པོ་ལས་མ་ཉམས་པའོ། །སྤིང་རྗེ་ཚེན་པོ་མ་

[*LINE OUT?]

བཏང་བའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཡང་དག་པར་བཙུད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་མི་བརྗེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བའོ། །བསྐྱུ་བའི་

དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའོ། །དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་། སྲོག་འདོར་བའོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་ལ་ཚོགས་
མི་ཤེས་པའོ། །ཡོངས་སུ་བསྡོམས་མཁུངས་པ་ལ་འགོད་

{@358A} ལ། །པའོ། །རྩོམ་ཚོལ་བ་ལ་ལེ་ལོ་མེད་པའོ། །ཚོས་བསྟན་པ་ལ་སྲོབ་དཔོན་དཔེ་མཚུངས་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞི
ན་གསལ་གསལ་པ་ལ་བཏུ་བ་དང་། མཚོད་

པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྩོན་པའོ། །བསམས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བས་མི་སྐྱེ་ག་པའོ། །ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལུད་པ་དག་ལ་མ་ཁེངས་མི་
འདུད་པའོ། །མ་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ལ་མི་བརྟམ་

ཤིང་ལོ་བས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་ལྟར་ཕངས་པར་སེམས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའོ། །
དཔེན་པ་ལ་དག་འཁོར་དེ་ལ་མ་ཚགས་

པའོ། །རྩལ་དག་གི་བདེ་ལ་མ་ཞེན་ཅིང་ཕ་རོལ་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པའོ། །བསམ་གཏུན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་ལ་མཚན་མེད་པ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པའོ། །

འཁོར་བ་ལ་སྐྱེད་ཚོས་ཚེལ་དང་། ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པའོ། །སྲོང་བ་རྣམས་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་
འདུ་ཤེས་པའོ། །བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་

སུ་གཏོང་བ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁུངས་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་པར་འ
དུ་ཤེས་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཕ་

མདུ་ལྟོ་འདུ་ཤེས་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་བདག་པོ་གྲོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པའོ། །དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཐམ
ས་ཅད་ཀྱིས་ཚོགས་མི་ཤེས་ཤིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་

{@358B} ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདག་གི་ཞིང་དུ་སྐྱབ་པའོ། །མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་བཀའ་པའི་
ཕྱིར་གཏན་པ་མེད་པའི་མཚོན་སྒྲིན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །སྲིག་པ་ཐམས་

ཅད་མི་བྱེད་པས་ལུས་དང་། དག་དང་། སེམས་བརྒྱན་པའོ། །ལུས་དང་། དག་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་བ
སྐལ་པ་གངས་མེད་པར་འཁོར་བའོ། །སེམས་དཔའ་བས་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཐོས་ཀྱང་ལྷུ་མ་པར་མི་འགྲུང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དག་ཚར་བཅོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེ
ས་རབ་ཀྱི་མཚོན་རྣམས་པོ་ཐོགས་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཁྱེད་བཀུར་བའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རླུ་མཚོན་ཀུན་ཤེས་པའོ། །བདུད་ཀྱི་སྤེལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་བརྟོན་འགྲུ
ས་འབར་བའོ། །རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་

ཚོལ་བའོ། །ཚོས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ཉུང་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དག་འབར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེ
ན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པའོ། །འཇིག་

རྟེན་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་མ་ཉམས་པའོ། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི
ཕྱིར་མཛོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ཐོས་པ་ཐམས་

ཅད་གཟུང་བའི་ཕྱིར་གཟུངས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་མ
ཚོག་དང་། མཚོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའོ། །ཚོས་བསྟན་

{@359A} ༡། །པའི་ཕྱིར་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །སློབས་པ་ཐོབ་པ་རབ་ཏུ་རྟོག་པས་སློབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ

བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་བདག་ཡོངས་སུ་འདོད་བའང་མ་ཡིན། ཞི་བར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་ཉེན་ཏུ་ཞི་བའང་མི་སྤྱིད།
དཔེན་པར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་ལུས་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་

འབད། གནས་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་དཀའ་པོའི་ཚོས་ཀྱིས་གནས་སྤོང་བའང་མ་ཡིན། འབྱུང་བ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་
ང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་པའང་ཐོགས།

ཟག་པ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལ་སྤོང་བར་ཡང་བྱེད། རྒྱུ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བར་ཡང་འགྱུར། བདག་

མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་འདོད། མི་སྤྱི་བར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་ཉུན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་བར་ཡང་མི་
ལྷུང་། གསོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སླིང་པོ་མེད་པ་

དང་། བདག་པོ་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་བསོད་ནམས་གསོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གསོབ་མ་ཡིན་པ་
དང་། བརྒྱུ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་རང་བྱུང་

བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་དབང་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། རེས་པའི་དོན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་ལ་རབ་ཏུ་ག་
ནས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་

{@360A} ལྟེ། །ལ་མོས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་ཤིང་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཟད་པར་མི་བྱེ
དདོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་། བྱང་རྒྱུ་

སེམས་དཔའ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་
དག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཟད་པར་

མི་བྱེད་དོ། །བྱམས་པ་ཚེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་སོ། །སྤྱིར་ཚེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་འདུས་བྱས་
ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་

སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ལ་མེས་པའི་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཟད་པར་མི་བྱེ
ད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་སོ། །ཐམས་ཅད་མ་ལྷོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འདུས་བྱ
ས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཐབས་ལ་མཁས་

པའི་སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པའི་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་

འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྲོ
ང་བའི་སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་སོ། །ཚེས་ཀྱི་

{@360B} དོན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིར་འདུས་མ་
བྱས་ལ་མི་གནས་སོ། །དགོ་བའི་རྩ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱིར་འདུས་

བྱས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སློན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་སོ། །སློན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
འདུས་བྱས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །བསམ་པ་ཡོངས་

སུ་དག་པའི་སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་སོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ།

མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷན་རྒྱུ་ལས་ཕྱིན་པའི་

ཕྱིར་འདུས་མ་གུས་ལ་མི་གནས་སོ། །མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཕྱིར་འདུས་གྲས་ཟད་པར་མི་བྱེད་
དོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བའི་

ཕྱིར་འདུས་མ་གུས་ལ་མི་གནས་སོ། །དུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་འདུས་གྲས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་ལོར་ཀུན་བསྐྱེད་
བའི་ཕྱིར་འདུས་མ་གུས་ལ་མི་གནས་སོ། །ཉི་ཚོའི་བའི་

ཚོས་མི་འདོད་པས་འདུས་གྲས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀུན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་གུས་ལ་མི་གནས་སོ། །ཅི་རིག་
ས་པར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་འདུས་གྲས་ཟད་པར་

མི་བྱེད་དོ། །དམ་བཅས་པ་ལ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་གུས་ལ་མི་གནས་སོ། །དམ་བཅས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱི་
ར་འདུས་གྲས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་རྗེ་

{@361A} ཅུ། །ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་གུས་ལ་མི་གནས་སོ། །འདི་ལྟར་ཚོས་ཚུར་དུ་ལོ་སྐྱེས་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་
འདུས་གྲས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉོན་མོངས་

པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་གུས་ལ་མི་གནས་སོ། །ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་འདུས་གྲས་ཟད་པ
ར་མི་འདོད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་ལྟར་ན་བྱུང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་གྲས་ཟད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་འདུས་མ་གུས་ལ་མི་གནས་ཏེ། དེ་ཞི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ
མ་པར་ཐར་པའི་ཟད་པ་དང་། མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་

ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་ །ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་བསྐྱོན་པ་འདི་
དེ་བཞིན་ཞུས་ཚོམ་ཞིང་མགྲུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ།

རབ་ཏུ་དག་འཇམ་དག་འབད་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཚོན་པ་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
དག་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མཚོན་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐོང་གསུམ་གྱི་སྐོང་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་དང་། སྐྱོས་དང་། བདུག་པ་མང་པོ་ཐམས་
ཅད་དང་། མེ་རྟོག་གིས་བྱས་མོ་རྣམས་ཅམ་དུ་ཁེབས་

པར་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དྲིལ་འཁོར་དུ་འང་མཛོན་པར་བགྲམ་པ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་
ལ་མགོ་བོས་སྐྱུག་བཅའ་ལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་

{@361B} འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ནས་ཚེད་དུ་བརྗོད་པ་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་མི་སྣང་བར་
གྱུར་ཏེ། རྒྱན་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཐང་ཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

སྐྱོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དེར་འཁོར་དོ། །ཟད་པ་དང་། མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྫོངས་ཀྱི་ལེ་ལུ་སྟེ་བཅུ་པའོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལི་ཙ་བའི་རྗེ་མ་མེད་

པར་གྲགས་པ་ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། ཁྱོད་གང་གི་ཚོ་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ལ་ལྟ་འདོད་པར་གྱུར་པ་
དེའི་ཚོ་ཁྱོད་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ། དེ་

རྒྱན་ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལི་ཙ་བའི་རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་
ཀྱི་འདས། གང་གི་ཚོ་བདག་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ལ་ལྟ་

འཚལ་བ་དེའི་ཚོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་མཐོང་བས་ལྟ་བུ་ལགས་སོ། །སྲོན་གྱི་མཐའ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷི་མའི་མཐའ་མི་
འགོ་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་འང་མི་གནས་པར་

ལྟ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེན། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། གཟུགས་མ་མཆིས་པའོ། །ཚོར་བའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ཚོར་བ་མ་མཆིས་པའོ། །

འདྲུ་ཤེས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། འདྲུ་ཤེས་མ་མཆིས་པའོ། །འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། འདྲུ་བྱེད་
མ་མཆིས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་

{@362A} རྩམ་པར་ཤེས་པ་མ་མཆིས་པའོ། །ཁམས་བཞི་ནི་མི་གནས་པ་སྟེ། ཞམ་མཁའི་ཁམས་དང་
མཚུངས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཞི་མ་

སྐྱེས་པ་སྟེ། མིག་གི་ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། རྣ་བའི་ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། ལྷའི་ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། ལྷེའི་
ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། ལྷས་

ཀྱི་ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། ཡིད་ཀྱི་ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། ཁམས་གསུམ་པ་དང་མ་འདྲེས་པ། རྗི་མ་གསུམ་དང་བྲལ་
བ། རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་

སུ་མཆིས་པ། རིག་པ་གསུམ་ཐོབ་པ། མ་ཐོབ་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པའི་མཐའ་ལྷན་པ། ཡང་
དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་མཆིས་པ། དེ་

བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ཕན་ཚུན་དུ་བྲལ་བ། རྣམ་མ་བསྐྱེད་པ། རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལས་པ། མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་པ། མ

ཚོན་ཉིད་དང་བཅས་པ་མ་ལགས་པ། མཚོན་

ཉིད་གཅིག་པའང་མ་ལགས་པ། མཚོན་ཉིད་ཐ་དད་པའང་མ་ལགས་པ། རྟོག་པར་གྱུར་པའང་མ་ལགས་པ། གུན་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་པའང་མ་ལགས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པར་

གྱུར་པའང་མ་ལགས་པ། མ་ལོ་ལ་ནའང་མ་ལགས་པ། ཚུ་རོ་ལ་དུའང་མ་ལགས་པ། དབུས་ནའང་མ་ལགས་པ། འདི་ནའང་མ་ལགས་པ། མ་གཞི་ནའང་མ་ལགས་པ། དེ་ནའང་

{@362B} མ་ལགས་པ། གཞན་ནའང་མ་ལགས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་འཚོལ་བར་བསྐྱིབས་པའང་མ་ལགས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའང་མ་ལགས་པ། ལུན་པའང་མ་ལགས་པ།

པ་ཏོག་སྒྲུང་བའང་མ་ལགས་པ། མིང་མ་མཚིས་པ། མཚོན་མ་མ་མཚིས་པ། ཉམ་ཚུང་བའང་མ་ལགས་པ། ལྷོ་བས་དང་ལྷན་པའང་མ་ལགས་པ། དུལ་ལ་མི་གནས་ཤིང་ལྷོགས་

ལ་མི་གནས་པ། དགོ་བའང་མ་ལགས་པ། མི་དགོ་བའང་མ་ལགས་པ། འདུས་བྱས་གྱུར་མ་ལགས་པ། འདུས་མ་བྱས་གྱུར་མ་ལགས་པ། གང་གི་དོན་དུའང་བརྗོད་པ་མ་

ལགས་པ། ལྷོན་པར་ཡང་མ་ལགས་པ། སེར་སྒྲུང་ཡང་ལ་མགས་པ། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྲུང་མ་ལགས་པ། འཚལ་པའི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྲུང་མ་ལགས་པ། བཟོད་པར་ཡང་

མ་ལགས་པ། གཞོད་སེམས་སྲུང་མ་ལགས་པ། བཟོན་འགྲུས་སྲུང་མ་ལགས་པ། ལེ་ལོར་ཡང་མ་ལགས་པ། བསམ་གཏན་དུའང་མ་ལགས་པ། གྱུང་བར་ཡང་མ་

ལགས་པ། ཤེས་རབ་རྟུའང་མ་ལགས་པ། འཚལ་བའི་ཤེས་རབ་རྟུའང་བརྗོད་པའང་མ་ལགས་པ། བདེན་པར་ཡང་མ་ལགས་པ།
བརྟུན་པར་ཡང་མ་ལགས་པ། རེས་

པར་འབྲིན་པའང་མ་ལགས་པ། དེས་པར་མི་འབྲིན་པའང་མ་ལགས་པ། འགྲོ་བར་བགྱི་བའང་མ་ལགས་པ། འགྲོ་བར་མི་བགྱི་
བའང་མ་ལགས་པ། ལྷོ་བ་དང་། ལྷོ་དཔ་ཐམས་

{@363A} ལྷ། འཕད་ཤིན་རྟུ་ཚད་པ་སྟེ། ཞིང་རྟུ་གླུར་པའང་མ་ལགས་པ། ཞིང་རྟུ་མ་གླུར་པའང་མ་ལགས་པ། ལྷོ་བར་འོ་
ས་པའང་མ་ལགས་པ། ལྷོ་བ་མི་སྟོད་

པའང་མ་ལགས་པ། གཟུང་བར་བགྱི་བའང་མ་ལགས་པ། དེག་པར་བགྱི་བའང་མ་ལགས་པ། མཚོན་མ་མ་མཚིས་པ། འདུས་
མ་བགྱིས་པ། གྲངས་དང་བུལ་བ། མཉམ་པ་

ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པ། མཚུངས་པ་མ་མཚིས་པ། བརྗོད་འགྲུས་མཚུངས་པ་མ་མཚིས་པ། གཞལ་བ་
ལས་ཤིན་རྟུ་འདས་པ། མོང་བའང་མ་ལགས་

པ། ལྷགས་པའང་མ་ལགས་པ། ཤིན་རྟུ་འདས་པའང་མ་ལགས་པ། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱི་བུག་ལྱེད་པ་དང་། ལྷམ་པ་
ར་རིག་པའང་མ་ལགས་པ། མདུད་པ་ཐམས་

ཅད་མ་མཚིས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་ཤིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱི་བུག་མ་མཚིས་པ་ཐོབ་པ། ཐམས་ཅད་

རྟུ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མ་མཚིས་པ། ཅིའང་མ་མཚིས་པ། ལྷགས་མ་མ་མཚིས་པ། མི་རྟོག་པ། ལྷམ་པར་མི་རྟོག་པ། མ་བགྱིས་པ། མ་སྐྱེ་
ས་པ། མ་འཐོན་པ། མ་བྱུང་བ། ལྷན་ནས་

མ་བྱུང་བ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འདྲ་མ་ལགས་པ། འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་འདྲ་མ་ལགས་པ། འཇིགས་པ་མ་མཆིས་པ། ཀུན་གཞི་མ་མཆིས་པ། ལྷ་དཔྱད་མ་མཆིས་པ།

{@363B} དགའ་བ་མ་མཆིས་པ། རྒྱལ་མ་མཆིས་པ། ཐལ་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བསྐྱིབ་མ་ལགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འི་སྐྱོན་འདི་

འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ལྟ་ལགས་སོ། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དགའ་བར་མཐོང་བ་ལགས་སོ། །གང་གིས་རྣམ་པ་གཞུག་ནས་མཐོང་བ་དེ་ཞི་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོ་

དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་འདི་སྐྱོད་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གང་ནས་ལྷ་འཕྲོལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་འདིར་མཆིས། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ། རྒྱུང་གིས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་ལ་རྒྱུང་གང་ནས་ལྷ་འཕྲོལ་ཏེ། འདིར་སྐྱེས་ཞེས་ཟེ་ས་ལྷིག་འདི་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་ལི་ཙམ་འདི་ཟེ་མ་མེད་

པར་གྲགས་པ་ལ་འདི་སྐྱོད་ཅེས་སྐྱེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། རྒྱུང་གང་ནས་ལྷ་འཕྲོལ་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་ཟེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་སྐྱེས་པ། གནས་བརྟག་གིས་ཚོས་གང་མཛོན་སུམ་དུ་

བྱས་པའི་ཚོས་དེ་ལ་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། སྐྱེས་པ། ཚོས་དེ་ལ་འཆི་འཕོ་དམ། སྐྱེ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱེས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་

ཅད་འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཅིའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུར་རྒྱུང་གང་ནས་ལྷ་འཕྲོལ་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་སྐྱེས་དུ་སེམས། བཅོམ་ལྷན་འདས་

ལྷ་རིའི་བྲུ། གང་སྐྱུ་མ་མཁའ་གྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་

{@364A} ཨྱ། །བུད་མེད་དམ། སྐྱེས་པ་ལ་ཁྱོད་གང་ནས་ཤི་འཕྲོ་ཏེ་འདྲིར་སྐྱེས་ཞེས་དྲིས་ན། དེའི་ལན་ཇི་སྟོན་ཅེས་འ
དེབས། སྐྱེས་པ། རིགས་གྱི་བྲུ། སྐྱུ་ལ་པ་ལ་འཆི་

འཕྲོ་འང་མེད། སྐྱེ་བའང་མེད་ན་དེ་ཅི་ཞིག་ལན་ཕྱོག། སྐྱེས་པ། བཅོམ་པ་ལྷ་རིའི་བྲུ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱུ་ལ་པའི་རང་བཞིན་གོ་
ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་གསུངས་

སམ། སྐྱེས་པ། རིགས་གྱི་བྲུ། དེ་དེ་བཞིན་གོ། །སྐྱེས་པ། བཅོམ་པ་ལྷ་རིའི་བྲུ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་ལ་པའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ལ་ཅི
འི་ཕྱིར་ཁྱོད་འདི་སྐྱེས་ཏེ་ཁྱོད་གཤེགས་ཤི་

འཕྲོ་ཏེ་འདྲིར་སྐྱེས་སྐྱེས་ཏེ་སེམས། བཅོམ་པ་ལྷ་རིའི་བྲུ། འཆི་འཕྲོ་ཞེས་བྲུ་བཞི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
སྐྱེ་བ་ཞེས་བྲུ་བའི་འཕྲོ་ཏེ་འདྲིར་འདུ་བྱེད་པའི་

རྒྱུ་ཏེ་ཏོ། །དེ་ལ་བྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཆི་འཕྲོ་ཡང་དགོ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་སྐྱེ་ཡང་
མི་དགོ་བའི་རྒྱུ་འབྲེལ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྲུ་ལ་འདི་སྟོན་ཅེས་བཀའ་སྐྱུ་ལ་ཏོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ། རིགས་གྱི་བྲུ་འདི་ནི་འཕྲོ་ཏེ་
གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བ་ནས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་མི་འཕྲུགས་པའི་དྲུང་ནས་འདྲིར་འོངས་སོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞི
ང་དེ་ཙམ་དུ་རྒྱུ་ལ་དགའ་བ་ནས་མཆིས་

ས་པའི་སྐྱེས་པའི་ལ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འཇུགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ལྷག་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་བཀྲར་བྱ་བ་དང་། ཚོས་མཉམ་པའི་སྤྱིར་ཚུལ་གྱི་སྤྱི་
རྒྱ་འབབ། ཚུལ་གྱི་སྤྱིར་གི་མི་རྣམས་ནི་སུམ་ཅུ་

ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་བལྟ་བའི་སྤྱིར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་གནས་སུ་འཛོལ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཚོགས་པ་འ
ཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བ་དེ་ཚུལ་གྱི་སྤྱིར་

པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྗེ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་ཉི་ཚོ་བར་བཅད་དེ། ལག་པ་གཡས་པས་སྤང
ས་ནས་མེ་ཏོག་གི་སྤོང་བ་བཞིན་དུ་ཐོགས་ཏེ་འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཛེད་འདྲིར་བཅུག་གོ། བཅུག་ནས་ཀྱང་འཁོར་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལི་ཙཾ་བའི་རྩི་མ་
མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་འདི་ལྷ་བུའི་ཏིང་ལེ་འཛིན་ལ་

སྟོམས་པར་ལུགས་ནས་འདི་ལྷ་བུའི་རྗེ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མངོན་པར་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དག
འ་བ་དེ་ཉི་ཚོ་བར་བཅད་ནས་ལག་པ་གཡས་པས་སྤངས་

{@366A} ལྟ། །ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཛེད་འདྲིར་བཅུག་གོ། དེར་ཉམ་ཐོས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
ལྷ་དང་། མི་གང་དག་ལྷ་འི་མིག་མངོན་པར་ཤེས་པ་དག་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་

སྐད་ཚེར་ཐོས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་འཚེལ་ཏོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ། བདག་ཅག་འཚེལ་ཏོ། །བདེ་བར་གཤེག
ས་པ། བདག་ཅག་གི་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་པ་དང་།

འདྲུལ་བའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་ཁྱེད་བའི་དེ་ཞི་རའི་ཡུལ་མ་ཡིན་གོ། །དེ་

ན་ལྟ་དང་། མི་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གིས་ཞི་བདག་ཅག་གར་ཁྱེད་མི་ལེས་མི་མཐོང་དོ། །འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་

འདིར་བཅུག་ཀྱང་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་འདི་གར་བའམ། གྲི་བར་ཡང་མི་མངོན་ཏེ། དོག་ཅིང་གཅེར་བའང་མེད་དོ། །འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བའི་འདྲུལ་བའི་

བ་མེད་དེ། རྗེ་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྣང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷན་པས་འཁོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གྱེ་གྲོགས་པོ་

དག་ཀྱིས་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འཁྲུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བཞོན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་བཞོན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་

{@366B} སེམས་དཔའ་བཞོན་པ་འདི་དག་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཐོང་ལགས་སོ། །བཀའ་སྤྲུལ་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་འདྲུབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་

བར་འདོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འཁྲུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱེད། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟོན་གྱི་

ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བ་བསྟན་པའི་རྗེ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འཁྲུགས་པ་བསྟན་པས་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདི་ལྟ་དང་། མིའི་སྤྱེད་དུ་

ལས་ཁོལ་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ལྟར་ལེན་པ་ལྟར་དག་པར་རྒྱུ་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་སྦྱོར་སྒོ་སྒྲིག་གིས་ཀྱང་འཛིན་ཏེ་གྲི་ཁམས་མངོན་པར་དག་པ་བཤེས་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་བཟུང་།

སྒྲིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཏེ་གྲི་ཁམས་མངོན་པར་དག་པ་བཤེས་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་བཟུང་། རྟེན་ལེ་ཅོ་བའི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་འཛིན་ཏེ་གྲི་

གྲི་ཁམས་མི་མེད་འདྲིའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིག་པར་བྱ་བའི་སྒྲིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པར་བྱས་ནས་འཛིན་ཏེ་གྲི་ཁམས་མངོན་པར་དག་པ་བཤེས་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་བཟུང་།

བ་བཞིན་དུ་བཞག་གོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ལྷ་རིའི་བྱ། རྫོང་གྲིས་འཛིན་ཏེ་གྲི་ཁམས་མངོན་པར་དག་པ་བཤེས་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་བཟུང་།

{@367A} ༡༡། དེ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམས་པ་མི་འཇུགས་པ་དེ་མཐོང་ངམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་མཐོང་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་དེ་འདྲ་བར་ཀྱང་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་གྲི་བུ་ལི་ཅོ་བའི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ལྷ་བུ་དེ་འདྲ་བའི་

རྩུ་འཇུག་དང་ལྡན་པར་ཀྱང་ཅིག །བདག་ཅག་ཀྱང་སྦྱོར་བུ་དམ་པ་འདི་ལྷ་བུ་མཐོང་བ་ཐོབ་པ་ནི་རྟོག་པ་ལེགས་པར་རྟོག་ལག་ཏོ། གང་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་བུ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤམས་

པའམ། ཡོངས་སུ་སྦྱར་ལས་འདས་པའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་

འགྲུང་ན། གང་དག་ཐོས་ནས་མོས་པ་དང་། ཡིད་ཚེས་

པ་དང་། འཛོལ་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཀུན་ལྡན་པར་བགྱིད་པ་དང་། མོས་ནས་སྟོན་པ་དང་། རབ་ཏུ་འདོན་པ་དང་།
། གཞན་དག་ལ་འང་འཆད་པ་དང་། སྐོམ་པའི་

རྣམ་འབྱོར་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ལྷ་སྐྱོམ་གྱང་ཅི་འཚེ་ལ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གང་དག་གི་སྲུག་པར་ཐོབ་པར་གྱུར་
པ་དེ་དག་གྱང་ཚོས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏོར་རླེད་པར་འགྲུང་།

རོ། ། །གང་དག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཁ་ཉོན་དུ་བགྱིད་པ་དེ་དག་གྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་སོ།
། གང་དག་ཚོས་འདི་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྲོ་

{@367B} དང་བསྟེན་བཀུར་བགྱིད་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྲུང་བ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
ལེགས་པར་བྲིས་ཏེ་འཆང་བ་དང་། རི་མོར་བགྱིད་པ་དེ་དག་གི་ཁྱིམ་ན་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་བཞུགས་པར་འགྲུང་རོ། །གང་དག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཚོས་ཀྱི་

རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚོག་བཞི་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཅོམ་དང་། སྐོམ་པའི་ཚོག་ཅོམ་ཡང་གཞན་དག་ལ་སྟོན་པ་
དེ་དག་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཚོན་རྒྱུན་ཆེན་པོ་བགྱིད་པ་ལགས་།

སོ། ། །གང་དག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་བཟོད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། སྤོ་གྲོས་དང་། ཉོགས་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། མོས་པ་ད
ག་ནི་དེ་ཉིད་དེ་དག་ལ་ལུང་བསྟན་པ་ལགས་སོ། །

འཚང་བ་དེ་དག་ལ་བདག་འཁོར་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པས་རིམ་གྲོ་དང་། གཡོག་བཀྲིའོ། གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་
རྩལ་དང་། ལྗོངས་དང་། དུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་

པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་གང་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སྤྱོད་པ་དང་། འཚང་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྒྲོན་པ་དེར་ཚོས་ཉམ་པའི་སྤྲད་དུ་བད
ག་གྲོག་དང་བཅས་ཏེ་མཚའོ། །རིགས་ཀྱི་

{@368B} བུ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བཀྲི། དད་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་དང་ལྡན་པས་བསྐྱེད་ཞིང་བསྐྱབ་པར་བཀྲི
འོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་འདྲེ་དབང་པོ་

བརྒྱ་བྱེན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ལྷ་འདྲེ་དབང་པོ། རྒྱུད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྐྱས་པ་དེ་ལ་དེ་བ
ཞིན་གཤེགས་པའང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་པོ། །ལྷ་འདྲེ་དབང་པོ།

འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འ
དི་ལས་བསྐྱེད་ཏོ། །ལྷ་འདྲེ་དབང་པོ། དེ་བས་ན་གང་ཚོས་

ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པ་དང་། ཐུན་ལྡན་གསལ་བམ་ལ་འདྲི་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ལྷོག་ཚུབ་པར་བྱེད་པའི་རིག
ས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ནི་འདས་

པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མཚོན་པར་འགྱུར་འོ། །ལྷ་འདྲེ་དབང་པོ། རིགས་
ཀྱི་བུ་ཕོ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་སྤོང་གསུམ་གྱི་

སྤོང་ཚེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོངས་སུ་གང་བ། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། བུ་རམ་འིང་གི་ཚལ་

ལམ། འདས་བུའི་ཚེ་ལམ། སྐྱིག་མའི་ཚེ་ལམ།

ཏིལ་གྱི་ཞིང་ངམ། སེང་ལྗེང་གི་ཚེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གང་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་འམ། བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པར་རིམ་གྲོར་བྱས།
། སྤྱོད་པ་བྱས། བསྐྱེད་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་

{@369A} ༄། །ག་ཞེགས་པ་དེ་དག་ལ་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་དང། བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མཚོན་པ་དང། དེ་བཞིན་ག་ཞེ
གས་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྲུངས་ལས་འདས་ནས་

ཀྱང་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རེ་རེ་ལ་འད་མཚོན་པའི་སྤྱིར་གཅིག་ཏུ་མཁེགས་པ་མ་ཞིག་པའི་སྐྱོ་གདུང་གི་མཚོན་རྟོན་རིན་པོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་ལས་བྱས་པ་རྒྱུར་ནི་སྤྱིར་ཆེན་པོ་བཞི་

པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོད་ཅེས། འཕང་དུ་ནི་ཚོངས་པའི་ཇིག་རྟེན་དུ་སྦྱོར་པ། གདུགས་དང། བ་དན་དང། སྒོ་ག་ཤིང་སྤྱོད་བས་མཛོ
ས་པར་རབ་ཏུ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་

ག་ཞེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་རྟོན་སོ་སོར་བྱས་ནས་དེས་དེ་ལ་བསྐྱེད་པ་འམ། བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པར་མེ་ཏོག་ཐམས་ཅད
དང། སྒོ་ས་ཐམས་ཅད་དང། རྒྱལ་མཚོན་ཐམས་

ཅད་དང། བ་དན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚོན་པ་བྱས་ཤིང་དང། སིལ་སྟོན་རྣམས་བརྟུངས་ཏེ་མཚོན་པ། ལྟའི་དབང་པོ། འདི་ཇི་སྟོ
མ་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་དག་

དེའི་གཞི་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། མང་
ལགས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་བྱེད་བརྒྱ་སྟོང་གིས་

ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེའི་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་རྣམས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྷའི་དབང་པོ།
ཁྱེད་མོས་པར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་

{@369B} བྱའོ། །ཤར་རྣམས་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་ཏམ། གྲོག་གཤམ་
ལ། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཚོ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་བསོད་

ནམས་ཤིན་ཏུ་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷའི་དབང་པོ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ནི་ཚོས་
ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཚོས་ཀྱི་མཚོན་པར་རྣམས་ཀྱི་ཟང་ཟེང་

གིས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷའི་དབང་པོ། ཁྱེད་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷའི་དབང་པོ། ལྷོན་
བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་

ཡང་ཆེས་གྲངས་མེད་པ། རྒྱ་ཆེ་བ། ཚོད་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་དུས་དེའི་ཚོན་བསྐྱལ་པ་རྣམས་ལྱོད་བ་
ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚེར་བཀོད་པར་དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་

པ་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པ། ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས། རིག་པ་དང་། ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་གཤམ་གཤམ་པ། འཇིག་རྟེན་
མཁྱེན་པ། རྒྱུས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། ལྷན་མེད་

པ་དོ། །ལྷ་དོང་། མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤམ་གཤམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཚོའི་ཚོད་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུར་གྱུར་དོ། །དེའི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་
སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཡོད་དོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་ནི་

{@370A} ཨ། བྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ལྷ་འི་དབང་པོ། དེ་འི་ཚོ་དེ་འི་དུས་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱུ་
ལ་པོ་རིན་ཚེན་གདུགས་ཞེས་བྲུ་བ་གྲིང་བཞི་

ལ་དབང་བ་རིན་པོ་ཚེ་སྣ་བདུན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་བྲུ་དཔའ་བ། རྒྱལ་ཤོད་པ། ཡན་ལག་མཚོག་གི་གཟུགས་དང་ལྷ་
ན་པ། སེའོ་ལ་གྱི་སྤྲེང་བ་དུ་འཛོམས་པ་སྟོང་

དུ་ཚང་བ་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་རིན་ཚེན་གདུགས་དེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་
པ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལྷ་འི་བར་དུ་བདེ་བའི་ཡོ་

བྱུང་ཐམས་ཅད་གྱིས་རི་མོར་བྲུས་སོ། །ལྷ་འི་དབང་པོ། བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པོ་དེ་དག་འདས་ནས་རྒྱལ་པོ་རིན་ཚེན་གདུགས་གྱི་
ས་བུ་སྟོང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །གྲེ་ཁྱེད་ཤེས་

བར་གྱིས་ཤིག །ངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོན་པ་བྲུས་གྱི། ད་ཁྱེད་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོན་པ་གྱིས་ཤི
ག །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་གཞིན་རྒྱ་དེ་དག་པ་རྒྱལ་

པོ་རིན་ཚེན་གདུགས་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་དེ་མཉམ་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣམ་གྱི་རྒྱུ་
ལ་པོ་ལ་བསྐྱེད་པ་བར་མ་ལྷ་འི་བར་དུ་བདེ་བའི་

ཡོ་བྱུང་ཐམས་ཅད་གྱིས་རི་མོར་བྲུས་སོ། །དེ་འི་ནང་ནས་རྒྱལ་བུ་སྣ་གདུགས་ཞེས་བྲུ་བ་དེ་གཅིག་སྤུ་དབེན་པར་སོང་ནས་འད
ི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། མཚོན་པ་དེ་བས་མཚོན་པ་

{@370B} གཞན་ཚེས་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་རྒྱུ་ཚེ་བ་ཡོད་དམ་སྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་གྱིས་བར་

ལོ་སྟོན་པ། མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལས་བྱུང་བ། འཛིན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་ལྡན་པ།
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྐྱབ་པར་གཏོགས་

པ། སེམས་ཅན་ལ་སྤོང་ཟེ་ཚེན་པོ་འཇུག་པ། བྱམས་པ་ཚེན་པོ་སྟོན་པ། བདུད་ཀྱི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ། རྟེན་ཅིང་འ
བྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ། བདག་

མེད་པ། སེམས་ཅན་མེད་པ། རྣོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མ
ངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་

སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤོང་པོ་སྐྱབ་པ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ། ལྟ་དང་། ལྟ་དང་། གཞོན
སྐྱེན་དང་། སྲི་ཟ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་།

ནམ་མཁའ་འཁྲིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འབྲེ་ཚེན་པོའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟོན་ཅིང་བསྐྱགས་པ། དམ་པའི་ཚོས་
ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ། ཚོས་ཀྱི་མཛོད་

འཛིན་པ། ཚོས་ཀྱི་མཛོད་པའི་མཚོག་ལ་ཞུགས་པ། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་

{@371B} སྟོན་པ། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཚོས་སོསོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ། ཚོས་ཀྱི་མཛོད་མི་རྟག་པ་དང་། ལྟ་
ག་བསྐྱེལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་

བ། སེར་སྒྲ་ཅན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། གཞོན་སེམས་ཅན་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་། བརྗེད་ངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་འ
ཆལ་པ་སྤྲེའོང་བ། མས་ཀྱི་རྟོལ་བ་དང་། ལྟ་

བརྒྱུད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོན་པ། འཁོར་
བའི་སྤོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ། ལྷ་རྩལ་ལས་འདས་

པའི་བདེ་བ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་གང་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། འཚང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་།
། དམ་པའི་ཚོས་ཀུན་སྤྱད་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཚོན་པ་

ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྲུ་གཞན་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་མཚོན་པ་ནི་གང་ཚོས་ལ་ཚོས་སུ་ངེས་པར་སེམས་པ། ཚོས་ལ་ཚོས་བཞིན་ཞན་
ཏན་བྱེད་པ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བར་མཐུན་

པ། མཐར་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲུལ་བ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འབྲུང་བ་མེད་པ་ལ་བཟོན་པ། བདག་མེད་པ། སེམས་ཅན་མེད་པར་འཇུ་
ག་པ། ལྷ་དང་། རྟོན་དང་མི་འགལ་བ་དང་། འབྲུང་བ་

བ་མེད་པ། རྟོན་པ་མེད་པ། ར་ཡི་བ་མེད་པ། རར་འཛིན་པ་དང་བྲུལ་བ། རོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཚོགས་འབྲུལ་ལ་མི་རྟོན་པ། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་
གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མི་རྟོན་པ། རེས་པའི་

{@372A} ༩། རོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་བྲུང་བའི་རོན་ཀུན་རྫོབ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ། ཚོས་ཉིད་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་
ཏུ་ལྟ་བུ་དམིགས་པར་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་

མ་ཞེན་པ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ། ཀུན་གཞི་མེད་པར་འཇུག་པ། ཀུན་གཞི་ཡང་དག་པར་འ
ཇོམས་པ། མ་རིག་པ་རྣམ་པར་ཞི་བ་ནས། མ་

ཤི་དང་། ལྷ་རྩལ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ལ་འདོན་པ་དང་། སྤྱི་གཞི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཞི་ཞི

ང་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྲུང་བའི་ཡན་

ལག་བཟུ་གཉིས་ལ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པར་མངོན་པར་སྐྱབ་པས་མངོན་པར་སྐྱབ་ཅིང་ལྟ་བུ་རྣམས་
ལ་མི་ལྟ་བུ་འདི་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། ལྷན་མེད་པའི་ཚོས་

ཀྱི་མཚོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟའི་དབང་པོ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བུ་རྒྱ་གདུགས་དེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དེ་ལས་ཚོས་ཀྱི་མཚོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་དང་རྗེས་

སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ། །ཤོས་དང་། རྒྱན་ཅི་ཐོགས་པ་རྣམས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ལུལ་ནས་ཚིག་འདི་སྐད་ཅ
ེས་སྐྱས་སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་ལས་འདས་ཀྱང་དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ལ་མཚོན་པ་བསྐྱི་བའི་སྐྱ
དུ་བདག་དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་

{@372B} བར་སྟོའོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། ཇི་ལྟར་བདག་གིས་བདུད་དང་། སྤྱིར་ཚོལ་བ་རྣམས་བཙོམ་ནས། བཙོམ་ལྡན་འ
དས། དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྲུང་བ་དེ་ལྟར་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་བྱིན་གྱི་བརྟུན་པར་གསོལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེའི་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་སྤྱི་མའི་དུས་སྤྱི་མའི་ཚོན་
དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་སྐྱོང་ཞིང་སྤྱང་བ་དང་།

ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྲུང་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ལྟའི་དབང་པོ། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་རྒྱ་གདུགས་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞུགས་
ས་བཞིན་དུ་དང་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་

རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དགོ་བའི་ཚོས་ལ་བརྟེན་འགྲུལ་བརྩམས་ནས་གནས་སོ། །དེ་བརྟེན་འགྲུལ་བརྩམས་ཤིང་དགོ་བའི་ཚོས་ལ་ར
བ་ཏུ་གནས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་མངོན་པར་ཤེས་

པ་ལྟ་བུ་སྦྱང་དེ། གཟུངས་རྣམས་རྟོགས། ཁོང་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་སློབས་པ་རྒྱུན་མི་ཚད་པ་ཐོབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སྤོང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་

སྤངས་ལས་འདས་ཀྱང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སློབས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤོང་གི་རྒྱ
ལ་པོ་དེས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་

བཞིན་དུ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཅུ་འུ་རྟེན་སུ་བསྐྱོར་ཏོ། །ལྟའི་དབང་པོ། དེ་ལྟར་དགོ་སློང་བླ་གདུགས་དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་
སུ་གཟུང་བ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པས་སེམས་ཅན་

{@373A} ལ། བྲེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་བྱས་པར་
གྱུར་ཏོ། །སློབ་ཚགས་ཁག་ཁྲི་བཞི་བཞི་

བཅུ་ནི་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བཏུ་ལ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ནི་མཐོ་རིས་སུ་སྤྱེ་བར་བྱས་སོ
། །ལྟའི་དབང་པོ། དེ་འི་ཚོ་དེ་འི་དུས་ན་རིན་ཆེན་

གདུགས་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཡིན་པ་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་ན་ལྟའི་དབང་པོ་ཁྲིད་གྱིས་དེ་
ལྟར་མི་བལྟའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་འོད་

འཕྲོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་འི་ཚོ་དེ་འི་དུས་ན་རིན་ཆེན་གདུགས་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱ
ལ་པོ་རིན་ཆེན་གདུགས་དེ་འི་བྱ་སྤོང་

ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། གང་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱུས་སྣང་ཚང་བར་འབྱུང་བའོ། །དེ་

ལས་བཞི་ཞེ་སངས་རྒྱུས་ལོག་པ་དད་སེལ་ལ་སོགས་པ་སྡོམ་དུ་བྱུང་སྟེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་སྣང་མཛད་ལ་ཐུག་

པའི་བར་དུ་སྟེ། ཐ་མར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣང་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་འབྱུང་རོ། །ལྷའི་དབང་པོ། དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་བཅོམ་ལུག་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣོན་གྱི་རྒྱུ་ལ་

{@373B} པོ་དེའི་དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་རྒྱལ་བུ་སྟོན་གསུགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཞན་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་འཛིན་ན་མྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཟུང་འོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྷའི་དབང་པོ། ང་དེའི་ཚོ་

དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་བུ་སྟོན་གསུགས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། ལྷའི་དབང་པོ། རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷའི་དབང་པོ། ཇི་ཅམ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་

ལ་མཚོན་པའི་ནང་ན་ཚོས་གྱི་མཚོན་པ་ནི་མཚོག་ཅེས་བྱའོ། །མཚོག་དང་། དམ་པ་དང་། མཚོག་རབ་དང་། གྲུ་ལོ་མ་པ་དང་། སྤྲ་མ་དང་། སྤྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷའི་དབང་

པོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ང་ལ་ཟང་ཟིང་ལྟོ་གིས་མ་མཚོན་པར་ཚོས་གྱི་མཚོན་པས་མཚོན་ཅིག །ང་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྟོན་སྟེ་སྟེ་མ་བྱེད། ཚོས་གྱི་བསྟོན་སྟེ་གིས་རི་མོར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་

བཅོམ་ལུག་འདས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདི་སེམས་དཔལ་འདི་ཚེན་པོ་བྱུངས་པ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱུངས་པ། ངས་སྤྲ་ན་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེལ་

པ་བྱེ་བ་གངས་མེད་པར་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་འདི་ཁྱོད་ལ་གཏད་དོ། །ཅི་ནས་སྤྱི་མའི་དུས་སྤྱི་མའི་ཚོམས་ཀྱི་རྣམ་གངས་
འདི་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་

བས་ཇོམ་བུའི་གྲིང་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་རྒྱབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཏེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་པ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རིག་
ས་ཀྱི་བྱ་ལོ་འཇམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་དང་། ལྷ་དང་།

{@374A} ལྟ། །རྒྱ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་དང་། སྤི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོ
གས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་

པ་དེ་དག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་མ་ཐོས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྤྲོ་ཐོས་ནས་ཤིན་ཏུ་དག་འཁོར་དང་པ་
ཉེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་བོས་ལེན་པར་འགྱུར་

བའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་དེ་དག་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར། བྱམས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་དུས་ན་མདོ་སྤྲོ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་རྒྱས་
པར་གྱིས་ཤིག་ཏེ། བྱམས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེ་འདི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཚོག་དང་། ཚོག་འབྲུ་སྣ་ཚོགས་ལ་དད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་
ཟུབ་ཚོས་མི་སྐྱེག་ཅིང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྤེ། བྱམས་པ། དེ་གཉིས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་བྱང་ཚུ
བ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ཚོག་དང་། ཚོག་འབྲུ་སྣ་

ཚོགས་ལ་དང་ཅིང་ལྟར་ལོན་པ་དེ་དག་ནི་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚངས་པར་སྤྱད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱ
མས་པ། གང་དག་མདོ་སྡེ་ཟབ་ཚོ་མ་གོས་པ་སྤྲུགས་

པ་དང་། སྤྱེལ་ཞིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་དང་། རིམ་པར་བརྟུ་དབྱེ་བ་འདི་འདོན་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། སྟོན་པར་འགྱུར་བ
འི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དག་ནི་རིང་དུ་ཚངས་པར་

{@374B} སྦྱོང་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ལ་
མ་འབྲིན་ཏེ། ཚོས་ཟབ་ཚོ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་གང་ཞེ་ན། སྟོན་མ་ཐོས་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་ཚོ་ཐོས་ན་སྐྱག་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། འ
དི་ལྟ་བུར་བདག་ཅག་གིས་སྟོན་མ་ཐོས་ན་དེ་གང་ནས་འོངས་

ཞེས་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གང་དག་མདོ་སྡེ་ཟབ་ཚོ་འཛིན་པ་དང་། ཚོས་ཟབ་ཚོའི་སྦོང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཚོས་ཟབ་ཚོ་
སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་མི་སྟོན། མི་འགོ་གས། བསྟེན་

བཀུར་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་བསྟི་སྐྱང་མི་བྱེད་པར་གྱུར་ཏེ། བར་བར་དུ་དེ་དག་ལ་མི་སྟོན་པར་ཡང་བཟོད་དོ། །རྒྱུ་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

བདག་ཉིད་ལ་མ་འབྲིན་ཏེ་ཚོས་ཟབ་ཚོ་ལ་ངེས་པར་མི་རྟོག་པའོ། །རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཟབ་ཚོ་ལ་མི་ཚོས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
འ་བདག་ཉིད་ལ་མ་འབྲིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་

ལ་འང་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་པོ་པ་སྤྱད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་བརྟན་ཤིང་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དེ་འཛིན་

དུ་མི་འཇུག་མི་འབྲེད། མི་སྒྲོན་པ་དང་། གང་ཟབ་མོ་ལ་འཁྱེད་ཏུ་མ་དད་པས་བསྐབ་པ་ལ་རི་མོ་མི་བྱེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟང་
ཟིང་སྒྲིན་པས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་

{@375A} ༡༡། །འེང་ཚོས་གྱི་སྒྲིན་པས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ། ཟབ་མོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་འདི་གཉིས་
གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་མ་འབྲེན་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའི་

ཚོས་ལ་བཟོད་པའང་སྐྱུར་དུ་བོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ད
པའ་བྱམས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཇི་སྐད་དུ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས། རོ་མཚར་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ལེགས་སོ།
།བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་ད་

སྐྱབ་ཆད་ལོངས་པ་འདི་དག་སྤང་བར་བགྱིདོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་བསྐ
ལ་བ་བྱེད་པ་ཁག་ཁྲིམ་བརྒྱ་སྟོང་གངས་མ་མཆིས་

པ་ནས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་འདི་བསྐྱུང་བར་བགྱིདོ། །གཟུང་བར་བགྱིདོ། །མ་འོངས་པའི་རིགས་གྱི་བུ་ཕོ་དང་། རིགས་གྱི
བུ་མོ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་ལག་ཏུ་སོན་པར་

བགྱིདོ། །བྲན་པ་གང་གིས་འདི་འདྲ་བའི་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མོས་པ་དང་། འཇིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གུན་ཚུབ་བར་བགྱིད
པ་དང་། འཇུད་པ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་བ་

དང་། གཞན་དག་ལ་འང་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བྲན་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་དེ་

དག་བརྟན་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།

{@375B} དེའི་དུས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྤེལ་དེའི་ལ་ཚོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱ
ང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པའི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོལ་ལགས་པར་རིག་བར་

བགྱིའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས་ལེགས་སོ། །ལེག
ས་སོ། །བྱམས་པ། ལྷོད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ནི་ལེགས་པར་སྐྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་

ག་ལེགས་པའང་ལྷོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྐྱས་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གནང་བར་མཇོག་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
དག་གིས་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱས་

སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ག་ལེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སོ་སོ་ན
ས་མཚེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ག་ལེགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་བྱང་ཚུབ་འདི་རྒྱས་པར་བགྱིའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་པར་བགྱིའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་བ
ཞེས་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་

འདས། ལྷོད་དང་། ལྷོད་ལྷོད་དང་། ལྷོད་རྣལ་དང་། ལྷུ་ལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོ་འི་སྤོ་བྱང་འཁོར་གང་དང་། གང་ན་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
གངས་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཡང་

དག་པར་སྟོན་པ་དེ་དང་། དེ་དག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ཅག་རྒྱལ་པོ་བཞི་འང་དཔུང་དང་བཅས་པ་དང་། བཞོན་པ་དང་བཅ
ས་པ་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ། དེར་ཚོས་ཉམ་པའི་སྐད་

{@376A} ལྟུ་མཚོའོ། ཚོས་སྐྱབ་དེའི་དཔག་ཚད་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཚོས་སྐྱབ་དེ་ལ་གྲགས་ལྟ་བུ་དང་། གྲུན་གཞོལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་གྲགས་མི་རྟེན་བར་

བསྐྱེད་བར་བགྱིའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཀུན་དགའ་བོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བྱུངས་ཤིག །

ཚོངས་ཤིག །གཞན་དག་ལ་འད་རྒྱ་ཚེར་ཡང་དགའ་པར་སྟོན་ཅིག །གསོལ་པ། བདག་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བྱུངས་པ་ལ་གསུམ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གྲུབ་བར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་

པས་བསྟན་པ་དང་། ལྷགས་སུ་སྐྱུར་བ་སྐྱེལ་ཞིར་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ལེའུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི། ཀུན་

དགའ་བོ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱུངས་ཤིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྒྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། ལི་ཙ་བྲི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་དང་། །འཇམ་དཔལ་ལ་གཞོན་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཚོ་དང་

ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། རྟན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེ་དག་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་།

{@376B} དྲི་ཟུར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །སྟོན་གྱི་སྐྱེར་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་གཏད་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཙུ་གཉིས་

པའོ། །།འཕགས་པ་འི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ། །།